ԱԶԳԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إشخان درويشيان

1500 Լ.Ո. 75ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 53 (21103) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 13 ՄԱՅԻՍ 2002 10 ԷՋ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ՀԵՏ ՏԵՍԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ՓՐԱԿԱ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Հայաստանի արտաքին գործոց փոխ նախարար եւ Լեռնային Ղարաբաղի խաղաղ լուծման գործընթացի բանակցութիւններուն մէջ Հայաստանի նախագահի ներկայացուցիչ Թաթուլ Մարգարեան երէկ մեկնեցաւ Փրակա: Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան հասարակութեան հետ յարաբերութիւններու վարչութիւնը տեղեկացուց, որ 12էն 15 Մայիսին, Փրակայի մէջ պիտի կայանայ Հայաստանի եւ Ադրբէյճանի նախագահներու ներկայացուցիչներուն հանդիպումը, կազմակերպութեամբ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակին:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԿԸ ՀԱՇՏԵՑՆԷ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրի Շաբաթ օր այցելութիւններ տուաւ նախագահ կօր. Էմիլ Լահուտի եւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի: Պըրրիի մօտիկ աղբիւրներէ քաղելով իրենց տեղեկութիւնները, օրաթերթեր հաղորդեցին, որ խորհրդարանի նախագահին այս այցելութիւններուն նպատակն էր նախագահին եւ վարչապետին յարաբերութիւնները բնականոնացնել եւ լուծում մը գտնել անոնց միջեւ տարակարծութիւնները սրած բջիջային հեռաձայնի հարցին:

Նոյն աղբիւրներուն համաձայն, Պըրրի Քրայթէմի մէջ Հարիրիի հետ երկարատեւ հանդիպումին ընթացքին մանրամասնօրէն քննարկած է վերջին օրերու իրադարձութիւններն ու մանաւանդ նախագահի եւ վարչապետի լրատուական գրասենեակներուն ու այցելուներուն կատարած քարոզչական արշաւները:

Պըրրի վարչապետին ներկայացուցած է Դամասկոս իր այցելութեան եւ նախագահ Պաշշար Ասատի հետ իր տեսակցութեան արդիւնքները: Ան նաեւ հաստատած է, որ անհրաժեշտ է հակակշիռի տակ պահել երկրի ներքին բեմի իրավիճակը եւ լուծում մը գտնել այս տագնապին, որ սկսած է անդրադարձներ ունենալ երկրի տնտեսական ու դրամական պայմաններուն վրայ: «Սահմանադրական հաստատութիւններու եւ իշխանութիւններու շրջագիծէն ներս այս կացութենէն ելք մը պիտի գտնել անպայման», ըսած է խորհրդարանի նախագահը: Անոր մօտիկ աղբիւրները աւելցուցին, որ Պըրրի ստանձնած է լուծումի տարբերակ մը գտնելու եւ անոր գործադրութեան նպատակայարմար ոճը գտնելու առաքելութիւնը:

Պըրրի վարչապետ Հարիրիի խորհուրդ տուած է իրարմէ բոլորովին անջատելու բջիջայինի հարցին գծով տարակարծութիւնները ու հանրապետութեան նախագահին հետ իր յարաբերութիւնները, ընդգծելով, որ ոչ մէկ արգելք կայ, որ վարչապետը ժամադրութիւն առնէ նախագահէն, անոր ներկայացնելու Մալեկիա եւ Փաքիստան իր այցելութիւններուն արդիւնքները, ոչ ալ արգելք կայ բջիջայինին շուրջ համաձայնութեան չհասնելու պարագային կայն քննարկումի նիւթ դարձնելու:

Հարիրի պատասխանած է, որ նախարարաց խորհուրդը ապապետականացումին գծով որոշումներ տուած է եւ պէտք է յանձնառու ըլլալ եւ գործադրել կանոնք, կամ ալ թող վերարծարծուին նախարարաց խորհուրդի ժողովին, վերահաստատելու, բարեփոխելու եւ կամ ջնջելու կանոնք:

Պըրրի – Հարիրի հանդիպումի աւարտին ոչ մէկ յայտարարութիւն կատարուեցաւ:

Քըրէյթէմէն խորհրդարանի նախագահը ուղղուեցաւ Պաապտայի նախագահական պալատ եւ նախագահին հետ քննարկեց տիրող կացութենէն հնարաւոր ելքերն ու

Շար.ը՝ էջ 10

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՇՆՈՐՀԻՒ ՇԱՐՈՆ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ ԿԱԶԱՅԻ ԴԷՄ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵՆԷՆ

Տեղի տալով միջազգային ճնշումներուն դիմաց, Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոն հրաժարեցաւ Կազայի դէմ զինուորական գործողութենէ մը, առիթ տալու համար խաղաղութեան դիւանագիտութեան:

Կազայի դէմ յարձակում մը կ'ակնկալուէր շատերու կողմէ: Կազայի բնակիչները կը պատրաստուէին դիմազրաւելու Այսրյորդանանի ներխուժումին նմանութեամբ գործողութիւն մը՝ պատժելու համար ամբողջ շրջանը, որովհետեւ Իսրայէլի մէջ անցեալ շաբաթ տեղի ունեցած անձնասպանական գործողութեան հեղինակը եկած էր Կազայէն: Շարոնի կառավարութիւնը կանաչ լոյս տուած էր վարչապետին եւ պաշտպանութեան նախարարին, որպէսզի անհրաժեշտ նկատուած բոլոր միջոցառումներով պատասխանեն արարքին: Շարոն ՀՇՇ-ով զինուոր ու հրասայլ ուղարկեց Կազայի սահմանին մօտ, ինչպէս նաեւ՝ զինուորական ծառայութեան հրաւիրեց պահեստի զինուորները: Այս բոլոր պատրաստութիւնները ենթադրել կու տային, որ շուտով իսրայէլեան բանակը պիտի յարձակի Կազայի վրայ: Սակայն Շաբաթ օր հրապարակուած լուրերը կը հաղորդէին, որ Շարոն առայժմ սառեցուցած է Կազայի դէմ յարձակումը:

Մեկնաբաններ դիտել կու տան, որ յարձակումը սառեցնելու պատճառներէն մէկը միջազգային ճնշումն է: Ամէն կողմէ կոչ ուղղուած էր Շարոնի մեղմացնելու վայրագութեան ալիքը՝ առիթ տալով խաղաղարար ճիգերուն: Իսրայէլեան զինուորական աղբիւրներու համաձայն, գործողութիւնը առկախուած է, որովհետեւ Իսրայէլեան

Շար.ը՝ էջ 10

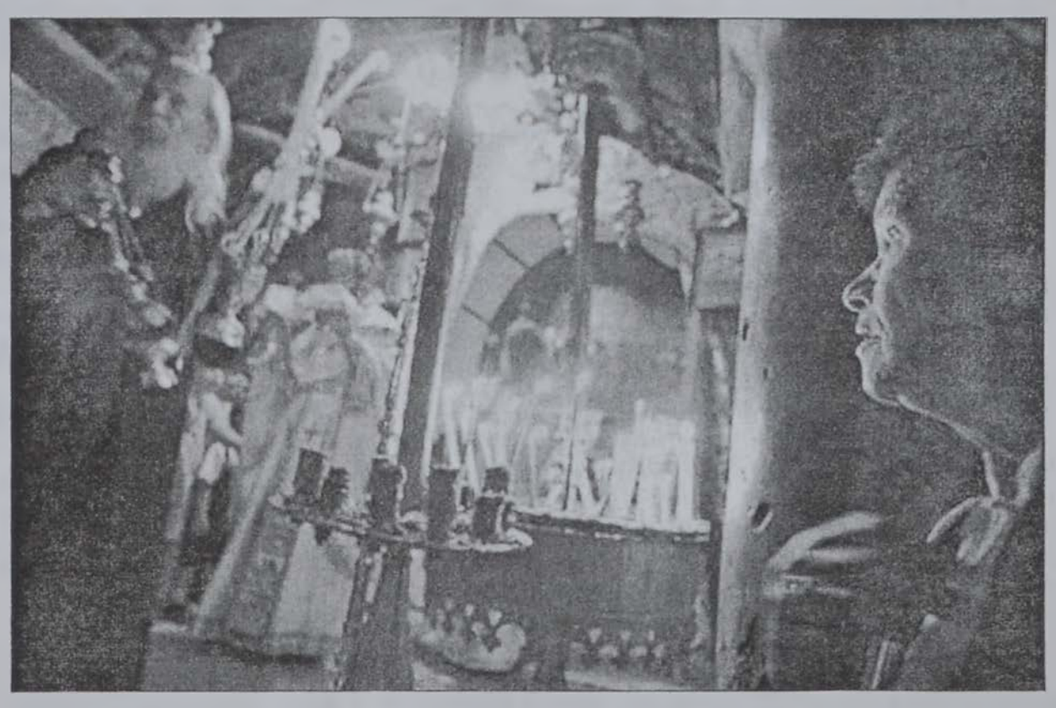

Ս. Ծննդեան եկեղեցւոյ մէջ երէկ առաջին անգամ ըլլալով մատուցուեցաւ Ս. պատարագ, 38օրեայ տագնապէն ետք:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՀԱՅ ՔՂՔ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

Շաբաթ, 11 Մայիս 2002ին, «Երեւանեան» կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ հանդիպում հայ քաղաքական երեք կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներուն միջեւ:

Հանդիպման ընթացքին խորհրդակցութիւնները կեդրոնացան հայրենի եռանդամ պատուիրակութեան Պէյրութ այցելութեան առթիւ տեղի ունեցած տեսակցութիւններուն եւ արծարծուած հարցերուն, ինչպէս նաեւ՝ Հայաստան – Սփիւռք մօտերս գումարուելիք խորհրդաժողովին կապուած նախապատրաստական աշխատանքներու վրայ:

Հանդիպումը առիթ ծառայեց նաեւ անդրադառնալու Լիբանանի ազգային–քաղաքական իրադարձութիւններուն ինչպէս նաեւ յառաջիկայ ամիս տեղի ունենալիք Մեթնի երեսփոխանական մասնակի ընտրութիւններուն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԴԷՄ՝ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԵԿՆԱԲԱՆԷ

Միացեալ Նահանգներու վարչակազմի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը անցեալ Հինգշաբթի օր լրագրողներու յայտնած էր, թէ Միացեալ Նահանգներ պատժամիջոցներ սահմանած են հայկական, չինական եւ մոլտաւիական ընկերութիւններու դէմ՝ կանոնք մեղադրելով Իրանի ռազմական արհեստագիտութիւն յանձնելու յանցանքով: Բանբերը չէր նշած ընկերութիւններու կամ կազմակերպութիւններու անունները:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան հասարակութեան հետ յարաբերութիւններու վարչութիւնը Ուրբաթ, 10 Մայիսին հետեւեալ յայտարարութեամբ մեկնաբանեց ամերիկեան վարչակազմի որոշումը. «Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան յայտարարութեան մէջ, բանբեր Ռ. Պաուչըր դրական գնահատելով հաւաքական քանդումի ջէնքերու եւ անոր տարածման դէմ Հայաստանի կառավարութեան ձեռնարկած քայլերը, ընդգծած է, որ խնդրոյ առարկայ հաստատութիւնները անհատական հաստատութիւններ են եւ առնչութիւն չունին կառավարական օղակներու հետ»:

Հայաստանի իշխանութիւնները արդէն սկսած են աշխուժ երկխօսութեան Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան հետ, իրավիճակը պարզելու եւ ծագած հարցերուն լուծում տալու համար:

ԿԻՊՐՈՍԻ ՏԱԳՆԱՊ

ԱՆԱՆ ՊԻՏԻ ՓՈՐՁԷ ԱՆԵԼԻ ՄԱՏՆՈՒԱԾ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՆՈՐ ԹԱՓ ՏԱԼ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 12 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան այս շաբաթ պիտի ձեռնարկէ դժուարին առաքելութեան մը՝ փորձելով փրկել Կիպրոսի վերամիացման նպատակով տեղի ունեցող բանակցութիւնները:

Մինչ բանակցութեանց աւարտին համար ճշդուած Յունիսի ժամկէտը կը մօտենայ եւ տակաւին յառաջդիմութեան շօշափելի որեւէ ցուցանիշ չկայ, Անան պէտք է նոր զարկ տայ բանակցութիւններուն, երբ կղզին այցելէ Մայիս 14էն 16ին:

Չորս ամսուան բանակցութիւններէ ետք, որոնք մեծ յոյսերով սկսած էին, Կիպրոսի նախագահ Կլաֆքոս Քլերիտէս եւ թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշ գրեթէ յառաջդիմութիւն չեն արձանագրած՝ տասնամեակներու տագնապին վերջ տալու համար:

Սակայն Ե. Միութեան ընդարձակումին գծով Դեկտեմբերին ակնկալուած որոշումով մը, անհաւանական չի նկատուիր, որ Անան պիտի փորձէ ճնշել ղեկավարներուն վրայ, որպէսզի անոնք համաձայնութիւն մը գոյացնեն մինչեւ Յունիսի վերջը, ինչ որ ապա առիթ պիտի տայ իրաւական մանրամասնութիւններուն քննարկումին համար, կ'ըսեն գործընթացին մօտիկ աղբիւրներ:

Մինչ յոյն կիպրացիք սերտօրէն գործող դաշնակցութիւն մը կը հետապնդեն, թուրք կիպրացիք երկու պետու-

Շար.ը՝ էջ 10

ԹՈՒՐՔԻԱ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՏԵՐՎԻՇ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՓԱՐԱՏԵԼ

ՊՈԼԻՍ, 12 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Թուրքիոյ տնտեսութեան նախարար Քեմալ Տերվիշ շաբաթավերջին ելեւմտական շուկաներուն յայտնած է, թէ իր մշակած եւ Միջազգային Դրամական Ֆոնտին զօրակցութիւնը վայելող բարեկարգումները նուազագոյնի պիտի իջեցնեն երեսփոխանական ընտրութիւններու կայացման առիթով հաւանական որեւէ վերիվայրում:

Տերվիշ շուկաները մտահոգած էր Ուրբաթ օր, երբ յայտարարած էր, թէ ընտրութիւններուն համար թուական ճշդելը (անոնք 2004ին պիտի կայացուին) կայունութեան հաստատման օգտակար պիտի ըլլայ:

Հաւանական ընտրութիւններու մասին չշուկներ շրջան կ'ընեն 76 տարեկան վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիթի կարճատեւօրէն հիւանդանոց մտնելէ ետք անցեալ շաբաթավերջին՝ աղիքային վարակումի մը պատճառով:

Շուկաները ունին այն մտավախութիւնը, թէ քաղաքական հաւանական վերիվայրումներ կրնան ընթացք դուրս բերել Մ. Դ. Ֆոնտին հետ գոյացած 16 միլիառ տոլարի հասնող փոխատուութեան համաձայնագիրը:

Շաբաթ օր Պոլսոյ մէջ ուսանողներու առջեւ արտասանուած խօսքէ մը ետք, Տերվիշ պատկերասփիւռի էն. Թի. Վի. կայանին յայտնած է, թէ ընտրութեանց կայացումը անկարելի չէ, սակայն անոնք պէտք չէ վախցնեն:

Կառավարութեան ազգայնական անդամ Տելէթ Պահչելի Շաբաթ օր կուսակցութեան մէկ հաւաքին ընթացքին ըսած է, թէ պէտք չէ մտահոգուիլ վարչապետին առողջութեամբ, եւ թէ երեք կուսակցութիւններէ բաղկացած կառավարական ընկերակցութիւնը պաշտօնի վրայ պիտի մնայ:

Միւս կողմէ, Միջազգային Դրամական Ֆոնտի մէկ պատուիրակութիւնը պիտի այցելէ Անգարա, ուր պիտի մնայ երկու շաբաթ, ստուգելու համար թէ Թուրքիա անհրաժեշտ քայլերուն դիմած է ստանալու համար 16 միլիառ տոլարին մէկ բաժինը՝ 1,1 միլիառ տոլար:

Թուրք պատասխանատուներ կը դի-

Շար.ը՝ էջ 10

ԻՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

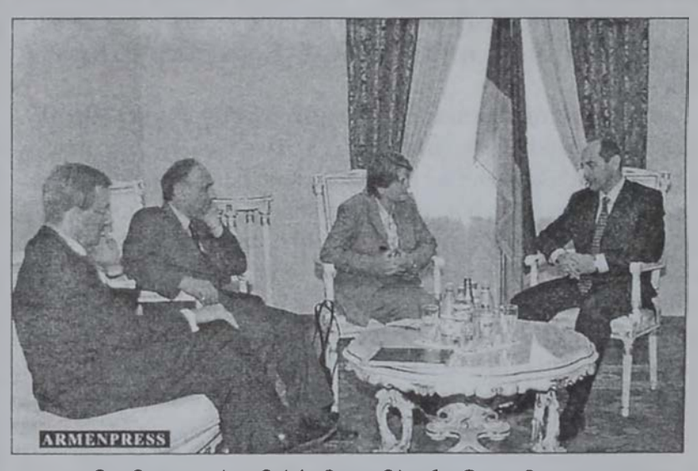

Ռ. Քոչարեան կ'ընդունի Ճ. Օքանըրը:

Հայաստանի Նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Համաշխարհային Դրամատան Հարաւային Կովկասի բաժինի պատասխանատու Ճուտի Օքանըրը: Հանդիպումին քննարկուեցան շրջանային համագործակցութեան ծրագիրներու գործադրման հեռանկարները:

Նախագահ Քոչարեան գոհունակութիւն յայտնեց Հայաստանի եւ Համաշխարհային Դրամատան միջեւ գործակցութեան առնչութեամբ եւ ըսաւ, որ արդիւնաւէտ գործակցութիւնը պիտի շարունակուի: Օքանըր նախագահին ներկայացուց Հայաստանի մէջ Համաշխարհային Դրամատան նոր ներկայացուցիչը, որ իր պաշտօնը պիտի ստանձնէ յառաջիկայ Ցուլիսին:

●ՆԱԽԱԳԱՀ Ռոպէրթ Քոչարեան լրագրողներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին տեղեկացուց, որ Իրանի նախագահ Մոհամէտ Խաթեմի մօտ ապագային Հայաստան պիտի այցելէ: Նախագահը ըսաւ, որ Խաթեմիի այցելութիւնը պատասխան–այցելութիւն է անցեալ տարի Իրան կատարած իր այցելութեան: Քոչարեան ըսաւ, որ Խաթեմիի այցելութիւնը նոր թափ պիտի տայ հայ-իրանեան տնտեսական յարաբերութիւններու զարգացման:

Խաթեմիի այցելութեան թուականը տակաւին չէ յայտարարուած:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԼՈՒՇՄԱՆ ՃԻԳԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԸ ՏԵՂԵԱԿ ՊԱՀԵՑ ԻՐԱՆԸ

Միացեալ Նահանգներ, Ֆրանսա եւ Ռուսիա անցեալ Ուրբաթ օր Իրանը տեղեակ պահեցին Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման գծով տարուող աշխատանքներու մասին:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Էլիզա Քոխ Ուաշինկթընի մէջ յայտարարեց, թէ Փարիզի մէջ ԵԱՀԿի Մինսքի

Շար.ը՝ էջ 10

ԱՐԱՄ Ա. ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ

Անցեալ շաբաթավերջին Արամ Ա. կաթողիկոս վեհարանին մէջ ընդունեց Վատիկանի միջեկեղեցական բաժանմունքի փոխ պատասխանատու Մարք Ուելլեթ եպիսկոպոսը, ընկերակցութեամբ Լիբանանի մէջ պապական նուիրակին: Վատիկանի ներկայացուցիչը խօսեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան եւ Վատիկանի փոխյարաբերութեանց մասին: Խօսակցութեան նիւթ դարձան նաեւ կաթոլիկ եւ ուղղափառ եկեղեցիներու աստուածաբանական երկխօսութիւնները: Վատիկանի ներկայացուցիչը կեսօրուան ճաշի հիւրը եղաւ վեհափառ հայրապետին: Ներկայ եղաւ նաեւ հիւրաբար Անթիլիասի մայրավանքը գտնուող Կոստանդնուպոլսոյ հայոց Մեսրոպ Բ. պատրիարքը: Հանդիպումներուն իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ կաթողիկոսարանի միջեկեղեցական յարաբերութեանց պատասխանատու Նարեկ Ծ. Վրդ. Ալեէմէկեան:

ԱՐԱՄ Ա. ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ «ՎԱՅՐԿԵԱՆԻ ՇՆՈՐՀՔԸ» ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՈՎ

Շաբաթ, 11 Մայիսին, Արամ Ա. կաթողիկոս ընդունեց գերմանական պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմէին մշակոյթն ու արուեստի աշխարհը ներկայացնող անձեր: Անոնք վեհափառ հայրապետին յայտնեցին, թէ գերմանական մշակոյթն ու արուեստը ներկայացնող խմբակցութիւն մը 12 մետալներ պատրաստած է «Վայրկեանի Շնորհքը» անունով, յանձնելու համար ներկայ աշխարհին մէջ կրօնների ու մշակոյթներու կարգացման ու փոխյարաբերութեանց մէջ կարեւոր դեր ստանձնած ծանօթ անձնաւորութիւններու եւ որոշած են առաջին պատուանշանը յանձնել վեհափառ հայրապետին:

Գնահատանքի ու շնորհակալութեան իր խօսքին մէջ Արամ Ա. ըսաւ, թէ պիտի շարունակէ իր համեստ նպաստը բերել միջկրօնական այն բոլոր երկխօսութիւններուն, որոնց նպատակը բարոյական, հոգեւոր ու մարդկային արժէքներու տարածումն է ներկայ ընկերութեան կեանքին մէջ:

ՀԱՐԱՒԻ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ԿՈՂՄԷ ՁԵՏԵՂՈՒԱԾ ԿԸ ՄՆԱՆ ԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ ԱԿԱՆՆԵՐ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի Շաբաթ օր ընդունեց լիբանանքուէյթեան բարեկամութեան խորհրդարանական յանձնախումբը, գլխաւորութեամբ քուէյթցի երեսփոխան Ահմէտ Ապտալլա Ռապաահի, որ յայտնեց, թէ խօսած են երկկողմանի յարաբերութիւններուն, Իրաքի մէջ արգելափակուած քուէյթցի գերիներուն, ինչպէս նաեւ պաղեստինցիներուն դէմ իսրայէլեան ոճիրներուն մասին:

Քուէյթեան պատուիրակութիւնը Պըրրիի ընկերակցութեամբ ներկայ գտնուեցաւ հարաւի մէջ ականներուն մասին համագումարի մը, որուն ընթացքին արտասանուած իր խօսքին մէջ Պըրրի ընդգծեց, որ երկու տարի առաջ հարաւային Լիբանանի ապատագրումը թերի մնաց, ոչ միայն Մպարէհի Շըպաայի եւ Քֆարշուպայի բլուրներու բռնագրաւուած մնալուն համար, այլ նաեւ որովհետեւ բազմաթիւ շրջաններու մէջ կը մնան իսրայէլեան ուժերու կետեղած կէս միլիոն ականներ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Երկրին տնտեսական տագնապալի կացութեան առջեւ եւ լիբանանահայութեան կենսամակարդակը բարելաւելու, այլեւ անոր առօրեայ կարիքներուն ըստ կարելւոյն հասնելու միտումով, Ճինիշեան Յիշատակի Ձեռնարկը ծրագրած է վերամշակման ենթարկել իր սպասարկութիւնները եւ ձեռնարկել համայնքային կարգացման ծրագիրներու իրագործումին՝ community development project:

Այս աշխատանքը յաջողութեամբ պսակելու համար, անհրաժեշտ կը դառնայ գիտական հիմունքներով ուսումնասիրել ընտանիքներու ընկերային իրավիճակն ու կարիքները: Ուսումնասիրութիւնը պիտի կատարուի հարցախոյզի մը միջոցով: Այս նպատակով հայ ուսանողներ պիտի այցելեն տարբեր խաւի պատկանող մեծ թիւով ընտանիքներու եւ պատրաստուած հարցարանները լեցնել տալով պիտի ծանօթանան անոնց կարիքներուն: Սոյն հարցախոյզի արդիւնքներէն բխող եզրակացութիւնները որոշիչ դեր պիտի խաղան հիմնարկիս իրագործելիք յառաջիկայ ծրագիրներու կողմնորոշման մէջ:

Հետեւաբար, կը խնդրենք հայ ընտանիքներէն, որ դրական մօտեցում ունենան իրենց դիմող ուսանողներուն եւ գործակցութեան ոգիով պատասխանեն իրենց ներկայացուած հարցարաններուն՝ վստահ ըլլալով, որ հարցախոյզներով քաղուած բոլոր տեղեկութիւնները պիտի արձանագրուին բծախնդիր խորհրդապահութեամբ:

Վստահելով ձեր գիտակից վերաբերումին, կանխաւ կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնը:

ՃԻՆԻՇԵԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՁԵՌՆԱՐԿ
ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱՐԱԲ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԺՈՂՈՎ՝ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Մահմուտ Համմուտ Շաբաթ օր յայտարարեց, որ խաղաղութեան արաբական նախաձեռնութեան համար կազմուած արաբ արտաքին գործոց նախարարներու յանձնախումբը իր անդրանիկ ժողովը պիտի գումարէ Պէյրութի մէջ, Ուրբաթ, 17 եւ Շաբաթ, 18 Մայիսին, քննարկելու համար իւաղաղութեան խորհրդաժողովի մը կարեւորութիւնը՝ «որովհետեւ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան համար միջազգային խորհրդաժողովի մասին կը խօսուի եւ անհրաժեշտ է ընդգծել, որ այս նախաձեռնութիւնը արաբներուն համար անկիջելի է»:

Այս յանձնախումբը կազմուած էր Պէյրութի մէջ գումարուած արաբական վեհաժողովին. անոր մաս կը կազմեն Լիբանանի, Սուրիոյ, Յորդանանի, Պաղեստինեան իշխանութեան, Եգիպտոսի, Սէուտական Արաբիոյ, Մարոքի, Պահրէյնի եւ Եմէնի արտաքին գործոց նախարարները ինչպէս նաեւ՝ Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Ամր Մուսա:

Յանձնախումբի անդամներու մեծ մասը անցեալ Հինգշաբթի Գահիրէի մէջ գումարած էր ժողով մը, որուն ընթացքին Սէուտական Արաբիոյ արտաքին գործոց նախարար Սէուտ Ֆայսալ ներկայացուցած էր Ս. Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալլա Պրն Ապտել Ազիզի Միացեալ Նահանգներ տուած այցելութեան արդիւնքները:

Յանձնախումբի անդամները Պէյրութ պիտի ժամանեն Ուրբաթ յետմիջօրէին եւ երեկոյեան պիտի կայացնեն խորհրդակցական հանդիպում մը: Շաբաթ օր, «Ֆէնիսիա» պանդոկին մէջ իրենց պաշտօնական ժողովը գումարելէ առաջ անոնք այցելութիւններ պիտի տան հանրապետութեան նախագահին, խորհրդարանի նախագահին եւ վարչապետին:

ՓՈԽ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՃՇԴՈՒԻ

Կ'ԸՍԷ Ի. ՖԱՐԷՍ

Փոխ վարչապետ Իսամ Ֆարէս երէկ հերքեց այն մեկնաբանութիւնները, զոր կատարած էին կարգ մը լրատու միջոցներ նախարարաց խորհուրդին վերջին նիստէն իր բացակայութեան մասին:

«Երբ ժողովը *պոյքոթի* ենթարկելու կամ աւելիին դիմելու պատճառ ըլլայ, կանոնք յայտարարելու չեմ վարանիր, բայց ժողովը *պոյքոթի* ենթարկած չըլլալով չի նշանակեր, որ շատ գոհ եմ ընթացքէն», ըսաւ ան:

Փոխ վարչապետի իրաւասութիւններու հարցին մասին Ֆարէս ըսաւ, որ բոլորը համոզուած են, թէ ատենը հասած է վճռելու այս հարցը, որովհետեւ այս պաշտօնը իրողապէս գոյութիւն ունի վաթսուն տարիէ, եւ անհրաժեշտ է սահմանադրականօրէն ճշդել անոր իրաւասութիւնները: «Այս ճշդումը պէտք է կատարուի՝ յարգելով միջլիբանանեան համաձայնութեան սկզբունքները եւ կանխարգիլելով վարչապետի հիմնական իրաւասութիւններուն

Շար.ը՝ էջ 10

«ԼԻՊԱՆՍԷԼ»Ը ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀԵԼՈՒ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑ

ՏԱԼԼՈՒԼ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՃՈՒՐԴԷՆ

Բջիջային հեռաձայնի «*Լիպանսէլ*» ընկերութիւնը որոշած է հրաժարիլ բջիջային հեռաձայնի ցանցը բանեցնելու համար պետութեան կատարելիք միջազգային աճուրդին մասնակցելէ եւ մօտ օրէն հաղորդագրութեամբ մը պիտի յայտարարէ իր այս որոշումը, հաղորդեցին լրատու աղբիւրները երէկ:

Ըստ նոյն աղբիւրներուն, ընկերութեան երկու գլխաւոր բաժնետէրերը՝ Նիկար եւ Ալի Տալլուլ տուած են այս որոշումը եւ Ուրբաթ օր կայն փոխանցած՝ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի:

Ալի Տալլուլ «*Հայաթ*» օրաթերթին ըսած է, որ իր եղբայ-

Շար.ը՝ էջ 10

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

•Կիւրիւնեան եւ Աճէմեան ընտանիքներ շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց կնոջ, մօր, զաւկին, քրոջ եւ հարազատին՝ ԹԱԳՈՒՀԻ ՌԷՆ ԿԻՒՐԻՒՆԵԱՆԻ մահուան սուգին:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ԳԱՐԵՆԱՆԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՕՆ

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԵՐԳԻՉՆԵՐ՝
Արարատ Ահարոնեանի, Կարօ Կապուտաքեանի, Մանուկ Միհասեանի, Հրաչ Կայծակեանի, Միրէյ Հարպոյեանի, Գրիգոր Գրաճեանի, Լիզա Ժազարճեանի եւ Վիգէն Տիշչէքէնեանի

Ընկերակցութեամբ՝
Շանթ Տիշչէքէնեանի եւ իր նուագախումբին

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 17 Մայիս 2002, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Պուրճ Համուտի «Արին» կեդրոնին դիմաց:

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՕԾՈՒՄ ՆԱՐԵԿ Ծ. ՎՐԴ. ԱԼԵԷՄԷՉԵԱՆԻ

Լուսանկարը՝ *սթիւտիօ «ԱՇՆԱԿ»ի*

Շաբաթ եւ Կիրակի, 11 եւ 12 Մայիս 2002, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ձեռամբ Արամ Ա. կաթողիկոսին, կատարուեցաւ Նարեկ Ծ. վրդ. Ալեէմէկեանի եպիսկոպոսական կոչման արարողութիւնը, ձեռնադրութիւնն ու օծումը:

Այս առիթով, Անթիլիաս ժամանած էին Մեսրոպ Բ. պատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ հայոց, Արեւելեան Ուղղափառ, Ուղղափառ, Հռոմէական կաթոլիկ եւ Աւետարանական եկեղեցիներու հոգեւոր պետերու եւ միջեկեղեցական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ եւ բարձրաստիճան հոգեւորականներ: Սրբական հօր ձեռնադրութեան կնքահայրն էր տէր եւ տիկին Ներսէս եւ Լենա Վարդանեան՝ Պրազիլէն:

Վեհափառ հայրապետին առընթերակայ եղան Վարդան արք. Տեմիրճեան եւ Եփրեմ արք. Թապագեան: Խարտաւիլակութիւնը կատարեց Նորայր Ծ. վրդ. Աշըգեան:

Արամ Ա. կաթողիկոս սրբալոյս միւռոնով օծելէ ետք Նարեկ եպիսկոպոսի ճակատն ու աջ ձեռքին բթամատը, եպիսկոպոսական գաւազանն ու մատանին փոխանցեց անոր: Օծումէն

Շար.ը՝ էջ 10

ՇՈՒՇԻԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ 10ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿ

Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. ԼԵՄի «Շաւարշ Միսաքեան» մասնաճիւղին, Շաբաթ, 11 Մայիս 2002ին, երեկոյեան ժամը 8:30ին, տեղի ունեցաւ ձեռնարկ, նուիրուած՝ Շուշիի ազատագրման 10րդ տարեդարձին:

Ձեռնարկը սկսաւ Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներու յոտնկայս ունկնդրութեամբ: Ապա Լնդրշ Տուսմանեան կարդաց ԼԵՄի խօսքը:

Ներկայացուցաւ Շուշիի ազատագրման ժամանակագրութիւնը՝ սահիկներու ցուցադրութեամբ:

Խումբ մը ԼԵՄականներ ասմունքեցին Վ. Դաւթեանի՝ «Եռագոյնը Շուշուայ բերդին» գործը:

Շար.ը՝ էջ 10

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Աղեքսանդրիոյ Ազգ. Պողոսեան վարժարանը 2002 - 2003 ուսումնական տարեշրջանին համար կարիքը ունի հայերէնի եւ հայոց պատմութեան ուսուցիչ - ուսուցչուհիներու:

Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի դիմումնագիրները ներկայացնել, անոնց կցելով իրենց ուսումնական վկայագիրները եւ նշել փորձառութիւնը, զանոնք յղելով Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան՝ ամենաուշը մինչեւ 31 Մայիս 2002, հետեւեալ հասցէին.

COMMUNAUTE ARMENIENNE
12 Rue Baidawi - EL-Labban
Alexandrie (21519)
B.P. 488
EGYPTE
Fax 00-20-3-3926321

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

ԸՆՏՐԱՔԱՐՏԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է

Երեսփոխանական մասնակի ընտրութիւններուն կարելի չէ մասնակցիլ առանց ընտրական *քարտի*ի:

Բոլոր այն քաղաքացիները, որոնք ընտրական *քարտ* չունին, կրնան դիմել Հ. Յ. Դ. հետեւեալ ակումբները.

•ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՇՐՋԱՆ.
Ազատամարտ ակումբ - Էշրեֆիէ՝ 01/449924
Ռոստոմ ակումբ - Հայաշէն՝ 01/328471
Նշան Փալանճեան Ճեմարան - Արեւմտեան Պէյրութ՝ 01/375412
Տիգրան Ծամուր ակումբ - Մար Մխայէլ՝ 01/580141

•ՖԱՆԱՐԻ ԵՒ ՌԱՌՈՒՏԱՅԻ ՇՐՋԱՆ.
Է. Ակնունի ակումբ - Ֆանար՝ 01/891546
Ռաուտայի ակումբ՝ 01/683372

•ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՇՐՋԱՆ.
Աղբալեան ակումբ՝ 04/722902
Նաքքաշի կեդրոն՝ 04/410691
Ժունիէի ակումբ՝ 09/933096

•ԶԱԼՔԱՅԻ ՇՐՋԱՆ.
Գարեգին Նժդեհ ակումբ՝ 01/877661

•ՆԱՀՐ ՄՈԹԻ ՇՐՋԱՆ.
Անի ակումբ՝ 01/895481

•ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՇՐՋԱՆ.
Սարդարապատ ակումբ - Մարաշ՝ 01/262949
Ռուբէն ակումբ - Նորաշէն՝ 01/254322
Դրօ ակումբ - Արագած՝ 01/268647
Ազիրեան ակումբ - Սիս՝ 01/261636
Քաղաքապետարանի շէնքեր - «Բաբգէն Սիւնի» կեդրոն՝ 01/489477
Թեհլիրեան ակումբ - Ամանոս՝ 03/587498
Մար Եուսէֆի ակումբ՝ 01/254709
Նիկոլ Դուման ակումբ - Թրատ՝ 01/260912
Քաղաքապետարանի շէնքեր՝ 01/263440

Հ. Յ. Դ. ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ԻՐԱՆ

ԲԱՐԵԿԱՐԳՉԱԿԱՆՆԵՐ ՁՕՐԱՎԻԳ՝ ԽԱԹԵՄԻԻ ՀՐԱԺԱՐԵԼՈՒ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԻՆ

Իրանեան խորհրդարանի ականաւոր անդամներէն՝ բարեկարգչական երեսփոխան Մոհսէն Միրտամատի յայտարարեց, որ խորհրդարանականներ հաւաքական հրաժարական պիտի ներկայացնեն, եթէ նախագահ Մոհամէտ Խաթեմի գործադրէ իր հրաժարելու սպառնալիքը:

Իրանցի քաղաքական մեկնաբանի մը համաձայն, 288 անդամ հաշուող խորհրդարանէն աւելի քան 140 երեսփոխաններ կրնան հրաժարիլ:

Խաթեմի անցեալ շաբաթ սպառնաց հրաժարիլ, եթէ իր պահպանողական ընդդիմադիրները շարունակեն արգելակել բարեկարգումներու ճիգերը:

Միրտամատի ըսաւ, որ եթէ Խաթեմի հրաժարի, ոչ ոք կրնայ անոր ձգած բացը գոցել եւ բարեկարգումները յառաջ քշել: Այդ պայմաններուն տակ բարեկարգչական երեսփոխաններու ներկայութիւնը անիմաստ պիտի ըլլայ խորհրդարանին մէջ:

Միրտամատի յոյս յայտնեց, որ Խաթեմիի հրաժարելու սպառնալիքը բաւարար կ'ըլլայ շրջանցելու քաղաքական անելը՝ քաղաքական բարեկարգումները յառաջ քշելու համար:

Հակառակ քարիւղի իր հսկայական հարստութիւններուն, Իրան կը տառապի բարձր համեմատութեամբ անգործութենէ:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ԱԼՄԱԹԻ - ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ԲԱՆԱՎԷՃ ՄԸ ԿՐՆԱՅ ՇԱԳԻԼ

ԱԼՄԱԹԻ, 12 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Թուրքմենիստան կգուշացուցած է, թէ դիւանագիտական բանավէճ մը կրնայ ծայր տալ Ուաշինկթընի հետ, ամերիկեան մէկ որոշումէն ետք՝ արտաքին գործոց նախկին նախարար եւ ներկայիս ընդդիմադիր Պորիս Շէյխմուրատովի մուտքի արտօնագիր տալու գծով: Ան իբրեւ ոճրագործ կը հետապնդուի իր երկրին մէջ:

Թուրքմէն պաշտօնական լրատու աղբիւրներ մեծ կարմանք արտայայտած են ամերիկեան որոշումին վերաբերեալ, շեշտելով, որ Թուրքմենիստան «պատրաստ չէ այդ տուեալներուն անկողմնակալօրէն նայելու, ո՛չ ալ արտօնելու, որ հարցը մոռցուի»:

Շար.ը՝ էջ 9

ՀՈՎՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
Մեծարանքի եւ Պարգեւատրման Երեկոյ
Վաստակաւոր Բեմադրիչ եւ Դերասան
ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԽՏԸՇԵԱՆԻ
Կազմակերպութեամբ՝
Համազգայինի Լիբ. Շրջանային Վարչութեան
Չորեքշաբթի, 15 Մայիս 2002, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Կիլիկիա» բանգարանի սրահին մէջ:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ԻՐԱՔԻ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ԾՐԱԳԻՐ ՉՈՒՆԻ

Կ'ԸՍԷ ՓԱՈՒԷԼ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուըլ ըսաւ, որ յարձակողական ճիգեր անհրաժեշտ են Պաղեստատի իշխանութիւնը փոփոխութեան ենթարկելու համար: Սակայն Փաուըլ շեշտեց, որ Ուաշինկթըն Իրաքի վրայ յարձակելու որեւէ ծրագիր չունի:

Փաուըլ աւելցուց, որ եթէ Իրաքի դէմ յարձակումի մը ծրագիրը չառաջարկուի իր, նախագահին, փոխ նախագահին, պաշտպանութեան նախարարին եւ ազգային անվտանգութեան հարցերու խորհրդատուին կողմէ, հետեւաբար յարձակումը ամերիկեան կառավարութեան տեսակէտն ու կեցուածքը չի ներկայացներ: Փաուըլ ըսաւ, որ ոեւէ մէկը տակաւին չյայտարարեց, թէ նախագահ Ճորճ Պուշ Իրաքի մասին որոշում տուած է, որովհետեւ փաստօրէն ան տակաւին ոչինչ որոշած է: Փաուըլ ընդգծեց սակայն, որ ամերիկեան իշխանութիւնները համոզուած են, թէ Պաղեստատի մէջ ղեկավարութեան փոփոխութիւնը օգտակար պիտի ըլլայ Իրաքի ժողովուրդին համար: Ան աւելցուց, որ յարձակողական բնոյթ ունեցող ճիգերուն նպատակը պէտք է ըլլայ ոչ միայն հաւաքական քանդումի կէնքերու ծրագիրի բնաջնջումը, այլեւ՝ վարչակարգի փոփոխութիւն:

Միւս կողմէ, Իրաքի ճարտարարուեստի եւ հանքերու նախարար Մայսար Ռիժա Շլաի Շաբաթ օր Սէուտական Արաբիա այցելեց, ներկայ ըլլալու համար արաբական հանդիպումի մը: Նախարարին այցելութիւնը ցոյց կու տայ, որ երկու երկիրներուն միջեւ կապերը յաւելեալ բարելաւումի ընթացքի մէջ են:

Ծոցի պատերազմէն (1991) ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով իրաքցի նախարար մը իրաքեան պատուիրակութիւն մը կը գլխաւորէ Սէուտական Արաբիոյ մէջ տեղի ունենալիք հանդիպումի մը: «Ժումհուրիա» օրաթերթը հաղորդեց, որ Շլաիի այցելութիւնը կը յաջորդէ Սէուտական Արաբիոյ ճարտարարուեստի եւ էլեկտրականութեան նախարար Հաշէմ Պրն Ապտալլայի հրաւէրին: Օրաթերթը աւելցուց, որ Ծոցի պատերազմէն ի վեր, ասիկա ամէնէն բարձրաստիճան մակարդակի հանդիպում է, որ տեղի կ'ունենայ երկու երկիրներուն միջեւ:

Իրաքեան օրաթերթեր կը հաղորդեն, որ մօտ օրէն սէուտական արտադրութիւններու տօնավաճառ մը պիտի կազմակերպուի Իրաքի մէջ:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՔԱՐԹԸՐ Կ'ԱՌԱՋԱԴՐԷ ԲԱՐԵԼԱՒԵԼ ՔՈՒՊԱ – Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մ. Նահանգներու նախկին նախագահ Ճիմի Քարթըրի այս շաբաթ Քուպա այցելութեան նպատակը երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութեանց բարելաւումն է գլխաւորաբար, նկատի ունենալով, որ Քուպա եւ Մ. Նահանգներ աւելի քան 4 տասնամեակէ ի վեր գաղափարախօսական փոթորկալի մրցակցութեան մը մէջ կը գտնուին:

Քարթըր ամէնէն բարձրաստիճան ամերիկացի պաշտօնատարն է, որ Քուպա կ'այցելէ, 1959ի յեղափոխութենէն ի վեր, երբ նախագահ Ֆիտէլ Քաստրօ իշխանութեան տիրացած էր եւ Քուպան դարձած էր միակ կուսակցութեան մը՝ Համայնավար կուսակցութեան պետութիւնը:

Քարթըր (77 տարեկան) վեցօրեայ իր այցելութեան ընթացքին 3 անգամ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Քաստրոյի հետ (75 տարեկան): Ան նաեւ 3 ժամ տեւողութեամբ քննարկումներ պիտի ունենայ մարդկային իրաւանց հարցերու մասին՝ այլախոհ ղեկավարներու հետ:

1977էն 1981 իր նախագահութեան ժամանակաշրջանին, Քարթըր հետապնդած է Հաւանայի հետ մերձեցումի քաղաքականութիւն մը:

Անոր այցելութիւնը տեղի կ'ունենայ այն պահուն, երբ ամերիկացի քաղաքական անձնաւորութիւններ կը քննարկեն Քուպայի դէմ 4 տասնամեակէ ի վեր հաստատուած *ամպարկոն* մեղմացնելու հարցը:

Գործարարներու ուժեղ *լոպի*ներ կը պահանջեն, որ վերջ դրուի ամերիկացիներու կողմէ Քուպա այցելութեան եւ վարկերու դէմ դրուած սահմանափակումներուն:

Նախագահ Ճորճ Պուշի վարչակարգը՝ Ֆլորիտայի մէջ քուպացի–ամերիկացի աքսորեալներու կօրակցութեամբ, կ'ուզէ ամրապնդել առեւտրական պատժամիջոցները: Անիկա կոչ ուղղած է Քարթըրի, որ արծարծէ մարդկային իրաւունքներու եւ քաղաքական բանտարկեալներու հարցերը:

Քարթըր, որ կը մերժէ պատժամիջոցներով Քուպան մեկուսացնելու գաղափարը, յայտնած է, թէ իր այցելութիւնը կրնայ օգտակար ըլլալ երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները բարելաւելու, եւ թէ մարդկային իրաւանց հարցեր պիտի արծարծէ, թէեւ չ'ակնկալեր, որ իր այցելութիւնը Քուպայի որդեգրած դրութիւնը փոխէ:

Ուաշինկթըն Հաւանայի հետ կապերը խզած էր 1962ին:

Երկու երկիրներուն միջեւ մինչ այդ յարաբերութիւնները դարձեալ լարուած են. արդարեւ Ուաշինկթըն վերջերս Քուպան ամբաստանած է կենսաբանական զէնքեր մշակելու եւ Մ. Նահանգներու թշնամիներու հետ արհեստագիտութիւն բաժնեկցած ըլլալու յանցանքներով:

Քաստրօ Ուրբաթ օր ըսած է, թէ Պուշի վարչակարգը շինծու ամբաստանութիւններ կը կատարէ Քուպայի ամերիկեան սննդանիւթի վաճառքները արգիլելու համար (տարի մը առաջ Քոնկրէսը կանաչ լոյսը տուած էր վաճառքին) եւ հակադարձելու համար Ամերիկայի մօտ հետզհետէ թափ ստացող կօրակցութեան՝ առեւտրական *ամպարկոյ*ին վերջ տալու քայլին:

Մինչ այդ, քուպացի այլախոհներ Ուրբաթ օր անանախընթաց աղերսագիր մը յանձնած են իշխանութիւններուն՝ 11 հապար ստորագրութիւններով, ազգային հանրաքուէի մը կայացման կոչ ուղղելով, երկրին մէկ կուսակցութեան դրութիւնը բարեկարգելու համար:

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆՆԱԽԱՏԵՍԵԼԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ Կ'ԱԿՆԿԱԼՈՒԻՆ

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ, 12 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Հոլանտացիք Չորեքշաբթի օր պիտի քուէարկեն երկրին մէջ կայացած ցարդ ամէնէն անսպասելի ընտրութիւններուն ընթացքին:

Ընդհանրապէս հետաքրքրութիւն չշարժող հոլանտական քաղաքական կեանքը անակնկալներ կը խոստանայ անցեալ Երկուշաբթի օր տեղի ունեցած աջակողմեան անձնաւորութիւն Փիմ Ֆորթուինի սպանութենէն ետք, մինչ անոր նոր կազմուած կուսակցութիւնը կը փայլէր հարցախոյզներուն մէջ:

Անասուններու պաշտպան մը ամբաստանուած է սպանութեամբ:

Ֆորթուին, որ «յետամնաց» իսլամութիւնը կը քննադատէր եւ կ'ուզէր Հոլանտայի սահմանները փակել՝ ընտրութեանց ոճը ճշդած էր ձեւով մը եւ այդ կ'ընէ նոյնիսկ մահէն ետք:

Կարգ մը անձերու համաձայն, հանրութեան կայրոյթն ու ցաւը (անոր սպանութեան պատճառով), կրնան անոր չփորձարկուած կուսակցութեան տալ քուէներուն մեծ համեմատութիւնը եւ կայն աւելի վեր հասցնել քան ներկայ կեդրոնի ձախ կառավարական ընկերակցութեան կուսակցութիւնները:

Ուրիշներ սակայն կ'ըսեն, թէ «Փիմ Ֆորթուին Յանկ»ը (Էլ. Փի. Էֆ.) պիտի չկարենայ ներգրաւել քուէարկողները՝ անոր բացակայութեան:

Հոլանտայի քաղաքական կեանքը արդէն իսկ տաղտկալի վիճակ մը ունէր Ֆորթուինի մահէն առաջ իսկ:

Հապի ամիս մը առաջ, վարչապետ Վիմ Քոքի կառավարութիւնը ամբողջ կազմով հրաժարած էր՝ 1995ին Պոսնիոյ մէջ ձախողած խաղաղարար առաքելութեան մը պատճառով: Անիկա առժամեայ կառավարութիւն մըն է ներկայիս:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ՔԱՐԱՔԱՍ.– Նախագահ Հուկօ Չաւէսի տասնեակ հապարաւոր հակառակորդներ երէկ Քարաքասի մէջ բողոքի ցոյց մը կատարեցին անցեալ ամսուան ընթացքին տեղի ունեցած վինուորական հարուածին արձանագրուած 17 կոհերու յիշատակը ոգեկոչելու համար:

●ԼՈՆՏՈՆ.– Հիւսիսային Անգլիոյ բնակարաններէն մէկուն մէջ ծագած հրդեհի մը պատճառով հինգ քոյրեր՝ վեց ամսուան տարիք ունեցող մանուկէն 13 տարեկան պատանին, ինչպէս նաեւ տարեց ծերունի մը մահացան: Ոստիկանական աղբիւրներ յայտնեցին, որ տակաւին հրդեհին պատճառը չեն կրցած գիտնալ:

●ՏՈՒՊԱՅ.– Սէուտական Արաբիոյ մէջ սէուտցի կին մը եւ եթովպիացի մը գլխատուեցան երէկ: Կինը սպաննած էր իր հայրը, իսկ եթովպիացին՝ քաղաքացի մը, հաղորդեց Սէուտական Լրատու Գործակալութիւնը:

● ԹԵՀՐԱՆ.– Իրանեան օդուժի ապահովութեան ուժեր յաջողեցան ձերբակալել օդանաւ մը առեւանգել փորձող մարդ մը, որ իր մօտ ունէր երկու ձեռնառումբեր. ան սպառնացած էր ինքզինք հրկիզել, հաղորդեց պաշտօնական ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը:

●ՀՌՈՄ.– Հռոմի ամենամեծ մրցադաշտը, որ երկու հապար տարիներ առաջ առիւծներու եւ սուսերամարտիկներու միջեւ կռիւի դաշտ էր, անցեալ շաբաթավերջին փոխեց իր բնոյթը եւ վերածուեցաւ արուեստ ներկայացնող բեմի մը: Հոն կատարուեցաւ երգահանդէս մը՝ նուիրուած աշխարհի մէջ խաղաղութեան հաստատման:

ԾԱԽՈՒ Է

●Շենք մը, Պուրճ Համուտի մէջ, 4 յարկանի, Փոլիկարպոս շրջան: Նոր մայրուղիի վրայ: Հեռ. 03 - 636629:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ՝ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏՈԼԱՐՈՎ ՈՒՂՂԱԿԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

10,25%* տարեկան տոկոսով

*Նուազագոյն մասնակցութիւն՝ 3000$
*3 տարուան մասնակցութեան տեւողութեամբ
*Տոկոսը կը վճարուի իւրաքանչիւր 6 ամիսը անգամ մը:

Հեռ.- 01/745660
01/248997

Տարածեալ Պէնք- Գլխաւոր կեդրոն՝ Համրա, Ապտ էլ Ազիզ փող. «Ինթրա» շէնք, Ա. յարկ:
Տորայի մասնաճիւղ՝ «Մար Եուսէֆ» փողոց, «Ժրմայէլ» շէնք, Ա. յարկ:

بنك التمويل ش.م.ل
Finance Bank s.a.l.

«Մարզիկ»ի այս թիւով տեսնել՝
- *Խմբագրական - Հաւատքին ուժը*
- *Ամրապնդենք բարոյական արժէքները (ԺԴ.) - Յարութ Զէքիճեան*
- *Մղիչ ուժի սկզբունքը - Կ. Յովհաննէսեան*
- *Ճատրակի Հ.Մ.Ը.Մ.ական «աստղ»ը՝ Քնարիկ Մուրատեան*
- *Փառաւոր յաղթանակի արժէքը - Կարէն Կիւլոյեան*
- *Նորութիւններ հայրենի մարզաշխարհէն - Գ. Թ.*
- *Ինքնութեան հաստատումը պատանիներու մօտ - Ալին Ներսէսեան*

Թիւը կ'ընդգրկէ նաեւ համացանցի, սկաուտականի եւ մանկապատանեկանի բաժիններ, ինչպէս նաեւ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի անդրադարձներ:

Ստանալու համար դիմել Համազգայինի գրախանութ: Սակ՝ 3000 լ.ո.:

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

ՅՈ՞ ԵՐԹԱՍ ՀԱՅ ԾՆՈՂ

Պուրճ Համուտի «Արաքս» փողոցէն քալելու ընթացքին ետեւէս ծանօթ ձայն մը կը կեցնէ զիս: Կանգ կ'առնեմ: Սեփական դպրոցի մը տնօրէնն է:

«Այս անգամ չես կրնար ազատիլ ձեռքէս, անպայման պիտի այցելես դպրոցս», կ'ըսէ դպրոցին տնօրէնը, եւ առանց պատասխանի սպասելու՝ կ'առաջնորդէ զիս իր դպրոցը, որ կը գտնուի Պուրճ Համուտի հայաշատ թաղերուն եւ Նապաայի միջեւ: Աղքատիկ եւ նեղլիկ փողոցներով շրջան մը, ուր քանի մը ոչ հայկական վարժարաններ կը գտնուին:

Կը հասնինք զբօսանքի պահուն: Նեղ շրջափակը դժուարութեամբ կը ճեղքենք զբօսանքին խճողուած ըլլալուն եւ աղմկարար աշակերտներուն պատճառով: Կանգ կ'առնենք 7 - 8 տարեկան սեւաչեայ աղջնակի մը դիմաց:

«Աղջիկ անուն ի՞նչ» կը հարցնէ ինծի ընկերակցող տնօրէնը:

«Յասմիկ» կը պատասխանէ շփոթահար եւ ամօթխած աղջնակը: Զիս ցոյց տալով՝ տնօրէնը աղջնակին կ'ըսէ. «Պարոն հայ»:

Ան կարճ խօսակցութիւն մը կ'ունենայ աղջնակին հետ եւ կ'իմանայ, որ աղջնակին քոյրիկէն ու աղբարիկէն զատ, կան նաեւ ուրիշ հայ աշակերտներ, եւ մատով ցոյց կու տայ առանձին համախմբուած աշակերտական տարբեր խմբակներ:

Կը մտնենք տեսչարան: Ինքզինքս կը գտնեմ բոլորովին տարբեր միջավայրի մը մէջ: Ամբողջականօրէն հակապատկերը դուրսի աղտոտ, աղքատիկ ու անհրապոյր միջավայրին: Փարքամ թիկնաթոռներ, ընտիր մարմարով, արդիական սեղան, գետինը գորգ, առաստաղը՝ լուսաշող *ֆօ փլաֆոն*: Պատկերասփիւռ, զարդեր, հանրապետութեան նախագահին նկարէն աւելի մեծ դպրոցի տնօրէնին լուսանկարը գոհունակ ժպիտով կը դիտէ մեզ:

- Դասաւանդութեանս ընթացքին երեւի ժամանակ կը գտնես պատկերասփիւռ դիտելու,- կը հարցնեմ միամտաբար:

Հարցումին իբրեւ պատասխան՝ քմծիծաղով մը կը բանայ պատկերասփիւռը եւ մեր առջեւ կը բացուին աշակերտներով խճողուած դասարաններ՝ իրենց ուսուցիչներով:

- Շատ բան չհասկցայ,- կ'ըսեմ: Կը տեսնես չարաճճի աշակերտներ եւ ուսուցիչ մը, որ այդ աշակերտներուն դիմաց կեցած կը խօսի եւ կը խօսեցնէ. ուրիշ ի՞նչ:

Դառն ժպիտ մը կ'ուրուագծուի անոր դէմքին՝ աւելի շատ զարմացական, կարծես ըսել ուզեր. թէ՝ «անխելք, չհասկցա՞ր ինչու է այս պատկերասփիւռը, ի՞նչ միամիտ ես եղեր» ու ինքնավստահ կ'ըսէ.

- Ասիկա ծնողներուն համար է, ծնողներուն, հասկցա՞ր: Պիտի ըսես *տեքոր* այո՞՝ *տեքոր*:

Տնօրէնին խօսքը կ'ընդմիջուի, երբ վայելուչ ուսուցչուհի մը ներս կը մտնէ:

- Ահա քեզի անակնկալ մը. իմ լաւագոյն ուսուցչուհիներէս մէկը՝ ձեր աշակերտուհին, որ ձեր դպրոցին մասին միշտ լաւ կը խօսի, - կ'ըսէ տնօրէնը:

- Ճանչցա՞ք զիս, ես ձեր դպրոցին մէջ անգլերէն դասընթացքի հետեւեցայ եւ այսպիսով անգլերէնս կատարելագործեցի: Հիմա, շնորհիւ ձեզի, նախակրթարանի անգլերէնի դասատու եմ:

Յիշեցի զինք. երկու տարի առաջ եկած էր եւ արձանագրուած էր անգլերէնի սկսնակներու դասարանը, եւ շարունակած էր ամբողջ տարին: Այս ժամանակաշրջանին հազիւ թէ կարենար տիրապետել լեզուին՝ ինքզինք արտայայտելու չափ: Հապա՞ իր ինքնագոհ արտայայտութիւնը, թէ կատարելագործած է իր անգլերէնը:

Այդ պահուն մտածումս թոիչք կ'առնէ, կը տանի զիս անցեալ ու կանգ կ'առնէ այն հայ վարժարանին մէջ, ուր զաւակներս անգլերէնը կը սորվէին երկու վաստակաշատ ուսուցչուհիներու կողմէ, ուսուցչուհիներ, որ համակ սէր եւ նուիրում էին, ու անգլերէնը կը դասաւանդէին լեզուին ամբողջ հարազատութեամբ: Այսպիսի ուսուցչուհիներու շնորհիւ զաւակներս փայլուն արդիւնքներով նուաճած էին Ամերիկեան համալսարանները՝ բարձրագոյն վկայականներով:

Կը մտածես, թէ ի՞նչպէս կ'ըլլայ, որ հայ ծնողները կ'անգիտանան մեր անձնուէր եւ անձնազոհ ուսուցչուհիներուն վաստակը, եւ իրենց կոկոն տարիքի յասմիկները կը յանձնեն այսպիսի «մասնագիտացած» ուսուցչուհիներուն յօշոտումին:

Ուսուցչուհին մեզ կը ձգէ առանձին: Յանկարծ տնօրէնը կը խօսի.

- Ինձի ըսած էիր, որ համեստ *լապորաթուար* մը շինելու համար քանի մը հազար տոլարի կը կարօտի. ես շինեցի մէկ հատ՝ չնչին ծախսով: Հրամմէ ցոյց տամ:

Վեր կ'ելլենք: Տանիքը կը բացուի սենեակ մը. մէկուկէս մեթրով երկու մեթր սեղանը գրեթէ գրաւած է ամբողջ սենեակը, մէջտեղը լուացարան մը գետեղուած է: Սեղանէն մէկ մեթր հեռաւորութեամբ եռոտանիի մը վրայ կը գտնուի ջուրով լեցուն տակառ մը, որ ձգախէժէ խողովակով մը ջուր կը հասցընէ լուացարան:

Զարմանքիս եւ շփոթիս աւելի ուժ տալու համար տնօրէնը կ'աւելցնէ.

- Պիտի հարցնես, թէ աւելորդ ջուրը ո՞ւր կ'երթայ:

Ցոյց կու տայ սեղանին տակի մեծ տաշտը, որ երբ լեցուի, աշակերտները ջուրը թասով բաղնիքին մէջ կը թափեն:

Դուրս կ'ելլեմ դպրոցի շրջափակէն, ու հարցումը կրկին եւ կրկին կ'արձագանգէ մտքիս մէջ. արդեօք ի՞նչը կը մղէ մեր ծնողները իրենց մատղաշ յասմիկները բերելու եւ խամրեցնելու անհրապոյր եւ մեր դպրոցներէն առնուազն քսանհինգ տարի ետ մնացած դպրոցներուն մէջ, եւ 21րդ դարուն, այն ալ աւելի քան տասնեակ մը հայ վարժարաններով հարուստ Պ. Համուտի մէջ:

Յո՞ երթաս հայ ծնող:

ՊԵՏՐՈՍ ՇԵՄՄԵՍԵԱՆ

ՍՈՒՐԲԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՎ

ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՔ

Դարեր շարունակ մեր ճանապարհը ճշդած ենք հայոց պատմութեան ցոյց տուած ուղղութեամբ: Կը շարունակենք ընթանալ նոյն ճանապարհով, որ ցոյց տուած են մեզի նաեւ մեր նախահայրերը սուրբ, մեր պանծալի հերոսներն ու մարտիրոսները, մեր նահատակները:

Հայաստանեայց եկեղեցին հաւատարիմ մնացած է սրբազան աւանդութեան եւ իր հաւատացեալներուն կը յիշեցնէ ամէն տարի, թէ առանց հայ արժէքներու պահպանման, առանց մեր սուրբերուն ոգեկոչման՝ կը կորսնցնենք մեր ազգային կեանքին թելը, կը պղտորենք մեր ինքնութիւնը, մեր ինքնուրոյն դիմագիծը:

Պուրճ Համուտի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղադրուած Հռիփսիմեանց կուսանաց մասունքներուն յիշատակին նուիրուած ժամերգութեան պահերը ուրիշ բան չեն եթէ ոչ «յիշեցուք» մը, 1700 եւ մէկ տարիներու պատմութիւն ունեցող կուսանաց նահատակութեան:

Ամսուան մը երկայնքին եւ ամէն երեկոյ ժամերգութեան արարողութիւն կը կատարուի Հռիփսիմեանց կոյսերուն նուիրուած խորանին դիմաց, ներկայութեամբ եւ առաջնորդութեամբ քահանայ հայրերու: Ժողովրդային բնոյթով աղօթասաց պահերուն կը յիշուին, կ'երգուին դարեր առաջ յօրինուած շարականներ, ինչպէս՝ «Անձինք նուիրեալք», մասնակցութեամբ ներկայ հաւատացեալներուն: Եկեղեցւոյ հոգեւոր հայրերը պատրաստած են յատուկ յայտագիր 14 էջերէ բաղկացած, ուր տպուած են ժամերգութեան ընթացքին արտասանուած, երգուած աղօթքները, մաղթանքները, շարականները, եւ ներկաները հաւաքական մասնակցութեամբ կ'արժեւորեն օրուան խորհուրդը: Նախքան ժամերգութիւնը, քահանան բացատրութիւններ կու տայ հաւատացեալներուն, թէ ինչպէս պէտք է հետեւիլ արարողութեան, որպէսզի մէկ ժամ տեւող յիշատակի արարողութիւնը ըլլայ կարգ ու կանոնով, օրուան խորհուրդին թափանցելու եւ անոր հաղորդուելու համար: Մշակութային իրագործում մըն է սա, ուր իրարու կը ձայնակցին ոսկեղնիկ գրաբարն ու ազնուաբառ աշխարհաբարը: Մեր մայրերը եւ երիտասարդուհիները երկիւղածութեամբ կը հետեւին իրենց ձեռքերուն բռնած թերթի էջերուն, ու ասիկա արդէն գեղեցիկ մօտեցում մըն է դէպի մեր պատմութեան անցեալը, ուր կան լուսաւոր դէմքեր, հայուն հաւատքը ամրացուցած, գայն ժայռեղէն հիմքի վերածած անուններ, որոնց մէջ նաեւ՝ կոյսեր, որոնք «ոչ» ըսին չուայտութեան, նիւթին ու անցաւոր բերկրանքին, վասն հաստատման քրիստոնէութեան սկզբունքներուն:

Հարկ է նշել նաեւ, որ օրուան աղօթքները փոփոխութիւն կը կրեն աւուր պաշտօնի, ինչ որ նոր էջեր եւ ուսանելի նորութիւններ կը մատուցուին աղօթողին, օրուան իմաստին հետեւողին:

Մոմավառութիւն, խնկարկում, զոյգումի հոգեցունց աղօթքի հաւաքական ընթերցում եւ՝ «Մեղայ Աստուծոյ»:

Հրաւէր մըն է այս բոլորին, մեղաւորին ու անմեղին, միանալու առիթին, ըմբոշխնելու գեղեցկութիւնը մեր մշակոյթին, որուն հիմնադիրներուն եւ արարիչներուն նուիրուած հանդիսաւոր թէ պարզունակ միջոցառում մըն է կատարուած: Ով որ ականջ ունի, պէտք է լսէ...

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

ԼՈՒՐԵՐ ԱՐՑԱԽԷՆ

ԲԱՆԱԿԻ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՇԷՆՔԻ ԲԱՑՈՒՄ

Վերջերս հանդիսաւոր արարողութեամբ մը բացումը կատարուած է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան բանակի հրամանատարութեան նոր շէնքին, որուն մասնակցած է նաեւ նախագահ Արկադի Ղուկասեան:

Արարողութեան ընթացքին նախագահը բանակի օրուան վերաբերեալ եւ իրենց օրինական ծառայութեան համար թանկարժէք նուէրներ յանձնած է շարք մը սպաներու:

Այնուհետեւ տեղի ունեցած է նոր շէնքին օծումը, որ կատարած է Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՎԵԹԵՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան յաղթանակի օրուան առիթով հանդիսաւոր մը ունեցած է Համաշխարհային Բ. պատերազմի վեթերաններու հետ եւ այս օրուան առիթով շնորհաւորելով գիրենք յայտնած է, որ երբեք պիտի չմոռնայ Համաշխարհային Բ. պատերազմին ընթացքին արցախցիներու հերոսութեան փառքը, եւ պատերազմի վեթերաններու մարտական փառաւոր աւանդութիւններով դաստիարակուած է Արցախի պաշտպաններուն ներկայ սերունդը, որ նուաճած է Արցախի ազատութիւնն ու անկախութիւնը:

Ծայր առած գրոյցին ընթացքին Ա. Ղուկասեան պատերազմի վեթերաններուն հաւաստիացուցած է, որ անոնց կենսական հոգերն ու հիմնախնդիրները միշտ պիտի գտնուին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ղեկավարութեան ուշադրութեան կեդրոնը:

Պատերազմի վեթերանները Ա. Ղուկասեանի առաջարկած են իր թեկնածութիւնը առաջադրել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մէջ կայանալիք նախագահական ընտրութիւններուն:

You are invited to visit over 500 companies from 30 countries at the largest construction exhibition in the Middle East

PROJECT LEBANON 2002

THE 8TH INTERNATIONAL TRADE EXHIBITION FOR CONSTRUCTION TECHNOLOGY, BUILDING MATERIALS AND EQUIPMENT FOR THE MIDDLE EAST

14-18 May 2002 - BIEL, SOLIDERE

Open from 4:00-10:00 pm. For professionals only

Held concurrently:

ELECON MIDDLE EAST 2002

THE 7TH INTERNATIONAL ELECTRICITY, ELECTRONICS ENGINEERING, LIGHTING & AIR-CONDITIONING FOR THE MIDDLE EAST

STONE MIDDLE EAST 2002

THE 2ND INTERNATIONAL STONE AND STONE TECHNOLOGY EXHIBITION FOR THE MIDDLE EAST

IFP International Fairs & Promotions TEL: 01-263421/2/3/4/5 FAX: 01-261212 WEB: www.ifpexpo.com

MEA ANASTASIA AVIS DHL

ԼՈՒՐԵՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԷՆ

ՀԵՀՈՄԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ

Երեքշաբթի, 7 Մայիս 2002ի երեկոյեան ժամը 7:00ին, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Համալսարանական Ուսանողներու Միութեան (ՀԵՀՈՄ) հոգեւոր խորհրդատու՝ Վրոյր վրդ. Տէմիրճեան, ընկերակցութեամբ ՀԵՀՈՄի միջեկեղեցական յանձնախումբի անդամներէն Մարալ Զոլոյեանի եւ Քարլա Խիժոյի, ներկայ գտնուեցաւ Համաշխարհային Քրիստոնեայ Ուսանողներու Միութեան (WSCF) կեդրոնատեղիին մէջ կայացած ժողովին: Երիտասարդական հինգ միութիւններու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ գումարուած ժողովին ընթացքին տեղի ունեցաւ նոր վարչութեան ընտրութիւն եւ պաշտօններու նշանակում:

ՀԵՀՈՄի անդամներէն Քարլա Խիժօ երկու տարուան համար ընտրուեցաւ վարչութեան քարտուղար եւ փոխ ատենապետ: Ապա ժողովը շարունակուեցաւ եւ ընդհանուր գիծերու մէջ քննարկուեցան ապագայի ծրագիրներն ու նոր հեռանկարները:

ԴՊԻՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻՍԱՍԱՐԿԱՒԱԳՆԵՐՈՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 5 Մայիսին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յընթացս Ս. պատարագի, տեղի ունեցաւ դպիրներու եւ կիսասարկաւագներու ձեռնադրութիւն՝ ձեռամբ՝ Վարդան արք. Տէմիրճեանի: Եկեղեցական արարողութեանց հանդիսապետեց Արամ Ա. կաթողիկոս: Դպրեվանքի ժառանգաւոր սաներէն եւ քահանայից մասնաւոր դասարանէն 29 ուսանողներ դպրութեան աստիճան ստացան, իսկ ընծայարանական ուսանողներ կիսասարկաւագութեան կարգ ստացան:

Ս. պատարագը մատուցեց Փառէն վրդ. Վարդանեան, իսկ օրուան պատգամը փոխանցեց ձեռնադրիչ սրբազանը: Իր խրատական խօսքին մէջ ան շեշտեց պատրաստակամութեան ոգին եւ սէրը՝ հանդէպ մայրենի եկեղեցւոյն եւ նուիրումի գիտակցութիւնը անոր առաքելութեան նկատմամբ: Աւարտին, նորընծայ դպիրներ եւ կիսասարկաւագներ ստացան կաթողիկոսին օրհնութիւնը:

ԹԵՀՐԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՍՓԻՒՌՔ Բ. ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

2 Մայիսին Թեհրանի «Արարատ» մարգաւանին մէջ կայացած է Հայաստան - Սփիւռք Բ. խորհրդաժողովի նախապատրաստական հանդիպումը, որուն ներկայ եղած են Հայաստանէն Իրան մեկնած Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արտաշէս Թումանեան, Հայաստանի արտաքին գործոց փոխ նախարար Ռուբէն Շուգարեան, հայ - քանատական «Կրանտ Հոլտինկ» առեւտրական ընկերութեան նախագահ Հրանդ Վարդանեան:

Բացման խօսքը արտասանած է Ռուբիկ Կարապետեան, որ ներկայացուցած է Հայաստան - Սփիւռք Բ. խորհրդաժողովին վերաբերեալ իրանահայ երեք թեմերուն մէջ տարուող աշխատանքները:

Ապա, իբրեւ օրուան դիւանի նախագահ, Թաթուլ Օհանեան անդրադարձած է խորհրդաժողովի նշանին, որ ծառի բուն մըն է՝ Հայաստանը, եւ արմատներ ունի մայր հողին մէջ, իսկ ծառին խիտ ճիւղաւորումները կը ներկայացնեն Սփիւռքը:

Ապա խօսք առած է Իրանի մէջ Հայաստանի դեսպան Գեղամ Ղարիբջանեան, որ նշած է, որ թէեւ առաջին խորհրդաժողովը շատ ոգեւորիչ էր եւ միասնութիւն կար անոր մէջ, սակայն պէտք է այս խորհրդաժողովին փորձել աւելի գործնական քայլեր առնել:

Նիստին իրենց պատգամները յղած են նաեւ Իրանի հայ կաթողիկէ համայնքի առաջնորդ Հ. Նշան եպս. Գարաքեհէեան եւ հայ աւետարանական եկեղեցւոյ հովիւ վեր. Հենրիկ Շահնազարեան:

Նիստի յաջորդ բաժինով հանդէս եկած է Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արտաշէս Թումանեան, որ նշած է, թէ Հայաստան - Սփիւռք խորհրդաժողովի գաղափարը շատ կարեւոր է, եւ Հայաստան - Սփիւռք գործակցութեան կարեւորագոյն հիմքը կը նկատուի հայ ժողովուրդի միասնականութեան ապահովումը: Ան ըսած է, թէ Հայաստանի նախագահը միշտ ճիշդ նկատած է Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան մէջ Հայաստան - Սփիւռք յարաբերութիւններուն յատուկ տեղ տալը: Ան նաեւ անդրադարձած է Հայաստանի պատուիրակութեան Իրան այցելութեան պատճառներուն ու գործակցութեան եզրերուն:

Հանդիպումին ընթացքին արծարծուած են զանազան հարցեր, որոնք կ'առնչուին թէ՛ կայանալիք խորհրդաժողովին եւ թէ Հայաստանի ներքին իրավիճակին:

Փակման խօսքը արտասանած է Թեհրանի հայոց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպս. Սարգիսեան, որ շեշտած է, թէ ազգային կեանքին մէջ բոլոր հարցերը պէտք է վերէն դիտել եւ չզբաղիլ ճղճիմ եւ երկրորդական նիւթերով:

ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

VIDEOԻ ԿԱՄ CDԻ ՎՐԱՅ
VIDEO CLIPՆԵՐ
ԱՆՁԻՆ ԱՆՈՒՆՈՎ ԵՒ ՄԱԿԱՆՈՒՆՈՎ

Դիմել՝ ԱՐԱ ՔԷՔԷՃԵԱՆ ՀԱՍ.
Հեռ. 01 / 261696, 03 / 250518

«ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԵՐԱՇԽԻՔԸ ՀՁՕՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՆ Է»

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ Հ. Յ. Դ. ԲԻՒՐՈՅԻ ԱՆԴԱՄ ԱԼՊԷՐԹ ԱՃԵՄԵԱՆ

19 Ապրիլին «Վան-Վասպուրական» Պատմական Հարցերու Ուսումնասիրութեան Կեդրոնի եւ Իրանահայ Գրողներու Միութեան նախաձեռնութեամբ Թեհրանի մէջ տեղի ունեցած է Հայկական Ցեղասպանութեան նուիրուած ձեռնարկ մը, որուն գլխաւոր բանախօսն էր Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի անդամ Ալպէրթ Աճեմեան:

Ստորեւ կու տանք ձեռնարկին ընթացքին Ա. Աճեմեանի արտասանած խօսքը:

Մեծ Եղեռնի 87ամեակի առթիւ նախ խոնարհուենք բիւրաւոր մեր անչիրիմ նահատակների յիշատակի առջեւ: Մեր խորին յարգանքները մատուցենք նաեւ այն վերապրողներին, որոնք յաջողեցին թուրք ոճրագործների ձեռքից ճողոպրել եւ դրանց ներկայացուցիչների մի փոքր խումբը այսօր մեզ հետ է:

Իսկ սրահում գտնուող իրանահայ գրողների ներկայութիւնից ներշնչուած՝ բանաստեղծների բառերով պատուիրենք իրարու՝

«Այսքան չարիք թէ մոռանան մեր որդիք, թող ողջ աշխարհ հային կարդայ նախատինք»:

- Ապրիլեան ոգեկոչման նման ձեռնարկներ գալիս են վառ պահելու յիշատակը ու անկատար կտակը մէկուկէս միլիոն հայ նահատակների:

- Հայոց Մեծ Եղեռնին նուիրուած հանդիսութիւնները առիթ են հանդիսանում հայոց պատմութեան այս ամենաարիւնոտ էջի պատմական, քաղաքական, իրաւական ու գաղափարական դասերը սերտելու, դրանք նոր սերունդների յիշողութեան ու գիտակցութեան մէջ խորացնելու ու արմատաւորելու:

- Ապրիլ 24ը հայ ժողովրդի ուխտի վերանորոգման օրն է, հայոց պահանջատիրութեան պայքարը աննահանջ շարունակելու յանձնառութեան վերահաստատման օրը, որպէսզի ապրող սերունդները, մեր բիւրաւոր նահատակների աճիւնների պէս, հանգիստ չառնեն այնքան ժամանակ, մինչեւ որ Արարատի փէշերին չտեսնեն մէկտեղուած հայ ազգը եւ ամբողջական հայրենիքը:

- Դա համայն հայութեան՝ Հայաստան եւ Սփիւռք, միասնական ու միակամ բողոքի ու պահանջատիրութեան արտայայտութեան օրն է:

- Օրն է նաեւ հաշուետուութեան մեր դատի՝ Հայ Դատի պայքարի ուղղութեամբ, կարած ուղղուարժեւորման, արձանագրած ձեռքբերումների, նուաճումների, առկայ կացութեան ու խոչընդոտների գնահատման:

- Գնահատումներ, որ ի վերջոյ ուղենիշ են հանդիսանում ապագայ մեր քայլերի համար ու հունաւորում են մեր պայքարի ուղին:

- Հայոց Մեծ Եղեռնին նուիրուած այս տարուան ձեռնարկները զուգադիպում են միջազգային թէ շրջանային այնպիսի պատմակշիռ իրադարձութիւնների ու քաղաքական-տնտեսական զարգացումների, որոնց մթնոլորտում է, որ պէտք է դիտել մեր ժողովրդի, մեր հայրենիքի ու Հայ Դատի առջեւ դրուած մարտահրաւէրները այսօր ու ճշգրտել ապագայ ռազմավարական թէ մարտավարական քայլերը:

- 20րդ դարի հարիւրամեակը փակեցինք մարդկութեան առջեւ մեծ ու յուսադրիչ խոստումներով լի հեռանկարներ ուրուագծելով՝ քաղաքակիրթ մարդու վճռական քայլերով կերտելու պատմութեան երրորդ հազարամեակը: Նոր հազարամեակ, որ սկիզբ առաւ համաշխարհային պատմութեան ամենաարիւնալի դարաշրջանի աւարտով՝ 20րդ դարով:

Մարդկութիւնը իր անցեալ հազարամեակներում, ընդհանրապէս, այնքան զոհ ու կոտորած չի ունեցել, որքան միայն 20րդ դարը վերցրած:

Հայերս սիրում ենք պատմական ամէն մեծ ու խոշոր իրադարձութեան մէջ առաջին տեղը մեզ վերապահել, դրական լինի դա թէ բացասական: Հայոց Մեծ Եղեռնը նաեւ համարում ենք 20րդ դարի առաջին ցեղասպանութիւնը:

Անշուշտ, իր էութեամբ ու տարողութեամբ իրապէս դա այդպէս է: Սակայն պատմութեանը հարազատ մնալու համար պէտք է ասել, որ 20րդ դարը սկսուեց հերերօ ցեղի կոտորածով:

1904ին Հարաւային Ափրիկէում գերմանական գաղութարարութեան զոհը դարձան 60,000 հերերոներ (ամբողջ ցեղի երեք քառորդը): Յետոյ պայթեց Առաջին Համաշխարհային պատերազմը, որը լաւագոյն առիթը ընծայեց Թուրքիայի համար մէկընդմիշտ լուծելու Հայկական Հարցը:

Հայոց Ցեղասպանութիւնը գործադրող Թուրքիան անպատիժ մնաց:

Կատարուած ոճրի հանդէպ, որը թէ՛ քանակով, եւ թէ իր գործադրման եղանակով իրապէս աննախադէպ էր, աշխարհի ցուցաբերած անտարբերութիւնը առիթ տուեց այլ կոտորածների ու ոճիրների:

1932-1933ը մինչեւ տաս միլիոն հաշուող ուքրանիացի կուլակներ ստալինեան քաղաքականութեան ծրագրումով սովամահ դարձան ու վերացուեցին: 1936-1939ին, խորհրդային սարսափելի տարիներին, հալածուեցին, աքսորուեցին ու գնդակահարուեցին հինգ հարիւր խորհրդային քաղաքացիներ, այսպէս ասած՝ որպէս «հակայեղափոխականներ», ու ապա հրեաների ջարդը՝ Նացի Գերմանիայում (1941-1945ին), վեց հարիւր հազար համայնավար կարծուածների սպանութիւնը Ինտոնեզիայում (1965), երեք միլիոն քամպոտիացիների ջարդը, Սոմալի, Ռուանտա, Անկոլա, Քոսովո, Արեւելեան Թիմոր, իսկ ինչու չէ նաեւ՝ Սումկայիթ, Պաքու եւ այլն:

Ահաւասիկ մարդու անմարդկային արարքների վկայագիրը՝ 20րդ դարում:

Երաշխիք կայ, որ 21րդ դարը լինելու է սկիզբը քաղաքակիրթ մարդու, մաքուր խղճով, մաքուր ձեռքերով, արդարութեամբ ու խաղաղութեամբ կերտելու մարդկութեան պատմութեան երրորդ հազարամեակը:

Անցնող դարու վերջին տասնամեակներում համաշխարհային մակարդակում տեղի ունեցած վիթխարի իրադարձութիւնները՝ ինչպէս խորհրդային կայսրութեան կազմաքանդումը, Պերլինի պատի փլուզումը, բազում չնդալից յայտարարութիւններն ու առաջադրանքները՝ պետական, քաղաքական թէ կրօնական շրջանակների ու ղեկավարների կողմից, քաղաքակրթութեանց երկխօսութեան ու մերձեցման ուղղութեամբ:

Գերտէրութիւնների ղեկավարների ու մեծապետական ուժերի պարագլուխների ու ներկայացնողների հաւաստիացումները, որ իրենց միջեւ ազդեցութիւնների վերահաստատման ու ճշգրտման համար մղուող պայքարը այլեւս ընթանալու է դիւանագիտական յղկուած եւ համաձայնեցուած մթնոլորտում՝ յանուն եւ ոչ ընդդէմ կարգախօսով, գալիս էին հաւատք ներշնչելու համայն մարդկութեան, թէ մարդկութիւնը պատրաստւում է նոր էջ բանալու քաղաքակիրթ ու խաղաղ մեթոտներով կարգաւորելու իր հարցերը:

Ու մենք՝ հայերս ինչպէս միշտ՝ առաջինը լինելով, հաւատք ընծայեցինք այդ հաւաստիացումներին:

Վերանկախացած Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին ՀՀՇական իշխանութիւնները ոչ միայն արհամարհեցին Հայաստանի անկախութեան հռչակագրով սահմանուած Հայոց Մեծ Եղեռնի սոսկ միջազգային ճանաչմանը սատար կանգնելու որոշումը, այլ շարունակաբար փորձեցին Ցեղասպանութիւնը պատմաբաններին վերապահուած հարցի վերածել: Բլէեանական պարտուողական հոգեբանութեամբ ու մասնաւոր քաղաքականութեամբ նախաձեռնեցին Հայաստանի հանրակրթական դպրոցներում դասաւանդուող հայոց պատմութեան դասագրքերից հանել Ցեղասպանութեան կապուող էջերը, Թուրքիայի հետ յարաբերութիւնները «ընականոնացնելու» ու սերտացնելու «նոր ուղի»ներ որոնելով:

Այսօր անկախութեան առաջին 7ամեայ ցաւալի, սակայն ուսուցանող փորձառութիւնից յետոյ, երբ հայրենիքում ապազգային ուժերը գէթ իշխանութեան մակարդակում հեռացել են հրապարակից, այս անգամ նոյն խմբակցութեան ու դրա գործակից հայանուն անդամները արտասահմանում մա■ են կազմում Միացեալ Նահանգների պետութեան հովանաւորութեամբ ստեղծուած «Հայ-Թուրք Հաշտութեան» Յանձնաժողովի: Այն էլ ճիշդ այն պահին, երբ Ֆրանսայի ծերակոյտի կողմից ընդունուած աննախընթաց որոշումը նոր թափ ու լիցք էր հաղորդում հայութեանը՝ Եւրոպայում ու նաեւ Միացեալ Նահանգներում Հայոց Ցեղասպանութեան պաշտօնական ճանաչեցման պայքարը առաւել ծաւալելու ու նոր մակարդակներ նուաճելու: Թէպէտ հայութեան եւ նրա ազգային ուժերի միահամուռ կեցուածքով յաջողուեց յանձնաժողովի գործունէութիւնը առկախել, սակայն չլուծարուեց՝ նոր ծրագրերով ու նոր մարտավարութեամբ հանդէս գալու նպատակով:

Այո՛, սիրելիներ,

Հակառակ բոլոր մեծ ու փոքր հաւաստիացումների, բարեմիտ ու խոհեմ քաղաքական թէ հասարակական գործիչների յայտարարութիւնների՝ երաշխիքը չկայ, որ մօտալուտ են մեր ակնկալած մեծ բարեփոխումները՝ քաղաքական փոխյարաբերութիւնների ոլորտում: Յոռետես չենք, բայց պատմութեան անխնայ վերաբերմունքները, գէթ մեր պարագայում, թոյլ չեն տալիս մեզ, որ այդ բարեփոխումների հաւատացողների առաջիններից լինենք: Սեպտ. 11ի նիւեորքեան իրադարձութիւնները ու դրան յաջորդող Աֆղանիստանի պատերազմական գործողութիւնները, Միջին Արեւելքում պաղեստինցիների դէմ գործադրուող իսրայէլեան ուժերի սանձարձակ վայրագութիւնները, Վրաստանում Միացեալ Նահանգների զինուորական ուժերի տեղակայումը, այսպէս ասած «հակաահաբեկչական» գործողութիւնների պատրուակով, նորանոր թիրախներին հարուածելու միտումները եկան փոխելու միջազգային յարաբերութիւնների դիմանկարը, ջարդուեցին ստեղծուած կաղապարներն ու պատրանքները: Կոպտօրէն վեր հանեց նոր աշխարհակարգի ստեղծման ցանկութիւններն ու նպատակները Միացեալ Նահանգների գլխաւորութեամբ, որոնց ռազմավարութեան մէջ կարեւոր դեր է վերապահուած նաեւ Իսրայէլին ու Թուրքիային:

Իսրայէլեան վերջին համարձակ, անպատասխանատու ու սանձարձակ յարձակումները՝ Միջին Արեւելքում, Թուրքիայի ներկայութեան ու ազդեցութեան բարձրացումը շրջանում ու նկրտումները Վրաստանում այդ են փաստում:

Ուստի, շրջանային ռազմաքաղաքական բեմում զարգացող այս նոր իրադրութիւնների լոյսի ներքոյ պէտք է կատարել մի քանի կարեւոր հաստատումներ, որոնք ուղղակի առնչուում են մեր երկրի ու մեր ժողովրդի անվտանգութեան ու նրա հետապնդած պահանջատիրութեան հետ:

Այս հաստատումների հիմամբ են ձեւաւորուում մեր ազգային ռազմավարութեան առաջնահերթութիւններն ու ծրագրերը: Որո՞նք են դրանք.

Ա.- Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւնների բնականոնացման խնդիրը ներկայիս յատկապէս Միացեալ Նահանգների ու իրենց դաշնակիցների կողմից դիտուում է որպէս կովկասեան շրջանի կայունացման բանալի գործօն, իսկ Ցեղասպանութեան հարցը, ինչպէս նաեւ Արցախի հարցի հանգուցալուծումը փաստօրէն խոչընդոտ են համարուում:

Հաւանաբար աւելորդ չէ նշել, թէ Արեւմուտքը եւ յատկապէս Միացեալ Նահանգները մեծապէս շահագրգռուած են Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւնների գործակցութեան հաստատումով, որպէսզի՝

- Տնտեսական միջազգային ուժերը եւ յատկապէս քարիւղի ընկերութիւնները անվտանգօրէն զարգացնեն իրենց խողովակաշարերի շինարարութեան եւ ընդհանրապէս քարիւղի ու կազի արտահանման ու արտածման ծրագրերը:

- Ստեղծուի արեւմուտք-արեւելք ճանապարհի մի պատնէշ, որ պիտի ճեղքի Ռուսաստանի եւ Իրանի հիւսիս-հարաւ առանցքը, մեկուսացնելով Իրանը, ստեղծի կարելիութիւն Միացեալ Նահանգների համար՝ վերահսկելու Իրանի քաղաքականութիւնն ու տնտեսութիւնը:

- Եւ ի վերջոյ, Միացեալ Նահանգների համար ստեղծի առաւելութիւններ՝ Արցախի հարցի հանգուցալուծման ուղղութեամբ տարուող բանակցային գործընթացում:

Այս բարդ իրադրութեան մէջ Թուրքիան յենարան ունենալով Իսրայէլին՝ գործում է ուժեղ խաղաքարտերով, որոնց շնորհիւ նա կարողացել է իր քաղաքականութիւնը լայնօրէն պարտադրել Արեւմուտքին եւ յատկապէս Միացեալ Նահանգների գործադիր իշխանութեանը: Իսկ սոյն պայմանների մէջ առայժմս ակընյայտօրէն տկար են Հայաստանի դիրքերը, մանաւանդ երբ Փութինի քաղաքականութիւնը այսօր «խուսանաւելով» գործելն է շրջանի մէջ (պարագան կարող է տարբեր լինել վաղը): Միաժամանակ պէտք չէ մտահան անել այն կարեւոր հաստատումը, որ Թուրքիան իր փանթուրքական ուսմունքով սպառնում է Իրանի հողային ամբողջականութեանն ու Ռուսաստանի ռազմավարական շահերին, իսկ ընդհանրապէս վտանգում է շրջանի խաղաղութիւնն ու ազգերի ազատ ինքնորոշման միջազգային իրաւունքը:

Պատմութեան ներկայ հանգրուանում Ազրպէյճանի իշխանութիւնը մերթընդմերթ զգացնել է տալիս փանթուրքիզմի առկայութիւնը եւ նրանից բխող մշտական վտանգը ուղղակի կամ անուղղակի հրապարակումներով ու յայտարարութիւններով, որ հետապնդում է «Հարաւային Ազրպէյճանի ազատագրումը՝ հիւսիսային Ազրպէյճանին միացնելու նպատակով»: «Հարաւային Ազրպէյճան» կոչուածը փաստօրէն նշանակում է Իրանի հիւսիսային շրջաններում գտնուող Ատրպատականի նահանգները:

Փանթուրքիզմի վտանգը մշտապէս պատմական դաս է նաեւ ռուս ժողովրդի համար՝ ռուսական աշխարհաքաղաքական եւ ռազմավարական շահերի դիտանկիւնից : Հետեւաբար հայ ժողովրդի գոյատեւման պայքարում բնական դաշնակիցներ են Ռուսաստանն ու Իրանը:

Պէտք է կարեւորութեամբ նաեւ նկատի առնել այն մեծ ազդեցութիւնն ու դերակատարութիւնը, որ եւրոպական քաղաքական-դիւանագիտական ու տնտեսական աշխարհը ունեցել է եւ ունենալու է հայոց նորանկախ պետականութեան կայացման ու Հայոց Ցեղասպանութիւնը միջազգայնօրէն ճանաչեցնելու ու այդ Թուրքիային պարտադրելու ուղղութեամբ՝ նկատի առնելով նախ այն հանգամանքը, որ Եւրոպայի եւ Միացեալ Նահանգների ռազմավարական շահերը անպայմանօրէն բոլոր մարզերում միմեանց հետ չեն նոյնանում: Եւ ապա այն, որ Հայաստանը շատ արագ ու ինքնավստահ քայլերով գնում է Եւրոպական Համայնքին միանալու ճանապարհով:

Բ.- Ներկայ քաղաքական զարգացումների ու մեծապետական լուրջ ու հետեւողական ծրագրերի գործադրման հետեւանքով՝ հայ ներքաղաքական ճակատը եւս կանգնած է լուրջ մարտահրաւէրների ու հաւանական պառակտման սպառնալիքների առջեւ:

- Մի կողմից Հայաստանի ներկայ իշխանութիւններին ընդդիմադիր հոսանքի ողնաշարը կազմող ՀՀՇական խմբակցութիւնը, յառաջիկայ նախագահական թէ այլ ընտրութիւններում Միացեալ Նահանգների հովանաւորութիւնը ապահովելու նպատակով, ինչպէս անցեալում այսօր եւս տալիս է այն հաւաստիացումները, որ ինքը ի վիճակի է բեկում մտցնել հայ-թուրք յարաբերութիւնների մէջ՝ Ցեղասպանութեան հարցի ճանաչեցման հարցը դուրս բերելով արտաքին քաղաքականութեան օրակարգից, ու մինչեւ իսկ պատրաստակամ է բաւարարելու Թուրքիայի առաւելագոյն պահանջները՝ Ցեղասպանութեան ու մեր պահանջատիրութեան հետ կապուած:

Միւս կողմից՝ «Հայ-Թրքական Հաշտութեան» գործընթացը հեզասահ դարձնելու մեծ ու խոշոր ծրագրեր են հրապարակ նետուած՝ հայ-թուրք առեւտրական, տնտեսական, գործարարական ու մշակութային բնագաւառներում գործակցութիւնների համար ենթահող պատրաստելու նպատակով:

- Թուրքիան Հայաստանի շրջափակումը վերացնելու համար պահանջում է, որ Հայաստանը պաշտօնապէս հրաժարուի Ցեղասպանութեան հարցի հետապնդումից ու նաեւ միջազգային օրէնքներին ոչ համահունչ պաշտօնական մի յայտարարութեամբ ճանաչի Թուրքիայի ամբողջականութիւնը՝ ներկայ սահմաններով:

- Մեզ համար միանգամայն անընդունելի լինելով վերոյիշեալ պահանջները՝ պնդում ենք, որ հայ- թուրք երկխօսութեան կամ յարաբերութեանց բնականոնացման հարցում սակարկութեան ու բանակցութեան նիւթ չէ եւ չի կարող լինել Հայոց Ցեղասպանութեան անվիճելի իրողութիւնը:

Մի բան, որը աշխարհը այսօր իր պետական ու պաշտօնական յայտարարութիւններով ու որոշումներով համարեա՝ եկել է հաստատելու:

Հաւանական ու փրկարար ուժը, որ կարող է Հայաստանին դուրս բերել իր ներկայ փակուղուց, հայութեան համաշխարհային կարողականութիւնն է, որն անհրաժեշտ է զօրաշարժի ենթարկել եւ զօրաշարժի մէջ պահել, մասնաւորաբար քաղաքական յարաբերական այն մեծ ներուժը, որ այսօր հայ ժողովուրդը ունի մանաւանդ Միացեալ Նահանգներում եւ Եւրոպայում:

- Անշուշտ, մենք չենք կարող ի վերջոյ դէմ լինել երկու հարեւան ու ճակատագրակից ժողովուրդների դրացիական բնական կապերի ու յարաբերութիւնների առաջացման:

Բայց դա այն դէպքում, երբ Թուրքիան Հայոց Ցեղասպանութեան իրողութիւնը ընդունելով՝ կը տայ բարի կամեցողութեան ու ապահովութեան նուազագոյն հաւաստիքը եւ կամ էլ Հայաստանը այնքան հզօր կը լինի, որ կը կարողանայ դիմակայել իր գոյութեան ու ազգային ինքնութեան սպառնացող որեւէ վտանգի:

Հայ ժողովրդի այս գոյամարտի հիմնական ու ապահով երաշխիքը ազատ ու անկախ հայրենիքի վրայ խարսխուած համազգային ներուժ կարողականութիւնն է:

Այսօր մենք ունենք ազգային ինքնավստահութեան հողային կորիզը, որը կոչւում է Հայաստանի Հանրապետութիւն: Մենք ունենք խրոխտ Արցախը, որը ինքնավստահ մարտընչման փայլուն օրինակներով այժմ պետականութեան ամուր կռուաններ է ստեղծել:

Մենք ունենք նաեւ ամենամեծ ապահով ու երաշխաւորուած դրամագլուխը, եւ դա Սփիւռքի տնտեսական, քաղաքական-յարաբերական, տեղեկատուական, գիտական ու արհեստագիտական ներուժն է:

Ներուժ, որ Հայաստանի հզօրացման միակ կայուն ու մնայուն երաշխիքը կարող է լինել:

Ողջունելի է, որ այսօր Հայաստանի պետութեան արտաքին քաղաքականութեան օրակարգի վրայ է համազգային մեր դատի հետապնդումը՝ Հայոց Ցեղասպանութեան պաշտօնական ճանաչեցումը:

Ազգովի ըմբռնում ենք, որ այսօր հայ ազգային ազատագրական պայքարի առաջնահերթ հարցը Արցախի հիմնահարցը վերջնական յաղթանակով պսակելն է, որին յանձնառու պէտք է լինեն թէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան, թէ՛ Հայաստանի իշխանութիւնները, եւ թէ արտերկրի հայութիւնը՝ իրենց բոլոր ուժերով ու կարելիութիւններով:

Սակայն միաժամանակ հայրենի պետութիւնը պարտաւոր է իրեն տէրը զգալ հայ ազգային իրաւունքների ու իտէալների վերականգնման ու դրանք համադրել իր իրական հնարաւորութիւնների հետ:

Հզօր հայրենիքն է, որ ապահով ու հիմնական երաշխիքն է լինելու մեր դատի լուծման՝ ամբողջական հայրենիքի կերտման: Իսկ արտերկրի հայութիւնը մեծ դեր ունի կատարելիք Հայաստանի, Արցախի ու հայ ժողովրդի քաղաքական ու տնտեսական հզօրացման գործում:

Հայրենիք-Սփիւռք քաղաքատնտեսական ճիշդ փոխյարաբերութիւնների ու համագործակցութեան ռազմավարութեան մշակումն ու իրագործումը ոչ միայն հայրենի պետականութեան հզօրացման գրաւականն է լինելու, այլ նաեւ դանդաղեցնելու է Սփիւռքի այլասերման ու կործանման գահավէժ ընթացքը՝ գոյութեան ու ինքնութեան նոր լիցք ու իմաստ տալով նրան:

Միասնական հայութիւն, հզօր Հայաստան, Հայ Դատի պաշտպան:

Սա է այսօր մեր հրամայականը եւ սա է, որ պիտի դառնայ մեր բնաբանը ամէնուրեք՝ Հայաստանից Սփիւռք:

Մշակութային Էջ

«ՆՈԱ'Զ ԱՐՔ» ՑՈՒՑԱՍՐԱՀԻՆ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Երկու տարի առաջ Զալքայի «Նոա'զ Արք» արուեստի ցուցասրահը կը մասնակցէր Ժընեւի «Europ'Art 2000» Ժընեւի միջազգային ցուցահանդէսին եւ ոչ միայն միջազգային քննադատներուն ուշադրութիւնը կը գրաւէր, այլեւ իր ներկայացուցած գեղանկարիչներէն Վահրամ Դաւթեանի «Midnight Nocturn» իւղանկարը կ'ընտրուէր լաւագոյնը եւ մնայուն ցուցադրութեան կ'արժանանար Կրիւյէրի «Ֆանթասթիք Արթ Միւզիում» ժամանակակից թանգարանին մէջ։ Այս առիթով իտալերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով հրատարակուած առնուազն երեք գունատիպ պատկերագիրքեր արուեստի հրատարակութիւններ հրատարակած են արդէն յիշեալ գեղանկարին պատճէնը՝ իբրեւ աշխարհի ժամանակակից քառասուն լաւագոյն գեղանկարիչներէն մէկը։

Եթէ այս մէկը յաղթանակ մը կը նկատուի հայ գեղանկարիչի մը համար, ապա «Նոա'զ Արք» ցուցասրահի այս տարուան «Europ'Art»ին մասնակցութենէն ետք, անոր ստացած զոյգ հրաւէրները՝ Փարիզի «Fiac»ի եւ Նիւ Եորքի «Expo New York» միջազգային ցուցահանդէսներուն կողմէ, նոր նուաճում մը կարելի է նկատել հայկական ցուցասրահի մը համար։

Այս բոլորը պատահականութեան արդիւնք չեն։ Միջազգային ցուցահանդէսներու պարագային, ամէնէն առաջ որակն է, որ կը պայմանաւորէ արուեստագէտի մը յաղթանակն ու ցուցասրահի մը նուաճումը։

Վահրամ Դաւթեանի յատկացուած տաղաւարը։

«Europ'Art 2002»ի այս տարուան ցուցահանդէսին իրենց մասնակցութիւնը բերին աշխարհի չորս ծագերէն ժամանած երեք հարիւրէ աւելի ժամանակակից կերպարուեստագէտներ, որոնց մեծ մասը ներկայացուցին վաթսունհինգ ցուցասրահներու կողմէ։ Ասոնց կողքին հրաւիրուած էին նաեւ միջազգային կարեւորութիւն ունեցող արդի արուեստի ութ թանգարաններ, ինչպէս՝ Institut Du Monde Arabe (Փարիզ), Musee De Carouge, Musee Alexis Fosel, Musee Jusassien Des Arts, եւայլն։

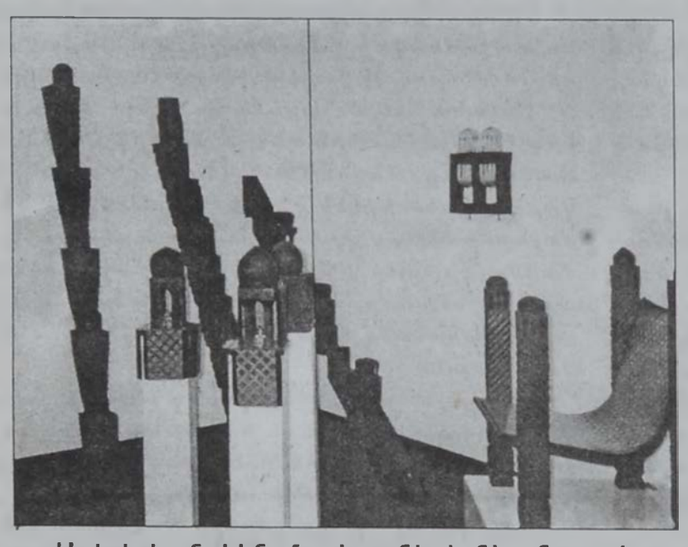

Արեւելեան հին մշակոյթներէ ներշնչուած ժամանակակից քանդակներ։

Աղասիի յատկացուած անկիւնը։

Լիբանանէն բացի, արաբական աշխարհէն ներկայ էին նաեւ, Սուրիայէն, Թունուզէն եւ Իրաքէն կերպարուեստագէտներ, որոնք իրենց մակարդակով ետ չէին մնար ուրիշներէ։

Այս տարի «Նոազ Արք» ցուցասրահը կը ներկայանար հինգ գեղանկարիչներով, որոնք գործն էին Վահրամ Դաւթեանի, Սամուէլ Գարեգինեանի (Հայաստանէն) Աղասիի, Մարուն Հաքէմի եւ Ամիր Սալամէի (Լիբանանէն)։ Առաջին երկուքը, անցնող դարու վերջաւորութեան, նախկին Խորհրդային երկիրներու մէջ ծնունդ առած անհեթեթ գերիրապաշտ ուղղութեան ներկայացուցիչներ են, իսկ միւսները յաջորդաբար կը դրսեւորեն արեւելեան սինքիմենթալիզմը, երփներանգ ջերմութիւնն ու գերիրապաշտական միստիսիզմը։ Այս հնգեակով «Նոազ Արք» ճակատաբաց ներկայացաւ միջազգային արուեստասէր քննադատներու եւ արժանացաւ ջերմ ընդունելութեան ու բարձր գնահատանքի։ Վկայ հաւաքորդներու ցուցաբերած վերաբերումը, արուեստի հրատարակութիւններու մէջ լոյս տեսած յօդուածները, հեռատեսիլի եւ ձայնասփիւռի հաղորդումներու կողմէ հարցազրոյցները, որոնց մէջ յատկանշական էին «Lemne Bleu» եւ «TVRL» հեռատեսիլի կայաններուն ուղղակի հաղորդումները։ Ի դէպ, կարելի չէր հետեւիլ եւ հաւաքել եւ թերթատել ցուցահանդէսին մասին լոյս տեսած բազմաթիւ յօդուածները, որովհետեւ ցուցահանդէսին կազմակերպիչ մարմնին համաձայն, արուեստի առնուազն 38 հրատարակութիւններու թղթակիցներ այցելած են ցուցահանդէսը եւ խոստացած են անդրադառնալ անոր։

Թէեւ դժուար է ընդհանուր դնահատականը տալ այս միջազգային ցուցահանդէսին, սակայն նկատելի է, որ ժամանակակից արուեստը, հրաժարելէ ետք վերացականութենէն, կը վերադառնայ դէպի կերպընկալ արտայայտչաձեւեր, սակայն՝ գերիրապաշտական ոլորտներու մէջ եւ ժամանակի ոգիին համապատասխան ծիրի մը վրայ։

Մ. ԾԻՐԱՆԻ

www.hamazkayin.com

Լ. Օ. ԽԱՉԻ
«Ա. ՊՈՒԼՂՈՒՐՃԵԱՆ»
ԸՆԿԵՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Լ. Օ. Խաչի «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնը կարիքը ունի վկայեալ հիւանդապահուհիի մը եւ ընկերային ծառայողի մը։

Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի անձամբ ներկայանալ տնօրէնութեան գրասենեակ, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:00էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 4:00։ Առաւելագոյնը մինչեւ Երեքշաբթի, 14 Մայիս 2002։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾ ՊԻԹԼԻՍՑՈՒ ԱՌԵՂԾՈՒԱԾԸ

Սարոյեանի մասին «*Հայեացք Երեւանից*» ամսաթերթն քաղուած եւ ստորեւ տրուած ակնարկը յատկանշական է, որովհետեւ յօդուածագիրը զայն կը նկատէ անհեթեթի թատրոնին հիմնադիրը։ Այս մէկը եթէ վերջնականապէս ապացուցուի եւ ընդունուի, ապա Սարոյեանի արժէքն ու միջազգային համբաւը կը բազմապատկուին...

Այս յօդուածին հեղինակը՝ թատերագիր-թատերագէտ Ռուբէն Սանոյեանը, աւարտել է Ուիլիըմ Սարոյեանի թատերգական ստեղծագործութեան ուսումնասիրութիւնը։ Մենագրութեան մէջ «Սարոյեանի թատրոնը» դիտուում է ժամանակի նորագոյն գեղարուեստական ուղղութիւնների լոյսի ներքոյ եւ ներկայացուում որպէս 20րդ դարի թատերական արուեստի ինքնատիպ երեւոյթ։ Ցաւօք, 150 էջանոց մենագրութիւնն առայժմ անտիպ է տպագրական հնարաւորութիւնների բացակայութեան պատճառով։

Ով ասես եւ ինչպէս ասես չի փորձել ճշդելու՝ ո՞վ է նա, որտեղի՞ց է գալիս եւ ո՞ւր է գնում։ Գեղագիտա-փիլիսոփայական ի՛նչ ուղղութեան ասես չեն վերագրել նրա գեղարուեստական մեթոդը եւ անհատական ոճը, հասարակական-քաղաքական ի՛նչ ուղղութեան ասես չեն դասել նրա գրականութիւնը. նա եւ նորարար է, եւ անկապաշտ, եւ «բարի ստախօս», եւ սփոփող, նա մարդասէր է՝ «անկեղծ ու արեւային», անհատապաշտ է, «ամերիկեան քաղքենիական կենսակերպի կողմնակից», նա կեղծ իրապաշտ է, նաեւ՝ «ամերիկեան կայսերապաշտութեան ջատագով։ Ոմանք նրան համարում են «Անհեթեթի թատրոնի» հիմնադիրը, ոմանք էլ՝ իրենց դարն ապրած ճշմարտութիւնների քարոզիչ, երրորդների համար Սարոյեանի ստեղծագործութիւնը ընդհանրապէս չի կաղապարուում հետազօտութեան սահմաններում, քանզի նա «անկարգապահ հանճար» է; գրող, որը չի ենթարկուում գեղարուեստական երկի որեւէ կայուն օրինաչափութեան, որը մերժում է հասարակութեան զարգացման ընկերային-քաղաքական ցանկացած ծրագիր։

Ահա այսպէս։

Թուում է՝ գոյապաշտական փիլիսոփայութեան որոշ հիմնադրոյթներ առկայ են «Հերստոնի մի գնա» թատերախաղում. այստեղ մեր աչքի առաջ յառնում են թէ՝ անհատի ստրկական վիճակը, թէ՝ «սահմանային կացութիւնը», թէ՝ «ողբերգական ժեսթը»։ Գործող անձինք կորցրել են հասարակութեան հետ իրենց կապերը, հասարակական բոլոր գործառոյթները. նրանք իրենց օրերը մթնեցնում են մահուան սպասումի մէջ, քաղաքային հիւանդանոցի արեւոտ վերնասրահում։

ՈՒԻԼԻԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ-90

Ճեքսընն արդէն անդրաշխարհ է մեկնել, շուտով նրան կը հետեւի միւս հիւանդը, որը վեց-եօթ օր է, ինչ մոռացութեան թմբիրի մէջ՝ գամուած է սնարին։ Երկինք կը համբառնի եւ փոքրիկ չինացին, որ ապաքինման յոյսով համաձայնել է վիրահատութեան։ Զդիմանալով դժոխային տանջանքներին՝ Քառակուսին կտրատել է իր երակները։ Զոյգ աչքից կուրացել է Ցղփացածը, մահուան են դատապարտուած թէ՝ Անկուշտը, թէ՝ Փոսիոն, թէ՝ Տոտգլուխը։ Եւ հէնց այդ ծայրայեղ իրավիճակում, մահուանը դէմ-յանդիման՝ դրսեւորուում է նրանցից իւրաքանչիւրի բուն էութիւնը՝ «ներքին միջուկը», այն, ինչը նրանց դարձնում է անհատ։

Թուում է՝ թատերախաղում առկայ է նաեւ «ողբերգական ժեսթի» փաստը։ Տոտգլուխը՝ վեհերոտ եւ անդամ վախկոտ մի մարդ, այլ աշխարհ հեռանալու մտքի հետ հաշտուելուց առաջ կը սպաննի ջահել պարմէնին՝ իր ընտանիքի քայքայման մեղսաւորին՝ այդպիսով ինքնահաստատուելով սեփական գիտակցութեան եւ խղճի առջեւ։

Իսկ ճակատագրի կամօք արեւոտ վերնասրահում յայտնուածներից ամենահաստատունը՝ Ցղփացած, արդէն կուրանալով յանկարծ պարզորոշ գիտակցում է, որ ինքն օրօրի դարձել է փողի ստրուկ՝ «որպէսզի որովայնը կուշտ ու կուռ լինի»։

Կամ թէ, օրինակ. մի՞թէ անհատի «ներքին միջուկի» դրսեւորում չէ Հարնիի պահուածքը՝ «Հեռացիր, ծերուկ» գործում։ Արդէն տարիքն առած եւ տակաւին յաջողակ Փաթրիք Համմէրն ստեղծում է բոլոր նպաստաւոր պայմանները, որպէսզի թատերագիր Հարրի Պերտը գրի «Աւէ-Մարիա» ժապաւէնի սենարիոն։ Սկզբում Հարրին ընդունում է առաջարկը եւ շուրջ երկու շաբաթ սթիւտիոյում օգտուում իրեն ընձեռուած բոլոր հնարաւորութիւններից, բայց յանկարծ հրաժարուում է։

Համմէրն ամէն կերպ ջանում է տարհամոզել նրան։ Նա եւ խնդրում, եւ փող է առաջարկում, եւ փորձում է Հարրիի ընկեր Սէմի միջոցով ազդել նրա վրայ, սպառնում է, աղերսում... Ապարդիւն։ Ծակ գրպանով եւ անորոշ ապագայով երիտասարդը քամահրանքով նրա դէմքին է նետում. «Հեռացիր, ծերուկ»։ Մի՞թէ գոյութենապաշտ չէ «ոչը» իբրեւ ենթագիտակցական խթանի դրսեւորում։ Եւ մի՞թէ «կոտորածն մանկաց» թատերախաղը «իրավիճակային թատրոնի» կատարեալ մարմնաւորումը չէ։

Կտրուկ, ակնթարթային (աւելի ստոյգ՝ գործողութեան տրամաբանութեամբ չպատճառաբանուած) իրավիճակների, ինչպէս նաեւ՝ դատողների եւ մեղադրեալների տեղի ու դիրքի փոփոխութիւն. արդեօք սա հէնց կերպարների ներքին էութեան բացայայտման սարթրեան մեթոտը չէ՞։

50ական թուականների սկզբին երեք տաղանդաւոր գրող, երեքն էլ վտարանդի՝ հայորդի Արթուր Ադամովը, ռումին էժէն Իոնեսկուն եւ իրլանտացի Սամուէլ Պեքէթը Փարիզում ստեղծեցին «Ցառաջապահ թատրոնի» դպրոցը, որը հետագայում վերանուանուեց «Անհեթեթի թատրոն»։

Անսկիզբ ու անվերջ թատերախաղ. ահա գեղարուեստական մեթոտի կարեւոր բաղադրիչներից մէկը, որ դրսեւորուեց դպրոցի տրամաթիքական առաջին իսկ փորձերում։

Կեանքի գերիրապաշտական ընկալման փայլուն օրինակ է Ս. Պէքէթի «Կոտոյին սպասելիս» (1953 թ.) ստեղծագործութիւնը։

Ինչ-որ տեղ, Երկիր մոլորակի վրայ, կարեւոր չէ, թէ որտեղ՝ պատահաբար, թէ ոչ պատահաբար՝ հանդիպում են երկուսը։ Նրանցից իւրաքանչիւրը, ինչպէս պարզուում է, սպասում է Կոտոյին։ Մինչ նրանք շատախօսում են՝ կարեւոր չէ, թէ ինչի մասին, կրծոտում ինչ-որ բան՝ գազար կամ կաղամբ, փորձում ինչ-որ բան անել, կարեւոր չէ, թէ ինչ՝ վերջապէս իմանում են, որ Կոտոն չի գալու։ Կոտոյին սպասելիս երէկ նրանք արդէն հանդիպել էին, վաղը նորից կը հանդիպեն. կը զրուցեն ինչ-որ բանի մասին, կը փորձեն ինչ-որ բան անել եւ վերստին կ'իմանան, որ Կոտոն չի լինելու։ Ո՛չ սկիզբ, ո՛չ վերջ։

Այնինչ «անհեթեթի թատրոնի» հռչակումից աւելի քան տասը տարի առաջ, արդէն իսկ յայտնի գրող Ու. Սարոյեանը զարմացրել էր Ամերիկան (եւ ոչ միայն Ամերիկան)՝ իր առաջին «լիամեթրաժ» թատերախաղերով՝ «Ձեր կեանքի ճանապարհը»ով (1939 թ.)։

Սան Ֆրանսիսքօ. ոչնչով աչքի չընկնող, ծովափնեայ պանդոկ, «մի հաստատութիւն, որոնցից շատ են Ամերիկայում»։ Ամէն օր այստեղ պատահաբար կամ ոչ պատահաբար՝ հանդիպում են ծանօթ կամ միանգամայն անծանօթ տղամարդիկ ու կանայք, ջահել կամ ահել մարդիկ։ Նրանք խմում են՝ ով գարեջուր, ով շամփայն, շաղակրատում են՝ ով ստում է, ով ճշմարտութիւնն է ասում, նրանք նուագում են՝ ով դաշնամուր, ով շրթհարմոն, ով էլ դոփապար է թնդացնում...

Անսկիզբ ու անվերջ։

Բացում ես առաջին էջը. ահա օրուան մի պահը՝ նաւահանգստային պանդոկում որը կոչւում է «Նիքի սալոն, ռեսթորան եւ զուարճալի հաստատութիւն»։ Բայց ոչ մի զուարճութիւն։ Փակում ես վերջին էջը՝ աւարտւում է պանդոկի օրուան այդ «հատածը»։ Վաղը, երէկուան պէս, պանդոկը կրկին կը բացուի, կրկին կը ձգուեն ջահել ու ահել այս տղամարդկանց ու կանանց կեանքի օրերը...

Հետագայում Ու. Սարոյեանը նորից ու նորից կ'անդրադառնայ մի անգամ գտած՝ գործողութեան ծաւալման իր մեթոդին։ «Քարանձաւի բնակիչները»։ Թատրոնի շարքից դուրս եկած չէնքում, աւելի ստոյգ՝ բեմում, պատահաբար կամ բնաւ էլ ոչ պատահաբար, հանդիպում են տարբեր, բայց իրար նման անօթեւան, սովալլուկ, անպաշտպան ու լքեալ մարդիկ։ Ինչ-որ մէկին կը յաջողուի գտնել մի կտոր հաց, ինչ-որ մէկը կը հայթայթի մի չիշ կաթ, ինչ-որ մէկը կը յիշի անցեալը, իսկ մէկն էլ կը վախենայ ապագայից... Բայց թատրոնի խարխուլ շէնքը սկսել են քանդել, եւ նրա բնակիչները կրկին կը մնան առանց տանիքի։ Շատ հաւանական է, որ նրանք վերստին ապաստարան կը փնտռեն եւ առժամանակ կը հանգրուանեն այնտեղ։ Եւ էլի ինչ-որ մէկը ստիպուած կը լինի մի կտոր հաց հայթայթել, միւսն էլ՝ մի չիշ կաթ։ Սակայն շուտով այդ շէնքն էլ կը քանդեն, եւ այսպէս՝ կրկին ու կրկին...

Ուրեմն՝ Ու. Սարոյեանը «Անհեթեթի թատրոնի» հիմնադիրն է, յառաջապահական նախակարապետը թատրոնում։

Սակայն Սարոյեան - թատերգուին նոյն յաջողութեամբ կարելի է դասել տպաւորապաշտների շարքը. իբրեւ կանոն՝ նա սեւեռուն ուշադրութիւն է դարձնում առանձնայատուկին, եզակիին, երբեմն էլ՝ պատահականին. նա ամէնուրեք իսկական գեղեցկութիւնը տեսնում է ամենահամեստ, առօրեական ու հասարակ իրերի մէջ։

Գրողի խօսքաշխարհի, նաեւ նրա ստեղծագործութեան գաղափարական ուղղուածութեան ընկալման մէջ երբեմն տարընթերցում է նկատուում։ Նրա ատելութիւնը պատերազմի հանդէպ, ցասումն ու բողոքն ընդդէմ անյագուրդ ընչաքաղցութեան, նրա սեւեռուն ուշադրութիւնը ազատ անհատի նկատմամբ,

Շար.ը՝ էջ 8

ՌՈՒԲԷՆ ՍԱՆՈՅԵԱՆ

Քաղցր Մահ

ՏԱՔԹԸՐ ՃԷՔ ԼՌՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆՈՒԱԾ

Ճէք Գէորգեան, որ ծանօթ էր «Տաքթըր Տէթ» անունով, մահը ցանկացող անբուժելի հիւանդներու կ'օգնէր, որպէսզի քաղցր մահուամբ (*եութընեզիա*) վերջ դնեն իրենց կեանքին: Թէեւ Գէորգեանի բանտարկութենէն ետք նոյնքան յաճախ չի խօսուիր անոր մասին, սակայն անոր ջատագոված շարժումը կը շարունակուի: «*Տի Օքլէնտ Փրէս*» թերթին մէջ լոյս տեսած ծաւալուն յօդուած մը հարցումներ կ'ուղղէ եւ պատասխաններ կը փնտռէ՝ նկարագրելով հռչակի եւ մոռացութեան միջեւ տարուբերող խնդրայարոյց բժիշկին ներկայ վիճակը:

Ճէք Գէորգեան, այն մարդը, որ աշխարհը շրջեց, կ'ապրի բանտի խուցին մէկ անկիւնը: Պատկերասփիւռի գիշերուան յայտագիրներուն գրուցավարները այլեւս չեն կատակեր անոր մասին, իսկ երգիծանկարիչները զբաղած են Միջին Արեւելքով: Ոչ ոք այլեւս ցոյցեր կը կազմակերպէ ճէքսըն բանտին շեղբի նման սուր երկաթով ցանկապատներուն առջեւ, եւ ոչ ոք զայրացկոտ նամականիներ կ'ուղարկէ թերթերու՝ պահանջելով անոր ազատ արձակումը:

Իսկ Մասաչուսէցի Թանգարանին մէջ, ուր կը ցուցադրուին Գէորգեանի արուեստի մնայլ գործերը, համալսարանի ուսանողներ նոյնիսկ չեն ճանչնար անոր անունը:

«Արդեօք ի՞նչ պատահեցաւ Ճէք Գէորգեանին,- հարց կու տան Միշիկընի նահանգէն դուրս բնակող մարդիկ:- Արդեօք դեռ ո՞ղջ է ան»:

Նոյնիսկ այն շարժումը, որուն ջատագովն էր Գէորգեան, կը շարունակուի առանց իրեն: Ապրիլ 1ին Հոլանտան եղաւ քաղցր մահը օրինականացնող առաջին երկիրը:

Այս Ապրիլին Գէորգեան թեւակոխեց բանտային իր պատիժին երրորդ տարին: Ան 10էն 25 տարուան բանտարկութեան դատապարտուած է երկրորդ կարգի մարդասպանութեան յանցանքով, 1998ին Լու Կեհրիկի հիւանդութենէն տառապող անձի մը մահուան օգնած ըլլալուն համար. Թամըս Եուլի մահը նկարահանուած էր եւ պատկերասփռուած՝ Սի. Պի. Էս. կայանին «60 մինիթց» յայտագիրէն:

Ը.Ն. 284797 բանտարկեալը երաշխաւորագինով ազատ պիտի արձակուի 2007ին:

Արդեօք ան աւելի լաւ կը զգա՞յ: 73 տարեկան նախկին ախտաբանը, որ առաջին անգամ Օքլէնտ Քաունթիի մէջ օգնեց հիւանդներու մահուան, արդեօք ինքզինքէ մոռցուած կը զգա՞յ եւ կը կարծէ՞, որ Ժողովուրդը, որուն համար պայքարած էր, դաւաճանած է իրեն:

Գէորգեան լուռ է, որովհետեւ Միշիկընի բանտային օրէնքին համաձայն, արգիլուած է անոր հետ հարցազրոյցներ կատարել եւ պատկերասփռել, եւ որովհետեւ անոր փաստաբանը վերջ դրած է Գէորգեանի հետ հարցազրոյցներու, հաւատալով, որ անոր հարցը կը պատկանի դատարանին եւ ոչ թէ հանրային կարծիքի ատեանին:

Սակայն դատական ատեանները ցարդ հանգստութիւն չեն պարգեւած անոր:

Գէորգեանի փաստաբանը՝ Մայրը Մորկընրոթ առիթ պիտի ունենայ դաշնակցային ատեան մը համոզելու, թէ յանցապարտը պէտք է երաշխաւորագինով ազատ արձակուի: Մինչ Գէորգեանի պատիժը հարցականի տակ կ'առնուի, Միշիկընի Գերագոյն Ատեանը մերժած է ընդունիլ անոր դատը վերատեսութեան ենթարկելու դիմումը: Ապրիլի կէսերուն ատեանը յայտարարեց, թէ կը մերժէ նոյնիսկ նկատի առնել հարցը:

Այսուհանդերձ Մորկընրոթ դրական ելք մը գտաւ: Ան որոշեց իր ամէնէն հռչակաւոր յաճախորդին դատը ներկայացնել Միացեալ Նահանգներու Գերագոյն Ատեանին եւ Տիթրոյթի մէջ Միացեալ Նահանգներու Արուարձանային Ատեանին, լուսարձակի տակ առնելով սահմանադրական այնպիսի հարցեր, զորս նահանգային ատեաններ մերժած էին քննել: Ան համոզուած է, որ Միացեալ Նահանգներու Գերագոյն Ատեանը Գէորգեանի դատը պիտի ներառնէ ամէն տարի իր ընդունած քանի մը դատերուն շարքին:

«Անոնք արդէն նախապէս յայտնած են, թէ կը փափաքին քննել նման դատ մը,- կ'ըսէ փաստաբանը:- Այժմ անոնց համար դժուար պիտի ըլլար ըսել, թէ չեն ուզեր»:

ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՉԷ ՄՈՌՑՈՒԱԾ

Գէորգեանի ամէնէն հաւատարիմ պաշտպաններն ու բարեկամները, որոնք հեռաձայնով անոր հետ կը խօսին եւ կ'այցելեն բանտ, կը շեշտեն, թէ ան ոչ մէկ ձեւով մոռցուած է: Փաստը. ան բանտարկուելէն ի վեր հազարաւոր նամակներ կը ստանայ:

Լուրերու խմբագիր Պարպարա Ուոլթըրզ պարբերաբար կը հեռաձայնէ Գէորգեանի կամ կը գրէ, նոյնպէս «60 մինիթց» յայտագիրին հիւրընկալը՝ Մայք Ուալէս, որուն պատկերասփռած նիւթին պատճառով բանտարկուեցաւ Գէորգեան: Ուալէս այժմ դարձած է Գէորգեանի պաշտպան մը:

«Երբեմն ան վերիվայրումներ կ'ապրի, սակայն միշտ ձայն մը կը լսէ արտաքին աշխարհէն եւ յուսալքուած չի զգար,- կ'ըսէ ձեռագիրներու եւ արխիւներու մասնագէտ Ռութ Հոլմզ:- Մոմին տակի մասը աշխարհի ամէնէն մութ տեղն է, իսկ ան հերոս մըն է ամբողջ աշխարհին համար»:

Հոլմզ այժմ Գէորգեանի ստացած նամակները գիրքի մը մէջ կ'ամփոփէ անոր օգնականին՝ Փամելա Կրինի գործակցութեամբ: Գիրքը առայժմ կը կոչուի «Տիր տաքթըր Ճէք»:

«Անրուժելի քաղցկեղէ տառապող հիւանդ մըն եմ: Դուն քովս չես, բայց ունիմ ատրճանակ մը», կ'ըսէ Ճէք Գէորգեանի տարեդարձին առիթով անոր ուղղուած բացիկ մը:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՈՂ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ

Գէորգեան 2000ին բանտին մէջ արժանացած էր Կլայյման հիմնարկին կողմէ շնորհուած «Սիթիզըն էքթիվիսթ» մրցանակին: Անոր կեանքին ու գործին նուիրուած վաւերագրական ժապաւէններ կը պատրաստուին հայ բեմադրիչներու կողմէ: «Կէս.Հ լայ» թերթը արտօնութիւն խնդրած է Ճէք Գէորգեանը ծանուցելու իբրեւ իր ընթերցողներէն մէկը: Նաշվիլէն երգեր յօրինող մը զայն ասմատացուցած է «Լէթ մի տայ ուիտ տիկնիքի» երգով:

«Իմ ձայնս առանձինը շատ բան չի կրնար իրագործել... կարելիս ըրած եմ մարդկութեան արդար մէկ դատը պաշտպանելու համար», կ'ըսէ Ճէք Գէորգեան:

Աֆղանիստանի մէջ յատկապէս հաւաքածոյ պահողներու համար հրապարակուած են «20րդ դարու մշակութային կուռքեր» վերնագիրով դրոշմաթուղթեր, եւ Գէորգեան ներկայ է Ուոլթ Տիզնիի, Ըրեսերիքօ Ֆելլինիի եւ Ալֆրէտ Հիչքոքի շարքին:

Գէորգեանի առաջին պաշտպաններէն՝ Հեմլոք Միշիկընն կ'ըսէ. «Ան մեծապէս նպաստեց քաղցր մահը քաջալերող շարժումին, սակայն կը կարծեմ, որ «60 մինիթց» յայտագիրը խորտակեց զայն: Շատ բացայայտ կերպով անիկա կը պոռար՝ «Ահաւասիկ հոս եմ ես, հիէ՛ք եւ ոնոնեցէք զիս, ձերոնականեցէ՛ք զիս»: Այդ ատեն մարդիկ քաշուեցան»:

Հոլմզ Գէորգեանի լաւագոյն բարեկամներէն է եւ ամիսը երկու անգամ կ'այցելէ անոր: Անոր տան մէջ պահուած են Գէորգեանի գիրքերն ու իրերը: Առանձին տուփերու վրայ գրուած են. «Ճէքի գիրքերը», «Ճէքի կատակը», «Ճէքի երաժշտութիւնը»: Անոնք կը պարունակեն Գէորգեանի կեանքն ու գործը:

Կարգ մը հաշուարկումներու համաձայն, Գէորգեան դեր ունեցած է 130 հիւանդներու մահուան մէջ: Ան Հոլմզի եւ անոր ամուսինին հետ բնակած է 6 ամիս, նախքան մարդասպանութեան ամբաստանութեամբ դատուիլը: «Աշխարհը չէր ճանչնար ասոր էութիւնը,- կ'ըսէ Հոլմզ:- Ոչ ոք գիտէր, թէ ան մեզի հետ կը բնակէր»:

Գէորգեան, խորաթափանց սեւ աչքերով կարճահասակ մարդ մը, լուսանկարներու մէջ սրինգ կը նուագէ իր աղջկան՝ Սառային հետ:

Թէեւ Գէորգեանը դատական հետապնդումի ենթարկողները զայն ներկայացուցած են իբրեւ մահուամբ համակուած չար ոգի մը, սակայն Հոլմզ զայն ճանչցած է իբրեւ խելացի, համակրելի եւ կատակասէր անձ մը:

Ճէք Գէորգեանի փաստաբանը կ'ըսէ, թէ ոչ ոք մոռցած է զայն, թէեւ անոր քննադատները հակառակը կը պնդեն: «Մակայն թոյլ չեմ տար, որ ան ոեւէ մէկուն հետ խօսի», կ'աւելցընէ ան:

Երբ Գէորգեանի համակիրները վաւերաթուղթեր կ'օգտագործեն մէջ ամրողջ էջեր գնել՝ իրենց զօրակցութիւնը յայտնելու համար անոր, Մարկընրոթ մերժած է գաղափարը:

«Ջեմ ուզեր, որ Գէորգեանի դատը կրկէսի վերածուի: Ան շահեցաւ հանրային կարծիքը եւ կը վայելէ ժողովուրդին զօրակցութիւնը: Այժմ հարցը կը վերաբերի դատական ատեանին», կ'ըսէ ան:

Այս մօտեցումը մեծապէս կը տարբերի Գէորգեանի սուտաջին պաշտպան փաստաբանին՝ Ճէոֆրի Ֆիկրրի փիլիսոփայութենէն: «Մարդիկ չեն մոռցած Գէորգեանը, սակայն կառավարիչ էնկլրը եւ անոր հետեւորդները թոյլ չեն տար, որ միջազգային մամուլը հարցազրոյցներ կատարէ անոր հետ», կ'ըսէ Ֆիկրը:

ԿԵԱՆՔԸ ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ

Արդեօք Գէորգեան ազատ պիտի արձակուի՞: Այս ամիս ան 74 տարեկան պիտի ըլլայ եւ տակաւին կը սպասէ: Ան բանտարկուած է հարաւային Միշիկընի նախկին Ճէքսըն բանտին մէջ, որ բարեշրջուած է անուղղայ յանցապարտներ ընդունելու համար: Անոր շուրջ 2 մեթր լայնքով եւ 3 մեթր երկարութեամբ խցիկին մէջ կայ անկողին մը, լուացարան մը եւ փոքր ձայնասփիւռ մը:

Իբրեւ նուազագոյն հսկողութիւն պահանջող երկրորդ մակարդակի բանտարկեալ, Գէորգեան օրական քանի մը անգամ բակ իջնելու, զրաղարան երթալու եւ այցելուներ ընդունելու ազատութիւնը ունի: Սակայն իւրաքանչիւր այցելութենէ ետք ան մանրազնին խուզարկութեան կ'ենթարկուի: Անցեալ Մարտին ան մերժած էր ընդունիլ ոեւէ այցելու:

Բանտին բանրերը քիչ մը յոգնած է Գէորգեանէն: Երբ լրատու գործակալութիւն մը իրմէ կը խնդրէ, որ հարցազրոյց մը դասաւորէ Գէորգեանի հետ, ան ստիպուած է դիմումը ներկայացնել Մորկընրոթի: «Ա՛ն է դռնապանը», կ'ըսէ բանբերը:

«Ամենայն բարեաց գործակալութիւն մը իրմէ կը խնդրէ, որ հարցազրոյց մը դասաւորէ Գէորգեանի հետ, ան ստիպուած է դիմումը ներկայացնել Մորկընրոթի: «Ա՛ն է դռնապանը», կ'ըսէ բանբերը:

Օգնական դատախազ Ճան Սբրժինսքիի համաձայն, լուսարձակներէ հեռու մնալը ամէնէն ծանրակշիռ վիճակին կը մատնէ Գէորգեանը: «Ջեմ գիտեր, թէ ճիշդ ի՞նչ նպատակ կը հետապնդէր Գէորգէ՛ան: Թէեւ ան միշտ աշխարհին կը ներկայանար գթասիրտ պատկերով, սակայն միշտ զգացած եմ, որ խորքին մէջ կ'ուզէր ուշադրութիւն գրաւել: Այլապէս իր արարքներուն դիմաց ոչինչ ստացած է», կ'ըսէ ան:

Իսկ հանրութի՞ւնը:

«Կ'ենթադրեմ, որ 1998ին, երբ ամբաստանեցի զայն, մարդիկ անդրադարձան, թէ ան լաւագոյն բանրերը չէր այս շարժումին... Մարդիկ հանգստացան, երբ ան հեռացաւ հրապարակէն,- կ'ըսէ օգնական դատախազը:- Այսօր անոր անունը չի յիշուիր, սակայն անբուժելի հիւանդներու ինձնասպանութեան օգնելու հարցը տակաւին առկայ է, ինչ որ լաւ երեւոյթ մըն է: Պիտի դիմադրեմ զայն, ինչպէս նաեւ՝ յարակից բոլոր հարցերը»:

ՍԵՐՏ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ

Քալիֆորնիա բնակող զուիցերիացի մը՝ Ֆուենսանթա Փլազա, Գէորգեանի բանտարկութենէն 6 ամիս ետք սկսած է նամակներ գրել անոր՝ օգնելու պատրաստակամութիւն յայտնելով: Այնուհետեւ երկուքը բարեկամացած են եւ Ֆուենսանթա յաճախ կ'այցելէ Գէորգեանի:

Եւ ի՞նչ բանի մասին կը խօսին անոնք:

«Քանի մը անգամ աշխարհը կը վերստեղծենք», կ'ըսէ Ֆուենսանթա: Անոնք կը խօսին բազմաթիւ լեզուներով, փիլիսոփաներու, գեղանկարիչներու, գրագէտներու եւ բանաստեղծներու մասին:

Ֆուենսանթայի համաձայն, Գէորգեան պարզապէս կ'ափսոսայ, որ իր արարքները «ոչ մէկ բանի պիտի ծառայեն, եւ մենք պիտի շարունակենք ապրիլ մթին դարերուն»:

Գէորգեանի ամէնէն աւելի զարմանք կը պատճառէ այն երեւոյթը, թէ «ինչո՞ւ աւելի մեծ թիւով մարդիկ չեն պաշտպաներ իրենց իրաւունքները... ինչո՞ւ աւելի մեծ թիւով մարդիկ չեն կրնար հերոս դառնալ», կ'ըսէ Ֆուենսանթա:

Ֆուենսանթա կը հաւատայ, որ եթէ Գէորգեան մահանայ բանտին մէջ, ապա նահատակ մը պիտի դառնայ Մարթին Լուտրը Քինկ Երէցին եւ Ապրահամ Լինքըլնի պէս:

«Այս երկրին մէջ ունինք մարդիկը խորտակելէ ետք զանոնք հերոսացնելու մեծ աւանդութիւն մը», կ'ըսէ ան:

Ֆուենսանթա ներողամիտ չէ Գէորգեանի թշնամիներուն նկատմամբ եւ կ'ըսէ. «Պարզապէս կը մաղթեմ, որ անոնք, որոնք զայն դատապարտեցին, իրենց կեանքին վերջին տարիները ապրին դառնութեան մէջ եւ խղճի խայթով»:

ՀԱԿԱՄԱՐՏ ՈՒԺԵՐ

Նման ուժերու շարքին է Շիքակոյի մէջ հաստատուած «Նաթ Տէթ Եէթ» կազմակերպութիւնը, որ յաճախ կը քննադատէ Գէորգեանը: Անկարներու իրաւունքները պաշտպանող այս միութեան անդամները կ'ընդդիմանան իրական արտօնութիւն վայելող քաղցր մահուան գաղափարին կամ մէկու մը օգնութեամբ գործուած անձնասպանութեան: Անոնք ներկայ եղած են Գէորգեանի դատավարութեան եւ կը վիճին անոր դատը վերատեսութեան ենթարկելու դէմ: Անոնք մեծ ուրախութեամբ ընկալած են այս Ապրիլին Միշիկընի Գերագոյն Ատեանին կողմէ յայտարարուած վճիռը:

«Մեծ գոհունակութիւն կը պատճառէ մեզի Գէորգեանի մահաշունչ տրամաբանութեան մերժումը դատական ատեաններու կողմէ,- կ'ըսէ միութեան հիմնադիրն ու նախագահը՝ Տայէն Քոլման:- Դատը վերատեսութեան ենթարկելու անոր պատճառաբանութիւնը ծիծաղելի էր սահմանադրական գետնի վրայ: Մակայն ան յաճախ յստակօրէն ապացուցած է, թէ յարգանք չունի օրէնքի նկատմամբ, եւ նոյնիսկ նուազ յարգանք կը տածէ անկարներու նկատմամբ: Իրօք, ան կ'արհամարհէ օրէնքն ու անկարները»:

Միւս կողմէ, Գէորգեանի բարեկամները կը հետեւին աշխարհի տարածքին «մեռնելու իրաւունքին» առնչուած հարցերու: Վերջերս Օրէկոնի մէջ քուէարկողներու մեծամասնութեամբ օրինականացաւ անդարմանելի հիւանդութեան պարագային այլ անձի մը օգնութեամբ անձնասպանութիւն գործելը, թէեւ Միացեալ Նահանգներու ընդհանուր դատախազ Ճան Աշքրոֆթ դատապարտեց քայլը:

«Գէորգեան անտեսուած չէ», կ'ըսէ Ֆուենսանթա:

(ՅԱՊԱՒՈՒԱԾ) Շար.՝ էջ 8

Պատրաստեց՝
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՄՐԱՊԵԱՆ

ԱՐՈՒԵՍՏԷ «ՀԵՌՈՒ»

Տոքթ. Ճէք Գէորգեան 1960ական տարիներուն գծագրութեան դասընթացքի հետեւած է Միշիկընի մէջ: Ան մարդակազմութեան իր ըմբռնումը միաձուլած է մահուան նկատմամբ իր հիացումին եւ ստեղծած է «յախուռն ու խայթող 18 պաստառներ, որոնք նոյնքան քննադատական եւ անհերող են, նոյնքան դիպուկ ու թատերական, որքան Գէորգեանի պայքարի լեզուն: Անոնք ուշագրաւ վարպետութեամբ իրագործուած են, ցայտուն են եւ գերիրապաշտ, սարսափազդու, խելագար կամ ծիծաղելի. որոշումը կախեալ է ակնդիրին դիտանկիւնէն», կը գրէ «*Ըփոյնթմընթ ուիթ տաքթըր տէթ*» գիրքին հեղինակը՝ Մայքըլ Պեցոլտ:

Գէորգեան 1985ին այս պաստառները յանձնած է «*Քալիֆորնիա Ֆրայթ*» ընկերութեան հոգածութեան: Ապա 1990ին պահանջած է անոնց փոխադրուիլը դէպի Միշիկընը: Իր դիմումէն շաբաթներ ետք տեղեկացած է, թէ իւղանկարները իր անձնական արժէքաւոր այլ իրերուն հետ դիպուածով ուղարկուած են Աւստրալիա: Մինչեւ այսօր պաստառներուն բնօրինակները չեն վերադարձուած Գէորգեանի:

Աւելի ուշ, 1990ական տարիներուն, Գէորգեան վերսկսած է գծել՝ նիւթական աղբիւրներ հայթայթելու եւ քաղցր մահուան (*եութընեզիա*) գաղափարը օրինականացնելու նպատակով: Ան գծած է 8 նոր իւղանկարներ: Անոնցմէ 6ը լուսանկարուած են եւ որմազդի ձեւով կը վաճառուին Միշիկընի «*Արիանա*» ցուցասրահին մէջ: Բուն պաստառները առայժմ ծախու չեն:

«*Արիանա*»ի սեփականատիրոջ՝ Էնն Քաֆլրրի համաձայն, Գէորգեան «գեղարուեստական ձգտումներ չունի եւ կը հաւատայ, որ այլեւս պիտի չգծէ: Ան հանոյք չի զգար գծելով եւ ինքզինք արուեստագէտ չի համարեր: Իրականութեան մէջ, ան իր գեղանկարները արուեստ չի համարեր»:

Գէորգեանի 6 գեղանկարները կը կրեն հետեւեալ վերնագիրները. «Պրատրրհուտ» (եղբայրութիւն), «Տենդ» (Ֆիվըր), «Ուոր» (պատերազմ), «Նիրրը մայ Կատ թու տի» (քեզի մօտ Աստուած), «Վերի սքիլ լայֆ» (շատ անկենդան կեանք), «Ֆոր հի իզ ռէյզտ» (որովհետեւ ան բարձրեալ է):

ՔԵԶԻ ՄՕՏ ԱՍՏՈՒԱԾ

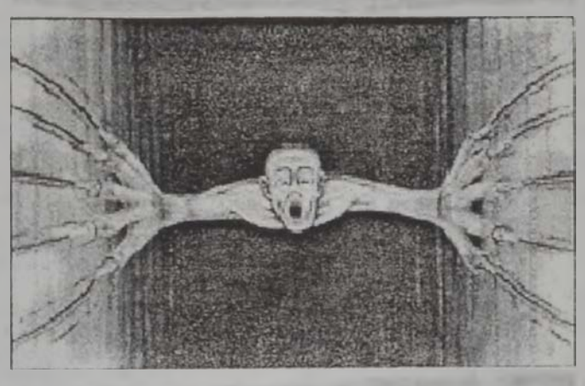

Ճէք Գէորգեանի գեղանկարներուն նուիրուած համացանցի կայքին մէջ «*Նիրրը մայ Կատ թու տի*» գեղանկարին բացատրութիւնը կ'ըսէ.

«Այս գեղանկարը կը բացատրէ, թէ մարդիկ ընդհանրապէս ի՛նչ կը զգան մահուան նկատմամբ եւ առնուազն՝ իրենց մահուան: Հակառակ կրօնական հաւատքին ընձեռած մխիթարութեան եւ անոր խոստացած յետ մահու երկնային օրհնութեան, շատեր պիտի ուզէին խորտակել կենսաբանական մահուան անխուսափելի յաղթակը: Մահը կը դիմագրաւենք խորախորհուրդ վախով: Նիւթական կամ ֆիզիքական զոհողութիւն չենք խնայեր եւ առանց ամչնալու ու բուռն մարմաջով կը կառչինք փրկութեան որեւէ յոյսի, բժշկագիտութեան կամ աղօթքի ճամբով: Որքան սարսափելի է այդ խաւար անդունդը, որքան յիմար՝ անոր վիհէն խուսափիլը, որքան անողոք՝ կլանումը: Այսուհանդերձ վարը կը փտին նաւերը անոնց, որոնք փորձած են նոյնը: Անոնք փորձած են անխոհեմ անցումը եւ այժմ կը մտածեն, թէ ի՛նչ բանի համար: Ի վերջոյ, որքա՛ն տանջալից է ունայնութիւնը»:

ՏԱՔԹԸՐ ՃԷՔ...

Շարունակուած 7րդ էջէն

ԽԱՄԲՈՂ ՀՌՉԱԿ

Ուոթրբրթաունի մէջ Ամերիկայի Հայկական գրադարանին եւ թանգարանին պատասխանատուն՝ կէրրի Լինտ-Սինանեան կ'ըսէ, թէ մեծ հետաքրքրութիւն կայ Գէորգեանի նկատմամբ։ Թանգարանը կը ցուցադրէ անոր տարակարծութեան նիւթ դարձած արուեստի գործերը։

«Հանրութեան մէջ, մանաւանդ աւելի երիտասարդ սերունդին քով գիտակցութիւնը նուազած է։ Աշխարհի տարբեր կողմերէն ուսանողներ կ'այցելեն թանգարան եւ անոնք գաղափար չունին, թէ ո՞վ է ճէք Գէորգեան», կ'ըսէ Լինտ- Սինանեան։

Գէորգեանի արուեստի գործերը, որոնք կերպարուեստ կը համարուին, ջղագրգռութիւն կը պատճառեն ամերիկացիներուն։ Սակայն անոնք նախկին Խորհրդային Միութեան երկիրներէն այցելուներու նախասիրութիւնն են։

«Ան մէկ գեղանկար ունի, որուն չեմ կրնար հանգիստ նայիլ, սակայն արուեստը ինքնին այս պատճառով գոյութիւն ունի,- կ'ըսէ թանգարանին պատասխանատուն։- ճէք կը փորձէ ընկերային հարցեր արծարծել. ան երբեք չի ձեւացներ, թէ արուեստագէտ է»։

Լինտ-Սինանեան չի զարմանար, թէ այս օրերուն Գէորգեան ինչո՞ւ այսքան քիչ ուշադրութեան կ'արժանանայ։ «Ասիկա անխուսափելի է ամերիկեան ընկերութեան մէջ,- կ'ըսէ ան։- 15 վայրկեան հռչակ կը վայելես, ապա կը մոռցուիս։ Սակայն պատմութեան կերութեան մէջ,- կ'ըսէ ան։- 15 վայրկեան հռչակ կը վայելես, ապա կը մոռցուիս։ Սակայն պատմութեան գիրքերը պիտի յիշեն զայն։ Ան ռահվիրայ մըն էր, սակայն ռահվիրաները գին մը կը վճարեն»։

Միշիկընի պետական համալսարանին մէջ ամերիկեան մտածողութեան եւ գրականութեան դասախօս Կէրրի Հոփրնսթէնտ հարց կու տայ, թէ արդեօք հանրութիւնը, որ ամէն պարագայի կարճատեւ յիշողութիւն ունի, քիչ մը չէ՞ր ձանձրացած Գէորգեանի «բեմադրութիւններէն»։

«Մարդիկ շատ արագ յայտնութիւն կը դառնան եւ շատ արագ մէկ կողմ կը շպրտուին,- կ'ըսէ ան։- Ամէն օր տեղեկութիւններու հեղեղ մը կը ստանանք։ Եթէ տեղեկութիւն մը անմիջապէս մեր դիմաց չի գտնուիր, կը մոռնանք զայն։ Գէորգեանի հարցը տակաւին իրական հարց մըն է եւ տակաւին չէ լուծուած»։

Շուկայի տնտեսութեան դասախօս Մայք Պեռնաչի կ'ըսէ, թէ Գէորգեան հանրային կապերու իր լաւագոյն եւ յոռեգոյն միջնորդն էր։

«Ան երկար ժամանակ լրատուամիջոցներու ուշադրութեան առարկան էր, եւ այժմ կրկէսը աւարտած է,- կ'ըսէ Պեռնաչի։- Իմ համեստ կարծիքովս, մարդիկ հակամէտ են մոռնալու։ Մենք բոլորս Մքտանըլտի, «ԵՈՒ. ԷՍ. ԷՅ. բուտէյ»ի եւ համացանցի զաւակներ ենք։ Մեր ամբողջ կեանքին ընթացքին 24 ժամ կ'ապրինք այսօրուան մէջ»։

Սակայն Հոլմզ կը յիշէ Գէորգեանը եւ կը հաւատայ, որ ան օր մը ազատ պիտի արձակուի։ «Անոր նեցուկ պիտի կանգնիմ, այնքան ատեն որ ողջ եմ,- կ'ըսէ ան։- Երբ կը հաւատաս բանի մը, կը հետեւիս անոր։ Պարզապէս չես չեղիր»։

ՄԵԾ ՊԻԹԼԻՍՑՈՒ...

Շարունակուած 6րդ էջէն

միայնութեան ցաւը, անվստահութիւնը, դառը հեգնանքը ընկերային եւ հասարակական կեանքի անկման առիթով, նրա անբարեացակամութիւնը ինքնագոհների եւ կուշտերի հանդէպ, ստորներին ոչնչացնելու նրա կոչը՝ մի՞թէ այս ամէնը արտայայտչապաշպական «ծրագրից» չէ։

Եւս մի հանգամանք, գրաքննադատների եւ տեսաբանների գնահատականներում նա եւ թեզիսի թատերագիր է, եւ ապատրամատիքացուած գործողութեան հիմնադիր, եւ ընկերային հոգեբանական տրամայի կողմնակից, եւ գաղափարապաշտ անհատապաշտ՝ միամիտ ու սահմանափակ։ Որքան էլ տարօրինակ թուայ՝ բոլոր կամ համարեա՝ բոլոր նմանօրինակ կարծիք - բնորոշումներն այս կամ այն կերպ համադրելի են Սարոյեան արուեստագէտի ստեղծագործութեանը։ Սակայն այս ամէնից բացի, նրա «գինանոցում» կայ չափազանց էական եւ առանձնայատուկ եւս ինչ-որ մի բան, որն աշխարհին առաջադրել է Սարոյեան թատերագիրի ոչ դիւրին հանելուկը։

Ամէնից առաջ՝ Ու. Սարոյեանին անյարիր են թէ՝ էկզիստենցիալիստական ծայրայեղ անհատապաշտութիւնը, թէ՝ մահուան սարսափը, թէ՝ անհեթեթի աշխարհը՝ առանց որեւէ ներքին իմաստի, թէ՝ ամէն տեսակի բարոյականութիւնից ու պարտաւորութիւնից զուրկ գերմարդու կերպարը, թէ՝ կենսական հակասութիւնների իմպրեսիոնիստական անտեսումը։

Ու. Սարոյեանը շատ հեռու է սփոփանքից, նրա համար օտար է «ամերիկեան քաղքենիական բարեկեցութիւնը»։ Նա ցասումնալի բողոք է ընդդէմ ամէն կարգի ստի ու կեղծիքի։ Նա անկաշկանդօրէն մերժում է բոլոր ու ամէն կարգի «տեսութիւնները» (քաղաքական, ցեղապաշտական, նոյնիսկ՝ գեղարուեստական ու գեղագիտական եւ այլն)։ Ու. Սարոյեանն ամէնից առաջ կեանքն ինքն է, կեանքը՝ իր պարզութեան եւ բազմազանութեան մէջ։ Ու. Սարոյեանը գործընթաց է՝ բարդ, անողոք եւ, ի հարկէ, հակասական։ Ու. Սարոյեանը դարաշրջան է, մի ժամանակ, որն ամբողջովին ընդգրկել դժուար է, գրեթէ անհընար, պարզապէս՝ անհնար։

... Իսկ պիթլիսցի Համառը անվրդով ու անխոնջ շարունակում էր «անկարգապահօրէն» գրել աշխարհի պէս հին ճշմարտութիւններ եւ լուսաշող աչքերում ծուարած բարեհոգի հեգնանքով, սարոյանական անկրկնելի բեղերի միջից ժպտալով, զուարթօրէն պատասխանել. «Ես մեծ գրող եմ։ Vive ես ինքս»։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274։

G.SARKISSIAN & SONS

IMPORT & EXPORT OF INDUSTRIAL & HOME USE SEWING MACHINES & ACCESSORIES

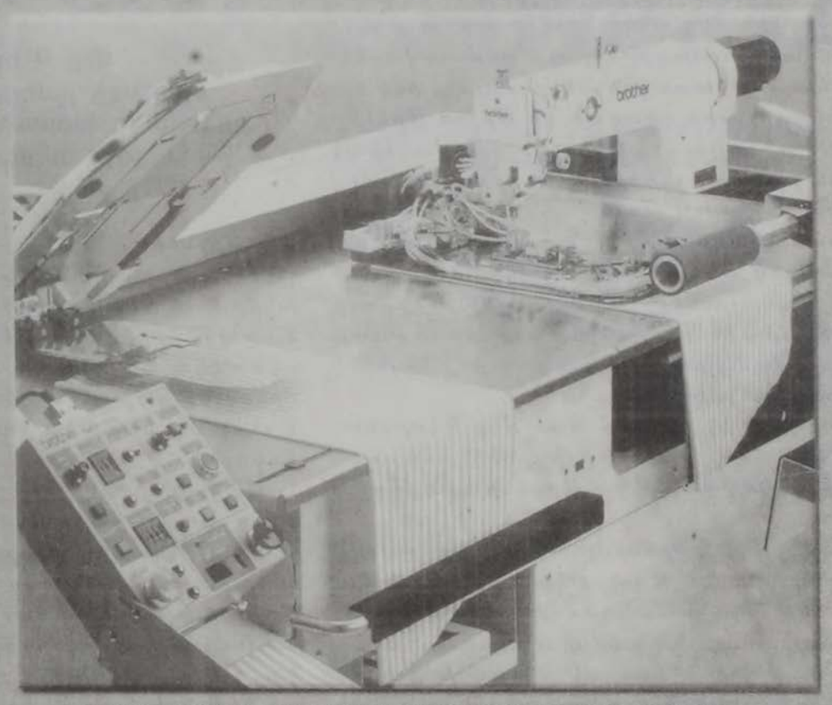

SOLE AGENTS & DISRIBUTORS FOR THE FOLLOWING:

brother Industrial & home use sewing machines & acc. / Japan
Kansai Special Industrial sewing machines & acc. /Japan
MUVA Sewing machine needles / Germany
LSM Eyelet buttonhole machine & acc. / Holland
MAIER Blindstitch machine & acc / Germany
Gutterman Blindstitch thread / Germany - Spain
BATTISTELLA Ironing heated boards-boilers & acc. / Italy
LASTAR Fusing press & acc. / Korea
MUNDIAL Tailor shears / Brazil
CF-ITALY Folders - Binders / Italy
ATTACHMENTS, RUFFLERS, METERING DEVICES, PULLERS / Japan - Taiwan
STANDARD ACCESSORIES / Japan - Taiwan

AFTER SALES SERVICE / THE SEWING MACHINES SOLD BY OUR COMPANY ARE GUARANTEED FOR 2 YEARS AFTER DELIVERY

LONG TERM PAYMENT FACILITIES / MONTH

BEIRUT - LEBANON - BOURJ-HAMMOUD - ARMENIA ST. BEUJEKIAN BLDG. GR. FLOOR
P.O.BOX: 80058 TEL.: 961-1/263908, 241525 - FAX: 961-1-260350 - CEL:961-3/261067, 753016
Internet address: http://www.gsarkissianandsons.com.lb - e-mail: sarbrs@gsarkissianandsons.com.lb

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C - 88440
CSP - L.A.C. D - 5 - 232 44750
60-TH ST. WEST
LANCASTER,
CA, 93536 — USA

ԶԷՅԹՈՒՆԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՉ

Պէյրութի Զէյթունի Հայրենակցական Միութեան վարչութիւնը կը խնդրէ 70ը եւ անց տարիքը բոլորած իր հայրենակիցներէն (կամ անոնց հարազատներէն) անյապաղ կապ հաստատել վարչութեան հետ, հեռաձայնելով հետեւեալ թիւերէն մէկուն՝ 03-810463, 03-453752 եւ 01-267926։

☆Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ☆

☆ԽՈՅ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Օրը յարմար է հաշտուելու անձի մը հետ, որուն հետ ժամանակէ մը ի վեր պաղ յարաբերութեան մէջ էիք։ Ներողամտութիւնը քաջութիւն է։

☆ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Եթէ կը մտահոգուէիք ձեր առողջութեամբ, այսօր յուսադրիչ եւ ապահովեցնող լուրեր պիտի ստանաք ձեր բժիշկէն։ Ուրեմն անհոգ եղէք։

☆ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Բարեկամ մը ձեր խորհուրդին պիտի դիմէ, ու ձեր տեսակէտը պիտի ընդունուի ձեր կարծածէն շատ աւելի լաւ ձեւով։ Մնացէք բարի խորհրդատու մը։

☆ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Աշխատանքի մարզին մէջ ազդու կերպով պիտի գործէք՝ առանց ոեւէ մէկուն բարեխօսութեան։ Ոմանք պիտի վիճին ձեր պարզած տեսակէտներուն եւ խրատներուն համար։

☆ԱՌԻՒԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Թիւրիմացութիւն մը պիտի հարթուի ի նպաստ ձեզի։ Արագ կերպով մի՝ դատէք անձերը, այլ համբերութեամբ հետեւեցէք անոնց արարքին։

☆ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Աշխատանքի մարզին մէջ վարձատրութեան յաւելումի մասին պիտի լսէք։ Ձեր շուրջինները ձեզի պիտի զգացնեն, թէ արժանի էք նիւթական վարձատրութեան։

☆ԿՇԻՌՔ (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Ձեր սիրած անձին կամ ձեր գործընկերոջ զգացնել պիտի տաք, որ դուք կը վստահիք իր անկեղծութեան։ Ան պիտի ապաւինի ձեր վստահութեան։

☆ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Գաղափար մը, զոր կ'ուզէիք փոխանցել ձեր մեծաւորներուն, պիտի գնահատուի արդար կերպով, եւ դուք պիտի ուրախանաք, որ գնահատանքի արժանացաք։

☆ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Պիտի հանդիպիք մարդոց, որոնք ձեզի պիտի ծանօթացնեն այնպիսի նորութիւններ, որոնց բնաւ տեղեակ չէիք։ Այս պատճառով շատ գոհ պիտի մնաք։

☆ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Պարարտ սեղաններէ հեռու մնացէք քիչ մը, մանաւանդ՝ ընտանեկան առատ կերուխումէ։ Հարկ է ըլլալ ժուժկալ, ու ձեր կարգին դուք հրաւիրեցէք հարազատներ՝ միասնաբար զուարճանալու։

☆ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Ինչո՞ւ համար չէք միանար բարեկամներու, որոնք հեռացած էին ձեզմէ կեանքին եւ բախտին բերումով։ Անոնք պիտի զգացուին ի տես ձեր հաւատարմութեան։

☆ՁՈՒԿ (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Դրամական հարցի մը կամ առեւտուրի մէջ մի՝ ազդուիք բարեկամի մը ցուցմունքէն։ Ան կրնայ ըլլալ շահագործող մը։ Սպասեցէք քիչ մը եւս, մինչեւ որ կարենաք ձեր ինքնավստահութիւնը գտնել։

ՕՐԱՏԵՏՐ

Panasonic

ԹԷ. ԷԼ.
10:00.- *Սապահօ*
13:00.- *Մաքուլ Հանա*
14:00.- *Եուրոնիուզ*
14:30.- *Լուրեր*
15:00.- *Մըն Եաում Լաեաում*
16:30.- *Ական*
17:00.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար*
18:00.- *Կենդանի Գծանկար*
19:30.- *Լուրեր*
20:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
21:00.- *Թոթըլ Ռիքոլ*
22:00.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար*
23:00.- *Մէլքոլմ Էքս*

Էմ. Թի. Վի.
6:30.- *Ժուրնալ Էմ. Թի. Վի.*
7:30.- *Թելէ մաթէն*
09:30.- *Մինի Սթուտիօ*
10:30.- *Քի է քի*
11:00.- *Ուա թրնսա*
11:45.- *Քըլ մէյլէ այլէ*
12:30.- *Էս. Էլ. Շի.*
13:00.- *Իմրաա ֆի հայաթի*
14:00.- *Ժուրնալ Ֆրանս 2*
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15.- *Աղանի աղանի*
16:30.- *Փոքէմոն*
17:00.- *Մինի սթիւտիօ*
17:45.- *@Էմ. Թի. Վի.*
18:45.- *Էնամորատա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ֆամիլիա*
21:45.- *Սաժժէլ մաուքաֆ*
00:00.- *Ամերիկեան ժապաւէն*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Լէրի Քինկ լայվ*
08:25.- *Մա ըլաք իլլա հայֆա*
09:00.- *Սփոթ լայթ*
10:00.- *Զաուայա*
10:30.- *Նահարքում սայիտ*
14:00.- *Էսմերալտա*
15:00.- *Լուրեր*
15:15.- *Ինթա ուա անա*
17:00.- *Թելեսփոր*
19:00.- *«Հայաթի Ակապ»*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Մամնուա*
21:30.- *Ամերիկեան ժապաւէն՝«Պլէք ճէք»*
23:25.- *Հէյք սար*
00:00.- *Եգիպտական ժապաւէն՝«Խասսա ֆի ալ ժահիմ»*

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ
08:30.- *Ալամ ալ սապահ*
13:00.- *Ֆլէշ ինֆօ*
13:05.- *Լուրեր*
14:00.- *Անգլերէնով լուրեր*
14:20.- *Ֆրանսերէնով լուրեր*
14:40.- *Հայերէնով լուրեր*
15:30.- *Արաբ. ֆիլմաշար՝ «Հաուանրմ կարտրն սիթի»*
16:30.- *Թելեթապիկ*
17:00.- *Ըկղար ըքպար*
17:30.- *Պիլ Նայ*
18:00.- *Ֆլասթին ֆաուք ալ հիսար*
19:00.- *Ալ ֆախ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ռուսում մութահարիրա*
20:35.- *Ալիալաքա ատաաֆ*
21:30.- *Սիրէ ուընֆթաեէթ*
23:30.- *Խամսուն Աման ֆի ալ Ասբր*
01:00.- *Ամերիկեան ժապաւէն՝«Լօնկիթիուտ»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
15:00.- *Լուրեր*
16:00.- *Սիկապ Լուպնան*
17:30.- *Սինեմա/35 mm.*
18:00.- *Նո քոմենթ լուրեր*
18:45.- *«Քալաթ Իսրաիլ»*
19:00.- *Լուրեր*
20:00.- *Սաքֆիաթ*
20:30.- *Մարկական յայտագիր*
22:00.- *Ալմասաիէ*
23:00.- *Թահքիք ալ եաում*
23:00.- *Մարկական լուրեր*
23:30.- *Սփորց նիուզ*
00:00.- *Լուրեր*

ՆԻՈՒ ԹԻ. ՎԻ.
07:30.- *Լուրեր*
08:00.- *Սապահ էլ ուարտ*
12:30.- *«Սահա ուա Սահուա»*
13:30.- *Սիլա ժունուն*
14:00.- *Լուրեր*
15:00.- *Վաւերագրական*
17:00.- *Մանուկներու յայտագիր*
17:30.- *Կենդանի գծանկար*
18:00.- *Մարիամ Նուր*
20:30.- *Պէսթ Սէլլըր*
21:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար*
23:00.- *Ամերիկեան ժապաւէն*
00:00.- *Պէնի Հիլ*

Ռ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
06:00.- *Առաջին ծրագիր*
08:00.- *Օրակարգ*
09:00.- *Հեռուստաներկայացում. Պանչօ Պանչեւ «Փարիկեան Հրաւէր»*
10:45.- *Փաստագրական ֆիլմ. «Քանդակագործները»*
11:00.- *Հայլուր*
11:20.- *«Հորովել»*
15:00.- *Հայլուր*
15:20.- *Հեռուստասերիալ «Լեռնցին»*
15:45.- *Առաջին օգնութեան դասընթաց. Ցնցումային նոպա*
16:00.- *Հեռուստասերիալ «Սիրոյ կախարդանք»*
17:00.- *Մարկաշխարհ*
17:30.- *Կարծիք*
18:00.- *Այլուր*
18:10.- *Ձեռագիր*
18:35.- *Տուն տունիկ*
18:50.- *Մանուկների Աստուածաշունչ*
19:00.- *Հայլուր*
22:20.- *Կէսգիշերային ճեպընթաց*
23:20.- *Հայլուր (ռուսերէն)*
23:25.- *Հայլուր (անգլերէն)*
23:40.- *Կարծիք*
00:35.- *Մանուկների Աստուածաշունչ*
00:40.- *Հեռուստաներկայացում. Պանչօ Պանչեւ «Փարիկեան Հրաւէր»*
02:30.- *Արծաթէ բանալի-98*
03:00.- *Հայլուր*
03:20.- *Հեռուստասերիալ. «Քանդակագործները»*
03:40.- *Առաջին օգնութեան դասընթաց. Ցնցումային նոպա*
04:00.- *Պլանքոյի Այրին*
04:50.- *Մարկաշխարհ*
05:20.- *Կարծիք*
05:50.- *Այլուր*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու։

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5144

Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Շողգամի տեսակ - Երիթ։*
2. *Բացայայտ - Պոլսահայ մեծատունի տրուած տիտղոս։*
3. *Տուրք վճարող։*
4. *Գլխատ՝ ծովաշուն - Հոլովակերտ մասնիկ - 1,5 քիլոկրամ։*
5. *Ջնջել - Ձայնանիշ։*
6. *Մտքով սնանկանալ։*
7. *Գեղեցիկ արքայ։*
8. *Հեղինակի մը վերջին երկին համար կ'ըսուի՝ .... երգ - Շինուածք։*
9. *Ուրուագիծ։*
10. *Հսկայ - Եգիպտոսի մէջ բուրգերուն գտնուած վայրը։*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Հաճ, բաւարարուած։*
2. *Յատկութիւն - Հայաստանի լեռներէն։*
3. *Արդի - Մաքուր, անբիծ։*
4. *Աթար, անասունի չորցուած թրիք - Իգական օտար անուն։*
5. *Մարդասպան կին։*
6. *Այբուբենէն - Իական բայ - Փոքրացնող մասնիկ։*
7. *Անթափանց կտաւ - Ադամանդ։*
8. *Մոյթ - Տուն։*
9. *Ցոգնակերտ մասնիկ - Լիճ մը Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ - Ժապաւէն։*
10. *Խծբծանք - Խայթէ՝։*

ԹԻՒ 5143 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Մ	Ա	Ց	Ր	Ա	Մ	Ո	Ի	Տ	■
2	Ա	Ր	Օ	Ր	■	Ա	Ր	■	Ա	Ճ
3	Խ	Ի	Տ	■	Դ	Ն	Դ	Ե	Ր	■
4	Ա	Ս	Ո	Ղ	Ի	Կ	■	Կ	Օ	Շ
5	Թ	■	Ց	Ե	Ց	Ե	Ր	■	Ն	Ն
6	■	Մ	■	Կ	Ա	Ռ	Ա	Փ	■	Ո
7	Թ	Ա	Ղ	Ա	Ր	■	Խ	Ո	Ց	Ր
8	Ա	Ց	■	Վ	Ա	Զ	■	Խ	Ո	Հ
9	Մ	Ր	Ց	Ա	Ն	Ա	Կ	■	Գ	■
10	Բ	Ի	Ի	Ր	■	Փ	Ի	Ս	Ի	Կ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՖՈՒԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ Դ. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. Պ. Հ. - ԻՍԹԻՔԼԱԼ՝ 0 - 2

Լիբանանի ֆութպոլի Դ. դասակարգի ախոյեանութեան 3րդ հանգրուանի մրցումներուն, երէկ Հ.Մ.Ը.Մ. Պուրճ Համուտի կազմը 2 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց իր մրցակիցէն՝ Իսթիքլալէն (կիսախաղ՝ 1 - 0): Ասիկա Հ.Մ.Ը.Մ.ի երրորդ պարտութիւնն էր, Զ. խմբակէն ներս տեղի ունեցող մրցումներուն գծով:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԽՈՅԵԱՆԻՆ ԱՆՈՒՆԸ՝ ՅԱՐԴ ԱՆՈՐՈՇ

Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 25րդ եւ նախավերջին հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Նըժմէ եւ 2րդ դիրքը գրաւող Սաժէս, յաղթանակներ արձանագրելով, իրենց միջեւ գտնուող մէկ կէտի տարբերութիւնը պահեցին նոյնը, ինչ որ պատճառ դարձաւ, որ ախոյեանին անունը վճռուի 26րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, երբ անոնք երկուքը ճակատին իրարու դէմ:

Նոյն բանը պատահեցաւ նաեւ վտանգաւոր դիրքի վրայ Հ. Մ. Մ.ի եւ Ահտի պարագային, որոնք եւս յաղթանակներ արձանագրեցին, ինչ որ անորոշ ձգեց Բ. դասակարգ փոխադրուող չորրորդ եւ վերջին խումբին անունը: Ախա Ահլի Ալէյ եւս կը գտնուի Բ. դասակարգ փոխադրուելու վտանգին տակ:

Հ. Մ. Մ. բաւական դժուար յաղթանակ մը արձանագրեց, շնորհիւ Հասան Իպրահիմի նշանակած կոլին (92րդ), մինչ Ահտ արձանագրեց բաւական հանգիստ յաղթանակ մը (3–1):

Ստորեւ՝ 25րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Հ. Մ. Ը. Մ. – Սաֆա	*1–3*
Ախա Ալէյ – Հ. Մ. Մ.	*0–1*
Ահտ – Պըրժ	*3–1*
Անսար – Սալամ	*0–0*
Սաժէս – Շապաղ Սահէլ	*2–0*
Նըժմէ – Ռասինկ	*3–0*
Ահլի Սայտա – Թատամոն Սուր	*0–5*

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

ԽՈՒՄԲ	Մ.	Յ.	Հ.	Պ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.– Նըժմէ	*25*	*18*	*6*	*1*	*59*	*22*	*60*
2.– Սաժէս	*25*	*18*	*5*	*2*	*50*	*28*	*59*
3.– Թ. Սուր	*25*	*16*	*8*	*1*	*55*	*16*	*56*
4.– Սահէլ	*25*	*14*	*4*	*7*	*42*	*27*	*46*
5.– Սաֆա	*25*	*13*	*8*	*4*	*46*	*34*	*42*
6.– Սալամ	*25*	*11*	*5*	*9*	*37*	*27*	*38*
7.– Պըրժ	*25*	*10*	*5*	*10*	*40*	*39*	*35*
8.– Անսար	*25*	*8*	*9*	*8*	*30*	*27*	*33*
9.– Ախա	*25*	*9*	*5*	*11*	*26*	*32*	*32*
10.– Ահտ	*25*	*7*	*10*	*8*	*33*	*35*	*31*
11.– Հ. Մ. Մ.	*25*	*8*	*5*	*12*	*32*	*41*	*29*
12.– Հ. Մ. Ը. Մ.	*25*	*1*	*6*	*18*	*18*	*47*	*9*
13.– Սայտա	*25*	*2*	*3*	*20*	*19*	*61*	*9*
14.– Ռասինկ	*25*	*-*	*6*	*19*	*14*	*66*	*6*

ՀԵՑԵԼԱՐՇԱՒ. ԻՏԱԼԻՈՅ ՇՐՋԱՎԱՁՔ (ԺԻՐՕ)

ՋԻՓՈԼԻՆԻ ՇԱՀԵՑԱՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄԸ

Անցեալ Շաբաթ օր, Կրոնինկընէն (Հոլանտա) սկսաւ Իտալիոյ հեծելարշաւի շրջավազքը (Ժիրօ), երբ տեղի ունեցաւ ժամացոյցի դէմ մրցումը (6,5 քմ.): Սպանացի Խուան Քարլոս Տոմինկէս (*Փհոնաք*), հանդիսացաւ առաջին, արձանագրելով ութ վայրկեան 12 երկվայրկեան արդիւնք մը: *Լոթոյ*ի հեծելանուրդ պելճիքացի Ռիք Վերպրիւկը հանդիսացաւ երկրորդ, մէկ երկվայրկեան տարբերութեամբ, իսկ երրորդ հանդիսացաւ իտալացի Փաուլօ Սաւոլտելլի (*Ինտէքս*)՝ 4 երկվայրկեան տարբերութեամբ:

Իտալացի *սփրինթըր* Մարիօ Զիփոլինի (*Աքուա - Սափոնէ*), շահեցաւ առաջին հանգրուանի երէկուան մրցումը, որ տեղի ունեցաւ երէկ Կրոնինկընէն՝ Մունսթըր (Գերմանիա), որուն երկարութիւնն էր 218 քմ.: 2րդ հանդիսացաւ աւստրալիացի Կրէհէմ Պրաուրն (*Փանարիա*), իսկ երրորդ, անոր ազգակիցը՝ Ռոպի Մաքիվըն (*Լոթօ*):

Տոմինկէս, որ ժամանման գիծէն 2 քմ. առաջ արկած մը ունեցաւ, Զիփոլինիէն 25 երկվայրկեան ուշ հասաւ ժամանման գիծ:

Արկած ունեցողներուն շարքին էին նաեւ Միշէլ Պարթոլի (*Ֆասա Պորթոլօ*) եւ Լէոնարտօ Կիորտանի (*Քոլփէք*). այս վերջինը փոխադրուեցաւ հիւանդանոց:

Ստորեւ՝ առաջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները (այսօր տեղի կ'ունենայ 2րդ հանգրուանը, Քէօլնէն (Գերմանիա)՝ Լիեժ (Պելճիքա).

1.- Մարիօ Զիփոլինի (Իտալիա) Աքուա - Սափոնէ 5 ժամ 37՝ 14՝՝
2.- Կրէհէմ Պրաուրն (Աւստրալիա) Փանարիա (նոյնը)
3.- Ռոպի Մաքիվըն (Աւստրալիա) Լոթօ (նոյնը)
4.- Տանիլօ Հոնտօ (Գերմանիա) Տէօչ - Թելեքոմ (նոյնը)
5.- Սվէն Թէօթընպըրկ (Գերմանիա) Փհոնաք (նոյնը)

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

1.- Մարիօ Զիփոլինի (Իտալիա) Աքուա - Սափոնէ 5 ժամ 45՝ 23՝՝
2.- Մաթիաս Պուքսհոֆըր (Աւստրիա) Փհոնաք 11՝՝ ուշ
3.- Ֆրանք Հոժ (Դանիա) Քոսթ 12՝՝ ուշ
4.- Ռոպի Մաքիվըն (Աւստրալիա) Լոթօ 13՝՝ ուշ
5.- Փաուլօ Պերինի (Իտալիա) Մափէ 20՝՝ ուշ

ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1

ՇՈՒՄԱԽԸՐ ՇԱՀԵՑԱՒ ԵՂԱՆԱԿԻ ԻՐ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ *ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ*

Ֆորմիւլա 1ի 2002ի աշխարհի ախոյեանութեան 6րդ կրան փրին, որ տեղի ունեցաւ երէկ Աւստրիոյ մէջ, վերջ գտաւ Ֆեռարիի վարորդ գերմանացի Միքայէլ Շումախըրի յաղթանակով, որ շահեցաւ եղանակի իր հինգերորդ կրան փրին:

Անոր յաղթանակը սակայն եղաւ քիչ մը տարօրինակ, նկատի ունենալով, որ ժամանման գիծէն քանի մը երկվայրկեան առաջ, Ֆեռարիի անոր իւմբակիցը, պրազիլցի՝ Ռուպէնս Պարիքելլօ, ճամբայ բացաւ անոր, որպէսզի գրաւէ առաջին դիրքը: Նման պարագայ պատահած էր անցեալ տարի, նոյն կրան փրիին, երբ Պարիքելլօ դարձեալ ճամբայ տուած էր Շումախըրի, եւ գրաւած 2րդ դիրքը:

Շումախըր, որ իր ասպարէզին ընթացքին 58րդ յաղթանակը կ'արձանագրէր (իսկ Ֆեռարի՝ 149րդը), ցարդ չէր կրցած շահիլ միայն այս կրան փրին:

Պարիքելլօ, որ Շաբաթ օրուան փոյ - փոկիշընի մրցումներուն հանդիսացած էր առաջին, իսկ երէկ առաջինը էփէն մինչեւ 70րդ լէփը մնացած առաջին դիրքը, մրցումէն ետք ըսաւ, թէ կատարելիք ոչինչ ունէր, բացի գործադրելու խումբին տուած որոշումը՝ ճամբան բանալ Շումախըրի:

Փոտիումին վրայ սակայն Շումախըր, իր շահած բաժակը նուիրեց Պարիքելլոյի, որ արցունքոտ աչքերով ընդունեց զայն: Նշենք, թէ ան միայն մէկ անգամ հանդիսացած է առաջին, 153 կրան փրիներու ընթացքին: Այս եղանակին երկրորդ անգամ ըլլալով է, որ Ֆեռարի տուպլէ մը կ'իրագործէ:

27րդ լէփին տեղի ունեցաւ բաւական կօրաւոր արկած մը. բարեբախտաբար ձորտընի վարորդ Թաքումա Սաթօ (ճապոն) անվնաս դուրս եկաւ, յայտնեցին անոր խումբին պատասխանատուները: Սաուպըրի վարորդ գերմանացի Նիք Հիտֆելտ իր հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով կօրաւոր կերպով բախած էր անոր ինքնաշարժին:

Անոնցմէ բացի, ութ այլ վարորդներ, չկրցան կրան փրին աւարտել:

Ստորեւ՝ երէկուան կրան փրիին արդիւնքները.

1.- Միքայէլ Շումախըր (Գերմանիա) Ֆեռարի 1 ժամ 33՝ 51՝՝
2.- Ռուպէնս Պարիքելլօ (Պրազիլ) Ֆեռարի 1 ժամ 33՝ 51՝՝
3.- Խուան Փապլօ Մոնթոյա (Քոլոմպիա) Ուիլիըմս 1 ժամ 34՝ 09՝՝
4.- Ռալֆ Շումախըր (Գերմանիա) Ուիլիըմս 1 ժամ 34՝ 10՝՝
5.- Ճիանքարլօ Ֆիսիքելլա (Իտալիա) ձորտըն 1 ժամ 34՝ 41՝՝

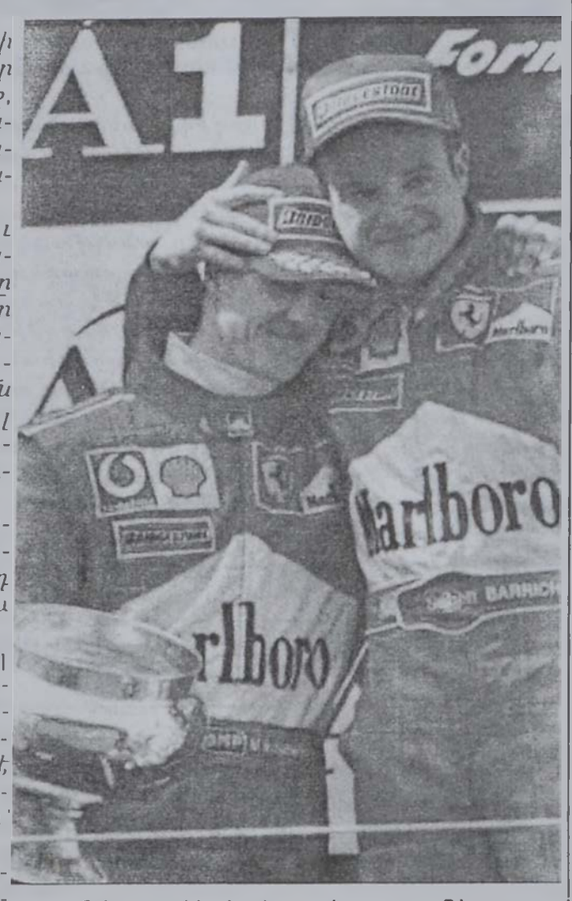

Ֆեռարիի երկու վարորդները, Շումախըր (ձախին) եւ Պարիքելլօ՝ *փոտիումին* վրայ:

Ստորեւ՝ վարորդներուն դասաւորումը.

1.- Ֆեռարի	66 կէտ
2.- Ուիլիըմս	50 կէտ
3.- Մաքլարընն	14 կէտ
4.- Ռընօ	8 կէտ
5.- Սաուպըր	8 կէտ
6.- Ժակուար	3 կէտ
7.- Մինարտի	2 կէտ
8.- Թոյոթա	2 կէտ
9.- Ձորտըն	2 կէտ
10.- Արով	1 կէտ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ՓՈԽ ԱԽՈՅԵԱՆ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, ախոյեան Արսենալ, յաղթանակով աւարտեց 2001–2002 եղանակը, իր կատարած վերջին մրցումին 4–3 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Էվըրթընը: Արսենալի երկու կոլերը նշանակած Թիէրի Հանրի, հանդիսացաւ երկրին *կոլսքորըրը*՝ 24 կոլով: Ան այսպիսով գերազանցեց ձիմի Ֆլոյտ Հասէլպէնքը (Զելսի), Ռուտ Վան Նիսթըլրույը (Մանչեսթըր Եունայթըտ) եւ Էլրն Հիրրը (Նիւքէսըլ), որոնք նշանակած են 23ական կոլ:

Լիվըրփուլ հանդիսացաւ փոխ ախոյեան, 5–0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնելէ ետք Իփսուիչը (18րդ), որ իր կրած այս պարտութենէն ետք, Տերպի Քաունթիի եւ Լայսթըր Սիթիի հետ փոխադրուեցաւ Ա. դասակարգ:

Մանչեսթըր Եունայթըտ 0–0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք Զարլթընի հետ, 1991էն ետք առաջին անգամ ըլլալով էր, որ եղանակը աւարտեց առաջին երկու դիրքերէն վար դիրքի մը վրայ:

Նշենք, թէ Արսենալ, որ եղանակին աւարտին յաջողեցաւ *տուպլէ* մը իրագործել, բարձրագոյն դասակարգին մէջ մրցանիշ մը հաստատեց, յաջորդաբար 13րդ մրցումն ըլլալով յաղթանակ մը արձանագրելով: Անիկա, Լիվըրփուլի հետ պիտի մասնակցի «*Չէմփիընզ Լիկ*»ի ֆութպոլի մրցաշարքին, Մանչեսթըր Եունայթըտ եւ Նիւքէսըլ՝ կտուրի մրցաշարքին, իսկ Պլէքպըրն, Լիծ եւ Զելսի պիտի մասնակցին Եու. Է. Էֆ. Ա.ի ֆութպոլի մրցաշարքին: Ա. դասակարգ փոխադրուեցան՝ Իփսուիչ, Տերպի Քաունթի եւ Լայսթըր Սիթի:

Ստորեւ՝ 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Արսենալ – Էվըրթըն	*4–3*
Պլէքպըրն – Ֆուլհէմ	*3–0*
Զելսի – Ասթոն Վիլա	*1–3*
Լիծ – Միտըլսպորօ	*1–0*
Լայսթըր Սիթի – Թոթենհամ	*2–1*
Լիվըրփուլ – Իփսուիչ	*5–0*
Մանչեսթըր Եունայթըտ – Զարլթըն	*0–0*
Սաութհէմբթըն – Նիւքէսըլ	*3–1*
Սանտըրլէնտ – Տերպի Քաունթի	*1–1*
Ուէսթ Համ – Պոլթըն	*2–1*

Ստորեւ՝ վերջնական դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1.– Արսենալ	87 (79–36)
2.– Լիվըրփուլ	80 (67–30)
3.– Մանչեսթըր Եունայթըտ	77 (87–45)
4.– Նիւքէսըլ	71 (74–52)
5.– Լիծ	66 (53–37)

ԱԼՄԱԹԻ - ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

Շէյիմուրատով նախագահ Սափարմուրաթ Նիազովի ամէնէն սերտ խորհրդականներէն եղած է: Ան 8 տարի արտաքին գործոց նախարար եղած է, ապա՝ Զինաստանի մէջ իր երկրին դեսպանը:

Սակայն անցեալ Հոկտեմբերին, Աշխապատ կանչուելէ ետք, ան փոխանակ իր երկիրը երթալու, Մոսկուա մեկնած է եւ յայտարարած, թէ ընդդիմադրութեան պիտի միանայ:

Թուրքմենիստան անմիջապէս իբրեւ ոճրագործ կայն հետապնդելու գործողութիւններու ձեռնարկած է, կայն ի միջի այլոց ամբաստանելով «ՄԻԿ» տիպի 5 ռակմական օդանաւեր, 11 հապար Քալաշնիքով գնդացիրներ եւ միլիոնաւոր փամփուշտներ գողցած ըլլալու յանցանքով:

Թուրքմենիստան կոչ ուղղած է անոր Ռուսիոյ կողմէ յանձնումին, սակայն ցարդ այդ գծով, որեւէ քայլի չէ դիմուած: Ալմաթի գայթակղած հակադարձութիւն ունեցած է անոր մուտքի արտօնագիր տալու ամերիկեան որոշումին դէմ:

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԱՊԱՀՈՎԵՑ «*ՉԷՄՓԻԸՆԶ ԼԻԿ*»Ի ՁՏՈՒՄԻՆ ԻՐ ՏՈՄԸ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, չորրորդ դիրքը գրաւող Պարսելոնա հակառակ անոր որ 1 - 1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց վերջին դիրքը գրաւող Ռէալ Սարակոսայի հետ, սակայն յաջողեցաւ ապահովել «*Չէմփիընզ Լիկ*»ի ֆութպոլի կտուրի մրցաշարքին իր տոմսը, նկատի ունենալով, որ անիկա միայն հաւասարութեան մը պէտք ունէր այդ տոմսին համար: Խաւիէ Սաւիոլա նշանակեց Պարսայի հաւասարութեան կոլը (43րդ):

Նոյնիսկ պարտութեան մը պարագային, Պարսելոնա պիտի մնար 4րդ դիրքին վրայ, որովհետեւ 5րդ դիրքը գրաւող Սելթա Վիկօ 1 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Ռայօ Վայեքանոյէն, Ռէալ Պեթիսի (6րդ) եւ Ալաւէսի (7րդ) հետ պիտի մասնակցի Եու. Է. Էֆ. Ա.ի ֆութպոլի մրցաշարքին:

Պարսելոնայի հետ «*Չէմփիընզ Լիկ*»ի կտուրի մրցաշարքին պիտի մասնակցի 3րդ դիրքը գրաւող Ռէալ Մատրիտ, անշուշտ եթէ այս վերջինը չկարենայ պարտութեան մատնել Պայէր Լեւերքուզընը՝ «*Չէմփիընզ Լիկ*»ի ֆութպոլի մրցաշարքին աւարտականին (երկու օր ետք):

Այս մէկը տեղի ունենալու պարագային սպանական երեք կազմեր ուղղակիօրէն պիտի մասնակցին «*Չէմփիընզ Լիկ*»ի մրցաշարքին:

Բ. դասակարգ փոխադրուող երեք խումբերը հանդիսացան՝ Լաս Փալմաս, Թեներիֆէ եւ Ռէալ Սարակոսա:

Իսկ 2001 - 2002 եղանակին *կոլսքորըրը* հանդիսացաւ Տեփորթիւօ Քորունայի մարկիկ Ռոյ Մաքայ, որ նշանակեց 21 կոլ:

Ստորեւ՝ 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Էսփանիոլ - Մալակա	*1 - 2*
Օսասունա - Ալաւէս	*0 - 1*
Ռայօ Վայեքանօ - Սելթա Վիկօ	*1 - 0*
Մայորքա - Ռէալ Վայատոլիտ	*2 - 1*
Ռէալ Սոսիետատ - Լաս Փալմաս	*1 - 1*
Ռէալ Սարակոսա - Պարսելոնա	*1 - 1*
Սեւիլլա - Վիարէալ	*1 - 0*
Թեներիֆէ - Աթլեթիքօ Պիլպաօ	*2 - 3*
Վալենսիա - Ռէալ Պեթիս	*2 - 0*
Տեփորթիւօ Քորունա - Ռէալ Մատրիտ	*3 - 0*

Ստորեւ՝ վերջնական դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1. Վալենսիա	*75 (51 - 27)*
2. Տեփորթիւօ Քորունա	*68 (65 - 41)*
3. Ռէալ Մատրիտ	*66 (69 - 44)*
4.- Պարսելոնա	*64 (65 - 37)*
5.- Սելթա Վիկօ	*60 (64 - 46)*
6.- Ռէալ Պեթիս	*59 (42 - 34)*
7.- Ալաւէս	*54 (41 - 44)*
8.- Սեւիլլա	*53 (51 - 40)*
9.- Աթլեթիքօ Պիլպաօ	*53 (54 - 66)*
10.- Մալակա	*53 (44 - 44)*
11.- Ռայօ Վայեքանօ	*49 (46 - 52)*
12.- Ռէալ Վայատոլիտ	*48 (45 - 58)*
13.- Ռէալ Սոսիետատ	*47 (48 - 54)*
14. Էսփանիոլ	*47 (47 - 56)*
15.- Վիարէալ	*43 (46 - 55)*
16.- Մայորքա	*43 (40 - 52)*
17.- Օսասունա	*42 (36 - 49)*
18.- Լաս Փալմաս	*40 (40 - 50)*
19.- Թեներիֆէ	*38 (32 - 58)*
20.- Ռէալ Սարակոսա	*37 (35 - 54)*

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՇՆՈՐՀԻՒ ՇԱՐՈՆ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ...

Շարունակուած Ա. էջէն

բանակի բարձրաստիճան զինուորականներէն ոմանք դէմ դրած են յարձակումին, պաղեստինցի ու իսրայէլցի մեծաթիւ զոհեր նախատեսելով։ Իսրայէլցի քաղաքական աղբիւրներ հաղորդեցին, որ յարձակումը առկախուեցաւ, որովհետեւ կռիւին ծրագիրին մանրամասնութիւններ հասած են լրատու ցանցերու հասնելով հանրութեան։ Իսրայէլի խորհրդարանի արտաքին հարցերու եւ պաշտպանութեան յանձնախումբի նախագահ Տէյվիտ Մակէն ըսաւ, որ առկախման իսկական պատճառը Իսրայէլի մտավախութիւնն է, թէ միջազգային գետնի վրայ պիտի քննադատուի։ Մակէն աւելցուց, որ քաղաքական ու այլ պատճառներ առկախեցին գործողութիւնը։ Ամերիկացի ու օտար այլ ղեկավարներ բազմիցս պահանջած էին Իսրայէլէն հրաժարելու զինուորական լայնածիր գործողութենէ մը ու յատկապէս՝ կազա ներխուժումէն, խուսափելու համար դիւանագիտական ճիգեր սպաննելէ։ Խաղաղարար ճիգերուն կարգին է խաղաղութեան միջազգային խորհրդաժողով մը կայացնելու ամերիկեան նախաձեռնութիւնը։

Պաղեստինեան աղբիւրներ իրենց կարգին հաղորդեցին, որ Կազայի յարձակողականը առկախուեցաւ, որովհետեւ Իսրայէլի հետապնդած «ծայրայեղական» շարժումներու ղեկավարներն ու հետեւորդները արդէն իսկ «անհետացած» են գաղտնի վայրերու մէջ, զորս դժուար թէ կարենայ գտնել Իսրայէլ։

Միւս կողմէ, աւելի քան 60 հազար ձախակողմեան իսրայէլցիներ Շաբաթ գիշեր հաւաք մը կազմակերպեցին, պահանջելով իսրայէլեան ուժերուն հեռացումը պաղեստինեան շրջաններէն։ Հաւաքը կազմակերպող «Խաղաղութիւն Հիմա» շարժումը յայտնեց, որ քսան տարիէ ի վեր այսքան մեծ հաւաք մը տեղի չէ ունեցած Իսրայէլի մէջ։ Ոստիկանութիւնը յայտնեց, որ յիսուն հազար հոգի մասնակցած է թէլ Աւիւի հաւաքին։ Սակայն կազմակերպողներուն համաձայն, աւելի քան հարիւր հազար հոգի մասնակցած է։ Իսրայէլի մէջ ցարդ խաղաղութեան մեծագոյն հաւաքը տեղի ունեցած է 1982ին, երբ աւելի քան երկու հարիւր հազար իսրայէլցիներ պահանջեցին, որ բանակը հեռանայ Լիբանանէն։

Կազայի յարձակումը առկախելու որոշումին զուգահեռ, Շարոն հրահանգեց տուն վերադարձը պահեստի զինուորներուն։ Նկատուեցաւ նաեւ Կազայի սահմանին մօտ հաստատուած հրասայլերուն ու զինուորներուն թիւի նուազումը։

Սէուտական Արաբիա ողջունեց գործողութիւնը առկախելու եւ պահեստի զինուորները տուն ուղարկելու որոշումը։ Բարձրաստիճան պաշտօնատար մը ըսաւ, որ ասիկա կը փաստէ, թէ ամերիկեան ճնշումները արդիւնք տուած են։

Մինչ այդ, Այսրյորդանանի մէջ իսրայէլեան բանակը կը շարունակէ փոքր յարձակումները։ Երէկ բանակը քանի մը ժամուան համար թուլքարմ ներխուժեց եւ երկու պաղեստինցի ձերբակալեց։ Պաղեստինեան աղբիւրներ հաղորդեցին, որ անոնցմէ մէկը Համասի մէկ պատասխանատուին կինն է։

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պընն Էլիազար կառավարութեան երէկուան նիստին յայտնեց, որ անցնող երկու շաբթուան ընթացքին բանակը Այսրյորդանանի մէջ ձերբակալած է 15 պաղեստինցիներ, որոնք ենթադրաբար անձնասպանական գործողութիւններ կատարելու պատրաստուած «ծայրայեղականներ» էին։

Ապտալլա - Մուպարաք - Ասատ խորհրդակցութիւններու ընթացքին։

ներ կը պատրաստուին որդեգրելու բանաձեւ մը, որ կը մերժէ պաղեստինեան պետութեան մը հաստատումը։ Շարոնի համար ասիկա կը նկատուի բանալի քաղաքականութեան ճակատամարտ մը։ Լիքուտի բարձրաստիճան պաշտօնատարներ անմիջապէս փութացին լուծելու տագնապը, որ կրնայ սպառնալ կուսակցութեան միասնականութեան։ Եթէ բանաձեւը որդեգրուի Թէլ Աւիւի ընդհանուր ժողովին, Շարոն կաշկանդուած պիտի ըլլայ խաղաղութեան ապագայի բանակցութիւններուն, ինչպէս նաեւ պիտի տկարացնէ իր դիրքը Լիքուտի շարքերուն մէջ, ուր Նեթանիահու կը պատրաստուի կուսակցութեան ղեկավարութիւնը ստանձնելու՝ յառաջիկայ տարուան ընդհանուր ընտրութիւններէն առաջ։

Շարոն յաճախ յայտարարած է, որ խաղաղութեան գործընթացի աւարտին պաղեստինեան անկախ պետութիւն կը պատկերացնէ։

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵԿՆՈՒՄԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ԿԻՊՐՈՍ

Կիպրոս երէկ յայտնեց, որ առժամաբար իր հողերուն վրայ ապաստանած 13 պաղեստինցիները, որոնք Բեթղեհէմի Ս. Ծննդեան եկեղեցիէն դուրս ելած էին, իրրեւ աքսորեալներ, պէտք է մինչեւ Զորեքշաբթի օր հեռանան։

Կառավարութեան բանբեր Միքալիս Փափափեթրու ըսաւ, որ Կիպրոս պայմանաժամ կու տայ պաղեստինցիներուն, որ հեռանան կղզիէն՝ աքսորը այլ երկիրներու մէջ շարունակելու համար։ Փափափեթրու աւելցուց, որ համաձայնագիր մը կայ, զոր պէտք է կիրարկեն այս շաբթուան ընթացքին, ամէնէն ուշը՝ Զորեքշաբթի օր։

Եւրոպական Միութեան արտաքին գործոց նախարարները հանդիպում մը պիտի ունենան այսօր Պրիւքսէլի մէջ, քննարկելու համար 13 պաղեստինցիները տարբեր երկիրներու մէջ տարածելու ծրագիրը։ Դիւանագիտական աղբիւրներու համաձայն, Ցունաստան, Իտալիա եւ Սպանիա հաւանական հիւրընկալները պիտի ըլլան պաղեստինցիներուն։

ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ՝ ՇԱՐՄԷԼՇԵՅԽԻ ՄԷՋ

Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ նախագահները՝ Հիւսնի Մուպարաք եւ Պաշշար Ասատ, ինչպէս նաեւ Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալլա Շաբաթ օր հանդիպում մը ունեցան Շարմէլշէյխի մէջ, ուր վերահաստատեցին իրենց յանձնառութիւնը Իսրայէլի հետ խաղաղութեան համաձայնութիւն մը նուաճելու՝ արաբական գրաւուած հողերու վերադարձին փոխարէն։

Պէյրութի արաբական վեհաժողովէն ետք առաջին հանդիպումն է, որ տեղի կ'ունենայ երեք ղեկավարներուն միջեւ, որոնք վերահաստատեցին իրենց զօրակցութիւնը սէուտական նախաձեռնութեան, որ որդեգրուած էր վեհաժողովին կողմէ։ Հանդիպումին աւարտին հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ արաբները կ'ուզեն խաղաղութիւնը եւ կոչ կ'ուղղեն բոլոր երկիրներուն զօրավիգ կանգնելու արաբներուն իրաւունքներուն՝ ճնշում բանեցնելով Իսրայէլի վրայ, որպէսզի հեռանայ գրաւեալ հողերէն։

Սէուտական խաղաղութեան ծրագիրը կ'առաջարկէ, որ գրաւեալ հողերուն վերադարձին դիմաց արաբական երկիրները ճանաչում տան Իսրայէլի եւ բնականոն կապեր հաստատեն անոր հետ։

Մուպարաք եւ Ապտալլա իշխանը երկկողմանի հանդիպում մը ունեցան երէկ եզրակացնելու համար խաղաղարար միացեալ ճիգերու քննարկումը։

ՇԻՐԱՔ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ ՇԱՐՈՆԸ

Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք վտանգաւոր հետեւանքներէ զգուշացուց Շարոնը, եթէ Իսրայէլ շարունակէ «հակաֆրանսա արշաւը», որ Ֆրանսան կը զրպարտէ իբրեւ հակասեմական։

Շիրաքի բանբեր Քաթրին Քոլոնա ըսաւ, որ նախագահը կը մերժէ ու անընդունելի կը նկատէ Իսրայէլի մէջ ծայր տուած արշաւը Ֆրանսայի դէմ։ Քոլոնա աւելցուց, որ այս արշաւը պէտք է դադրի, այլապէս՝ անպատասխան պիտի չմնայ Ֆրանսայի կողմէ։

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՏԵՐՎԻՇ ԿԸ ՓՈՐՁԷ...

Շարունակուած Ա. էջէն

տակցին, որ սեղանի վրայ ունին բարեկարգումներու ծանր օրակարգը, զոր պէտք է իրականացնեն՝ ստանալու համար Մ. Դ. Ֆոնտէն պատրաստ գումար մը։ Ասիկա խիստ կենսական է տնտեսական սուր տագնապին պատճառած վիհը՝ եւրոպացի հարուստ դրացիներուն հետ, գոցելու համար։

ՏԱԼԼՈՒԼ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

ը եւ ինք աճուրդէն քաշուելու որոշումը տուած են, «որովհետեւ ըստ երեւոյթին մեկի կ'արգիլուի աշխատիլ մեր երկրէն ներս, որովհետեւ մենք երեսփոխան Մոհսէն Տալլուլի կաւակներն ենք եւ խնամիական կապեր ունինք վարչապետ Հարիրիի հետ»։

«Քարոզչական արշաւները մեզ վերածեցին իշխանութեան պետերուն միջեւ տարակարծութեանց պատճառի, եւ չենք ընդունիր, որ այս ձեւով ու պատճառով վնաս կրէ երկիրը, հետեւաբար կը նախընտրենք քաշուիլ, որպէսզի մեր մասնակցութիւնը չշահագործուի եւ մեզ չներկայացնեն որպէս ապապետականացումին եւ տնտեսութեան կարգացումին երթը արգելակող խոչընդոտ», ըսին անոնք։

ՓՈԽ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

հետ ամէն խաչաձեւում, որովհետեւ բոլորս նախանձախընդիր ենք անոնց պահպանումին», աւելցուց ան։

«Հիմնականն այն է, որ բոլոր հարցերուն լուծումը հետապնդուի ապգային միակամութեան եւ ապգային սկզբունքներուն կառչած մթնոլորտի մէջ, որ հեռու կը մնայ համայնքային կգայնութիւններէ», ըսաւ ան, եզրափակելով, որ պետութեան քաղաքականութիւնը մշակելու եւ գործադրելու պատասխանատուութիւնը մէկ անձ առանձին պէտք չէ ստանձնէ։

ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԸ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

խմբակի ամերիկացի, ռուս եւ ֆրանսացի նախագահները հանդիպում ունեցած են իրանցի դիւանագէտի մը հետ։

«Երեք երկիրները, որոնք կը գործեն ԵԱՀԿի հովանաւորութեամբ, Ապրիլ 2001ին, Քի Ուէսթի մէջ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահներուն հետ համաձայնեցան Իրանի տեղեկացնել բանակցութիւններու մանրամասնութիւնները», ըսաւ Էլիզա Քոխ։ Ան նաեւ յայտնեց, որ Իրան, իբրեւ դրացի պետութիւն, օրինական իրաւասութիւն ունի տեղեակ ըլլալու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման ծալքերուն։

Քոխ աւելցուց, որ հանդիպման կայացումը որոշուած էր Մինսքի խմբակի ընթացիկ աշխատանքներու ծիրէն ներս, եւ թէ ասիկա Իրանի հանդէպ ամերիկեան քաղաքականութեան փոփոխութիւն չի նշանակեր։

ԱՆԱՆ ՊԻՏԻ ՓՈՐՁԷ ԱՆԵԼԻ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

թիւններէ բաղկացած համադաշնակցային միութիւն մը կը պահանջեն։

Թուրք պաշտօնատարներ կ'ըսեն, թէ Տենքթաշ շօշափելի առաջարկներ ներկայացուցած է նոր գործակցութեան մը համար, մինչ Քլերիտէս կը վերարծարծէ 1960ի իշխանութեան բաժնեկցութեան սահմանադրութիւնը՝ թափ տալով թուրք կիպրացի փոքրամասնութեան իրաւունքներուն։

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը ասիկա «անընդունելի» կը նկատէ, դիտել տալով, որ երկու ղեկավարներուն տեսակէտները «ցերեկի եւ գիշերուան չափ տարբեր են։ Հետեւաբար այս պայմաններուն տակ լուծում մը կարելի չէ», կ'ըսէ ան։

Իսկ յոյն կիպրացի դիւանագէտ մը կը յայտնէ, որ թրքական կողմը կառչած կը մնայ իր երկու պետութիւններու անընդունելի գաղափարին, որ «բոլորովին հակառակ է ՄԱԿի բանաձեւերուն»։

Ուրիշներ սակայն կ'ըսեն, թէ անելի մը մասին խօսիլը կանխահաս է։

Անանի այցելութիւնը պատճառ դարձաւ Թուրքիոյ ղեկավարութեան միջեւ Կիպրոսի տագնապին վերաբերեալ տարակարծութիւններու բացայայտման։

Մեսութ Եըլմազ, որ կը գլխաւորէ կառավարական ընկերակցութեան ամէնէն փոքր կուսակցութիւնը, անհրաժեշտ համարեց, որ Տենքթաշ մեղմացնէ իր կեցուածքը՝ նախագահ Քլերիտէսի հետ համաձայնութեան մը հասնելու համար։

Վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիթ, սակայն, շեշտեց, որ կարելի չէ զիջումներ կատարել «թուրք կիպրացիներուն իրաւունքներուն վերաբերեալ, որովհետեւ որեւէ կորուստ թուրք կիպրացիներուն համար, կորուստ է թուրքերուն համար»։

Էճեւիթ 1974ին հրահանգեց թրքական բանակին ներխուժելու Կիպրոս։

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՕԾՈՒՄ ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

անմիջապէս ետք, վեհափառ հայրապետը տուաւ իր պատգամը, հովիւի ու առաջնորդի կերպարներուն օրինակը առնելով Քրիստոսէն։

«Ողջոյն»ի պահուն, աշխարհի ամէն կողմերէն ժամանած հայ եւ օտար հոգեւորականներ եւ հաւատացեալ հոծ ժողովուրդը ստացան սրբազան հօր եղբայրական ողջոյնն ու առաջին օրհնութիւնները։

Նարեկ եպս. Ալեքսէկեան ծնած է 10 Մայիս 1962ին, Պէյրութ։ Աւարտելէ ետք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանքի ուսումնական ընթացքը, 1981ին կուսակրօն քահանայ ձեռնադրուած է։

1981 - 1984, եղած է դպրեվանքի հսկիչ եւ ուսուցիչ՝ միաժամանակ կրօնագիտական եւ հայագիտական նիւթեր դասաւանդելով Սահակեան - Լեւոն Մկրտիչեան երկրորդական վարժարանէն ներս։ 1985 - 1986, եղած է երանաշնորհ Գարեգին Բ. կաթողիկոսի գաւազանակիրը։

1986 - 1991, իր աստուածաբանական բարձրագոյն ուսումը շարունակած է Վանգուվըրի (Քանատա) Աստուածաբանական համալսարանին մէջ եւ իբրեւ հովիւ ծառայած տեղւոյն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ։ 1991 - 1997, իր հովուական ծառայութիւնը շարունակած է Նիւ Ճըրսիի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ։

1997ին, Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին կողմէ նշանակուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան միջեկեղեցական յարաբերութիւններու վարիչ եւ 1700ամեակի յանձնախումբի քարտուղար։

1700ամեակի յանձնախումբի քարտուղարի պաշտօնը աւարտելէ ետք, Նարեկ սրբազան կը շարունակէ միջեկեղեցական յարաբերութիւններու վարիչի պաշտօնը վարել միաժամանակ իր աստուածաբանութեան դոկտորայի դասընթացքի աւարտական հանգրուաններուն հետեւելով Վանգուվըրի (Քանատա) Աստուածաբանական համալսարանին մէջ։

Նարեկ սրբազան հեղինակ է Հայ Եկեղեցւոյ ծէսին ու վարդապետութեան նուիրուած աշխատասիրութիւններու։

ՇՈՒՇԻԻ ԱՋԱՏԱԳՐՄԱՆ ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

Խօսք առաւ օրուան բանախօս Սարգիս Կիրակոսեան, որ ըսաւ, թէ Հ. Յ. Դ. եղաւ առաջինը մարտի դաշտ նետուածներուն։ Դէպի երկիր կարգախօսով, Հ. Յ. Դ. հայ ժողովուրդին շահերէն առաջնորդուած, եղաւ պայքարի անարատ կամքով, ողջ հայութիւնը՝ Արցախը եւ Սփիւռքը միաձուլողը։

Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով՝ հապար յարգանք Շուշին եւ այլ հայկական տարածքներ ապատագրող նահատակներուն։ Հապար եւ ա՛լ աւելի յարգանք՝ անկրկնելի հերոսներուն ծնունդ տուող մայրերուն։

Բանախօսութենէն ետք, ցուցադրուեցաւ «Խոնարհ հերոսներ» ֆիլմը, նուիրուած՝ Վարդան Ստեփանեանին (Տուշման)։

Զեռնարկը փակուեցաւ Հ. Յ. Դ. «Յառաջ» պատանեկան միութեան կրտսերներու երգչախումբին կողմէ՝ Արցախի քայլերգով։

NARRA TRADING

Որոշումի թիւ 47/1

& GENERAL SERVICES CO. S.A.R.L.

ՆԱՐԱ ԹՐԷՅԴԻՆԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ս.Պ.Ը.

(Սեփականատէր՝ Վահէ Մանուշակեան)

ՎԻԵԹՆԱՄԷՆ ԵԹՈՎՊԻԱՅԷՆ ՍՐԻ ԼԱՆՔԱՅԷՆ ԵՒ ՖԻԼԻՓԻՆԷՆ ՍՊԱՍՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

•Անմիջական յանձնում եւ ապահովագրութիւն:
•Մեր նշանաբանը՝ անկեղծութիւն, ապահովութիւն,
•Մասնաւոր գիներ, վճարման դիւրութիւն եւ երկար տարիներու փորձառութիւն:

Պաուշրիէ, City Hospital հիւանդանոցի փողոց, «Էիլի» Դրամատան շէնք, 4րդ յարկ: Հեռ. 03/324799, 01/897633 եւ 03/489989

TOSHIBA Satellite 1900-101

3 Years International Warranty

• Intel Pentium 4 Processor 1.6 GHz
• 256 MB RAM
• 30 GB HD
• DVD - CD -RW
• 16 MB VGA
• TV out-Infrared
• 56 K Modem
• Integrated 10/100 LAN
• 15 TFT Screen
• Windows XP

$2199 Price Excludes VAT

Toshiba PCs use genuine Microsoft® Windows®
www.microsoft.com/piracy/howtotell

Choose freedom. TOSHIBA

Authorized Dealer ADKom sal

Dora Highway, Dedeyan Center. Tel: (01) 242655-56 - (03) 276656-57
Solidere Masraf St. Tel: (01) 970339

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

բջիջայինի հարցը լուծելու համար հանդիպում մը գումարելու կարելիութիւնը։

Խորհրդարանի նախագահին աղբիւրները եզրափակեցին նկատել տալով, որ ընդհանրապէս մթնոլորտը բարելաւուած է եւ դրական կը դառնայ, հետեւաբար կարելի է ակնկալել, որ համաձայնութիւն մը գոյանայ եւ կայն վաւերացնելու համար ճշդուի նախարարաց խորհուրդի նիստի թուական մը։

ՖԸՐՉԼԻ

Խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆըրկլի Շաբաթ օր ըսաւ. «Անկասկած որ բջիջային հեռաձայնի հարցին շուրջ բանավէճը ժխտական անդրադարձներ ունեցաւ հանրային կարծիքին եւ պետական հաստատութիւններուն վրայ, ուստի անհրաժեշտ դարձաւ, որ մէկը շարժի մագլցողական ընթացքը շրջելու համար»։

Ֆըրկլի յայտնեց, որ խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրի, իբրեւ օրէնսդիր իշխանութեան նախագահ եւ բջիջայինի եւ այլ հարցերու վերաբերեալ օրէնքները որդեգրող օրէնսդիր իշխանութեան ներկայացուցիչ, միջամտեց լուծելու հարցը այնպիսի ձեւով, որ կը նպաստէ պետութեան եւ պետական գանձարկղին։

ԱՆԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. էջէն

Անանի այցելութիւնը պատճառ դարձաւ Թուրքիոյ ղեկավարութեան միջեւ Կիպրոսի տագնապին վերաբերեալ տարակարծութիւններու բացայայտման։

Մեսութ Եըլմազ, որ կը գլխաւորէ կառավարական ընկերակցութեան ամէնէն փոքր կուսակցութիւնը, անհրաժեշտ համարեց, որ Տենքթաշ մեղմացնէ իր կեցուածքը՝ նախագահ Քլերիտէսի հետ համաձայնութեան մը հասնելու համար։

Վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիթ, սակայն, շեշտեց, որ կարելի չէ զիջումներ կատարել «թուրք կիպրացիներուն իրաւունքներուն վերաբերեալ, որովհետեւ որեւէ կորուստ թուրք կիպրացիներուն համար, կորուստ է թուրքերուն համար»։

Էճեւիթ 1974ին հրահանգեց թրքական բանակին ներխուժելու Կիպրոս։

ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԸ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

խմբակի ամերիկացի, ռուս եւ ֆրանսացի նախագահները հանդիպում ունեցած են իրանցի դիւանագէտի մը հետ։

«Երեք երկիրները, որոնք կը գործեն ԵԱՀԿի հովանաւորութեամբ, Ապրիլ 2001ին, Քի Ուէսթի մէջ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահներուն հետ համաձայնեցան Իրանի տեղեկացնել բանակցութիւններու մանրամասնութիւնները», ըսաւ Էլիզա Քոխ։ Ան նաեւ յայտնեց, որ Իրան, իբրեւ դրացի պետութիւն, օրինական իրաւասութիւն ունի տեղեակ ըլլալու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման ծալքերուն։

Քոխ աւելցուց, որ հանդիպման կայացումը որոշուած էր Մինսքի խմբակի ընթացիկ աշխատանքներու ծիրէն ներս, եւ թէ ասիկա Իրանի հանդէպ ամերիկեան քաղաքականութեան փոփոխութիւն չի նշանակեր։